

Kommunstyrelsen
Terese RenbroTill Kommunstyrelsens ledamöter
Till ersättare för kändedom**Kommunstyrelsen****Tid:** Tisdag 10 oktober 2023, kl. 14:00**Plats:** Sessionssalen, Stadshuset

Ärenden	Dnr
1 Val av justerare	2
2 Anmälan av extra ärenden	3
3 Verksamhetsinformation 2023	4
4 Bildande av bredbandsbolag	5 - 16
5 Fastställande av reviderade målvärden för resultatmättet energianvändningen i lokalerna	17 - 22
6 Beslut om betydande miljöpåverkan för vattentjänstplan i Ludvika kommun	23 - 36
7 Yttrande över vattentjänstplan för Ludvika kommun	37 - 109
8 Ordförandeinformation	110
9 Redovisning av delegationsbeslut till kommunstyrelsen	111 - 113
10 Redovisning av meddelanden till kommunstyrelsen	114 - 127

Leif Pettersson
ordförandeTerese Renbro
kommunsekreterare

Val av justerare

Anmälan av extra ärenden

Muntlig information

2023-09-26

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 71

Dnr 2022/393

Bildande av bredbandsbolag

Förslag till beslut

1. Fullmäktige bildar inom kommunkoncernen ett bredbandsbolag från och med 1 januari 2024 med övertagande av verksamheten från kommunstyrelsen från och med 1 januari 2024.
2. Arbetsnamnet på bolaget är Ludvika Stadsnät AB.
3. Bolaget ska organisatoriskt ligga direkt under Ludvika kommun Stadshus AB.
4. Fullmäktige utser kommunstyrelsens arbetsutskotts presidium till interimsstyrelse till dess att bolagsstämman har antagit ny styrelse.
5. Fullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen att vidta de praktiska åtgärder som i övrigt krävs för att verkställa bolagsbildningen och föra över anläggningstillgångar.

Beskrivning av ärendet

Överföring av ansvar från kommunstyrelsen till bolaget

Idag har kommunstyrelsen enligt reglemente ansvar för bredband och fiberutbyggnad. Detta ansvar övergår i och med bildandet av bolaget till Ludvika Stadsnät AB. Förvaltningen föreslår därför att § 3 punkt 17 i kommunstyrelsens reglemente stryks. Punkten lyder som följande: - ansvara för bredband och fiberutbyggnad.

Enligt tidigare beslut i fullmäktige 2022-11-08 § 153 rekommenderades fullmäktige att bolagets placering skulle vara under Ludvika kommunfastigheter AB. Detta förslag utgår till förmån för förslaget att det ska ligga direkt under moderbolaget Ludvika kommun Stadshus AB. Motivet till det är bland annat kortare vägar vid hantering av koncernmellanhavanden, kortare rapporteringvägar samt att moderbolaget kan utöva en mer direkt kontroll över Ludvika Stadsnät AB.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse daterad 31 januari 2023
2. Tjänsteskrivelse daterad 2022-10-18, KS 2022/240

Beslut skickas till
Kommunstyrelsen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens förvaltning
Åsa Grans, 0240-860 59
Asa.grans@ludvika.se

Fullmäktige

Bildande av bredbandsbolag Ludvika Stadsnät AB

Förvaltningens förslag till beslut

1. Fullmäktige bildar inom kommunkoncernen ett bredbandsbolag från och med 1 januari 2024 med övertagande av verksamheten från kommunstyrelsen från och med 1 januari 2024.
2. Arbetsnamnet på bolaget är Ludvika Stadsnät AB.
3. Bolaget ska organisatoriskt ligga direkt under Ludvika kommun Stadshus AB.
4. Fullmäktige utser kommunstyrelsens arbetsutskotts presidium till interimsstyrelse till dess att bolagsstämman har antagit ny styrelse.
5. Fullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen att vidta de praktiska åtgärder som i övrigt krävs för att verkställa bolagsbildningen och föra över anläggningstillgångar.

Sammanfattning

Överföring av ansvar från kommunstyrelsen till bolaget

Idag har kommunstyrelsen enligt reglemente ansvar för bredband och fiberutbyggnad. Detta ansvar övergår i och med bildandet av bolaget till Ludvika Stadsnät AB. Förvaltningen föreslår därför att § 3 punkt 17 i kommunstyrelsens reglemente stryks. Punkten lyder som följande: - ansvara för bredband och fiberutbyggnad.

Enligt tidigare beslut i fullmäktige 2022-11-08 § 153 rekommenderades fullmäktige att bolagets placering skulle vara under Ludvika kommunfastigheter AB. Detta förslag utgår till förmån för förslaget att det ska ligga direkt under moderbolaget Ludvika kommun Stadshus AB. Motivet till det är bland annat kortare vägar vid hantering av koncernmellanhavanden, kortare rapporteringsvägar samt att moderbolaget kan utöva en mer direkt kontroll över Ludvika Stadsnät AB.

Ekonomiska konsekvenser

I bolaget bör man allokera ett aktiekapital om 1 miljon kronor och utöver detta ett ovillkorat aktieägartillskott om 10 miljoner kronor till det nystartade dotterbolaget som placeras direkt under moderbolaget.

Avskrivningar av anläggningstillgångarna som förs över från kommunen till det nya bolaget bedöms uppgå till ca 2 miljoner om året. Dessutom tillkommer räntekostnader på den revers till kommunen som uppstår vid överlåtelsen av anläggningstillgångarna.

Utöver detta tillkommer även lönekostnader och diverse övriga kostnader. Verksamheten bedöms inte kunna bära sina kostnader de första 3-5 åren, vilket är anledningen till det ovillkorade aktieägartillskottet.

Maria Skoglund
Kommundirektör

Åsa Grans
Koncernekonomichef

Bilagor

1. Tjänsteskrivelse daterad 2022-10-18, KS 2022/240

Beslut skickas till

Koncernekonomichef för verkställighet
Akten

Fullmäktige

Förvaltningsmodell för kommunens hantering av bredband

Förvaltningens förslag till beslut

1. Fullmäktige beslutar att gå vidare med förvaltningsmodellen som innebär att utveckling och förvaltning av kommunens bredband hanteras inom ramen för ett kommunalt aktiebolag, utifrån underlaget i denna tjänsteskrivelse daterad den 18 oktober 2022.
2. Fullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen att implementera förvaltningsmodellen och ta fram nödvändig dokumentation inför beslut om bolagsbildning i fullmäktige kvartal 1 2023.

Sammanfattning

Ludvika kommuns bredbandsstrategi har tagits fram utifrån regeringens samt Region Dalarnas bredbandsstrategi. Den fokuserar på tillgången till bredband och hur den ska förbättras i kommunen. Man påbörjade arbetet med att praktiskt genomföra detta 2015 och arbetet går vidare för att uppfylla målen. För att göra det på bästa sätt bedömer förvaltningen att bilda bolag likt flertalet andra kommuner är fördelaktig. Detta bedöms öka effektiviteten, transparensen, samt möjliggör framtida samarbeten över kommungränsen.

Förvaltningen rekommenderar fullmäktige att gå vidare med förvaltningsmodellen som innebär att utveckling och förvaltning av kommunens bredband hanteras inom ramen för ett kommunalt aktiebolag, utifrån underlaget i denna tjänsteskrivelse.

Förvaltningen föreslår därför att fullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen att implementera förvaltningsmodellen och ta fram nödvändig dokumentation för bildandet av bolaget inom kvartal 1 2023. Själva bildandet av bolaget ska till fullmäktige för beslut.

Bolaget bör placeras i fastighetskoncernen under LKFAB. På detta sätt kan man uppnå synergier i och med att LKFAB äger merparten av kommunens verksamhetslokaler. Därmed får man i LKFAB-koncernen helhetsansvaret över fiber i lokalen samt bredband fram till lokalen. Man får också kompetens i form av en anställd hos koncernen som kan samordna och hantera ärenden.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Regeringen har tagit fram en digitaliseringsstrategi för ett helt uppkopplat Sverige 2025 och med ett övergripande mål att Sverige ska vara bäst i världen på att ta tillvara på digitaliseringens möjligheter.

Utifrån denna strategi samt region dalarnas bredbandsstrategi 2019-2025 togs Ludvika kommuns bredbandsstrategi fram. Den fokuserar på tillgången på bredband och hur den ska förbättras i kommunen. Kommunens strategi antogs den 7 december 2020 § 178 och ersatte den tidigare bredbandsstrategi som beslutades den 15 december 2014 § 97.

Det övergripande syftet med bredbandsstrategin är att skapa förutsättningar för fortsatt bredbandsutbyggnad så att alla kan delta i det demokratiska samhället och kunna använda digitala tjänster oavsett var man bor, verkar och vistas. Vidare ska strategin ge en tydlig målbild och inriktning för bredbandsutbyggnaden i Ludvika kommun till och med år 2025. Strategin ska också ge en övergripande bild över de utmaningar som finns samt föreslå åtgärdsområden att bevaka och arbeta med i kommunen för att säkerställa att målen uppnås.

Strategin ska också ligga till grund för handlingsplaner och åtgärder inom bredbandsutbyggnaden.

Ludvika kommuns delmål är följande:

- År 2025 ska minst 98% av alla hushåll, företag och kommunala verksamheter ha tillgång till minst 1 Gbit/s.
- År 2025 ska (om inte 98 % överstigs) övriga 1,9 procent ha tillgång till 100 Mbit/s och övriga 0,1 procent ska ha tillgång till 30 Mbit/s.
- År 2023 ska områden där människor och företag normalt befinner sig ha tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet.

Av bredbandsstrategin framgår det även att kommunen ska ta fram en långsiktig förvaltningsmodell, som ska läggas fram för politiskt beslut.

Som en del av arbetet med bredbandsstrategin anställdes 2015 en resurs som påbörjade arbetet. År 2020 tog en konsult från Atea över för att föra projektet vidare genom att se över beställningar och dokumentation, hantera kvarvarande uppgifter och arbeta fram förslag på en plan för att få fram ägar- och förvaltarskap. Projektets mål är indelade i tre faser:

Fas 1

- Skapa en nulägesbild av projektet.
- Ta fram en målbild för att uppnå målen i den nya kommunala bredbandsstrategin.
- Identifiera vilka beställningar som är lagda och identifiera de som är pågående.

- Utredda vilka avtal som finns och vilken status de har.
- Identifiera vad som är Ludvika kommuns interna fiber och vad som tillhör bredbandsprojektet.
- Utredda vem som ansvarar för och driver Fjällbergsprojektet där Samarkand, Vattenfall, Radio Innovation, Netmore och Ludvika kommun deltar.
- Identifiera vilken dokumentation som finns och vad som ska uppdateras.
- Göra en projektplan för genomförande inklusive tid och kostnader.
- Säkerställa att pågående beslutad bredbandsutbyggnad fullföljs.

Fas 2

- Genomföra bredbandsutbyggnaden utifrån den plan som tas fram i fas 1.
- Ta fram underlag för beslut för att kunna gå vidare med att skapa en förvaltningsorganisation.

Fas 3

- Skapa en förvaltningsorganisation utifrån beslut i fas 2.
- Skriva slutrapport.

Nuläge

Kommunstyrelsen ansvarar för fibernätverk till medborgarna. Utbyggnaden har delvis gjorts via EU-finansierade projekt där VB Energi har varit samordnare. Fiber för den interna verksamheten hanteras av IT-center (tidigare IT-avdelningen). Kultur- och samhällsutvecklingsnämnden ansvarar för samverkan med bredbandsprojekt i samband med anläggningsarbeten, diarieföring, samt kartering av samtliga fiberdragningar. Ludvika Kommunfastigheter AB lägger in bredbandsanslutning vid nybyggnation.

Omvärldsbevakning

Kommunalägda stadsnät lyder under särskilda lagar och regler som inte gäller för privata aktörer på marknaden. Inte minst sätter kommunallagens regler om kommunal kompetens ramar för vad kommunerna får göra. Enligt 2 kap. 1 § kommunallagen får kommuner ha hand om angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunens eller regionens område eller deras medlemmar. Bestämmelsen ger uttryck för grunderna i den så kallade allmänna kommunala kompetensen (vilken verksamhet som får bedrivas) och för lokaliseringsprincipen (var verksamheten får bedrivas geografiskt eller till vems nytta). Kommunallagen innehåller även bestämmelser om att kommunal verksamhet inte ska bedrivas i vinstsyfte och att självkostnadsprincipen gäller för avgiftsuttag.

Enligt regeringens lagrådsremiss från 25 maj 2022 gällande undantag från lokaliseringsprincipen för utbyggnad av kommunala bredbandsnät framgår det

att regeringen gör bedömningen att rättsläget, i avsaknad av klagörande praxis, måste betraktas som oklart när det gäller frågan om huruvida självkostnadsprincipen i 2 kap. 6 § kommunallagen ska tillämpas i kommunal bredbandsverksamhet. De anser att ett eventuellt införande av lagstiftning på området kräver en översyn av hela den kommunala bredbandsverksamheten. Med hänsyn till de oklarheter som gäller på området anger de att utbyggnad av bredbandsnät utanför den egna kommunen och den verksamhet som bedrivs i det utbyggda nätet omfattas av samma regler som gäller inom kommunen.

Regeringen gav i juni 2017 i uppdrag till Post- och telestyrelsen (PTS) att utreda kommuners roller på bredbandsmarknaden och undantag från den kommunala lokaliseringsprincipen. De utredningar och analyser som PTS har genomfört enligt uppdraget kom bland annat fram till att det är viktigt att kommunerna tar en aktiv och strategiskt främjande roll på bredbandsmarknaden. De ska behandla bredbandsaktörerna lika, och inte gynna det egna stadsnätet. Stadsnäten bör vara öppna för tillträde för andra operatörer på passiv nivå (svartfibernivå). Tillträde ska erbjudas på lika villkor och det oberoende av vem som är kommunikationsoperatör i stadsnätet. Stadsnäten bör i regel inte tillhandahålla slutkundstjänster. Vidare kom man fram till att det finns skäl att införa ett undantag från lokaliseringsprincipen för att möjliggöra för stadsnät att bygga ut fibernät i outbyggda områden i en angränsande kommun, som ligger i nära geografisk anslutning till nätverksamheten i den egna kommunen. Syftet med ett sådant undantag är att kunna fånga upp hushåll och företag i områden där utbyggnaden inte är lönsam för andra nätägare men på grund av närheten till stadsnätet på andra sidan gränsen är intressant för det stadsnätet. PTS konstaterar att frågan om i vilken utsträckning kommunal verksamhet högre upp i värdekedjan än nätinnehav, inklusive erbjudande av tillträde, är kompetenslig inte har bedömts i rättspraxis. Detta berör inte den tänkta verksamheten i vårt rekommenderade förslag, eftersom denna verksamhet avser kanalisation och svartfiber (passiv utrustning) där man inte agerar som kommunikationsoperatör eller tjänsteleverantör.

Konkurrensverket ser positivt på begränsningen av undantaget från lokaliseringsprincipen till verksamhet som bedrivs av en viss juridisk person. De anser att på så sätt särskils den från övrig kommunal förvaltningsverksamhet, vilket kan bidra till ökad transparens och minska risken för korssubventioneringar som kan verka snedvridande eller hämmande för konkurrensen.

I juni 2022 lämnade regeringen propositionen ”Undantag från lokaliseringsprincipen för kommunal bredbandsutbyggnad” (Prop: 2021/22-263) till riksdagen. Förslaget innebär att kommunala stadsnät kan bygga ut ett eget eller delägt bredbandsnät utanför det egna området under förutsättning att det sker inom geografisk närhet till bredbandsnätet i den egna kommunen och fr att uppnå en ändamålsenlig bredbandsinfrastruktur. Kommunala stadsnät ska få bedriva verksamhet i det utbyggda nätet på samma sätt som i bredbandsnätet i den egna kommunen. Lagförslagen föreslås träda i kraft den 1 mars 2023. Lagändringen är ännu inte godkänd i riksdagen

Aktiebolag är den dominerande formen för att organisera de kommunala bredbandsnäten i Sverige. Sett till jämförelsebara kommuner bedriver till exempel Smedjebacken sin verksamhet i Smedjebacken Energi AB som fakturerar IT-center för stadsnät i Smedjebacken, som de i sin tur fakturerar till Smedjebackens kommun. Borlänge Stadsnät tillhörande Borlänge Energi AB har en liknande modell liksom Falu Stadsnät tillhörande Falu Energi & Vatten AB.

Möjliga förvaltningsmodeller

Förvaltningen ser följande alternativa modeller:

- Dagens modell med delat ansvar enligt rubriken ”nuläge” ovan.
- En alternativ modell är att IT-center ansvarar för helheten.
- Helhetsansvar för ett aktiebolag enligt rekommenderad modell där bolaget äger och ansvarar över stadsnätet och hyr ut fiberkanalisation och svartfiber. Överlämningspunkten utgörs av fysisk punkt för fiberterminering där sammankoppling sker på fibernivå mellan nätägare och kommunikationsoperatör.

Förvaltningens rekommendation

Förvaltningens rekommendation är att fullmäktige beslutar att uppdra till kommunstyrelsen att bilda ett aktiebolag för att äga, utveckla och förvalta kommunkoncernens fibernät. IT-centers kärnuppdrag är att vara IT-ansvarig för Ludvika och Smedjebackens förvaltningar och företag i kommunkoncernerna. Att använda sitt nätinnehav till att bedriva försäljning till externa kunder bedöms ligga utanför detta kärnuppdrag.

Utöver detta bedöms det vara svårt att driva och utveckla försäljningen av fiber inom kommunen. Kommunstyrelsen saknar i viss grad resurser samt förmåga att hantera verksamheten på ett effektivt sätt.

Vidare så bedöms en verksamhet som bedrivs i bolagsform förbättra samarbetet med de resurser som finns i Ludvika kommunfastigheter AB koncernen.

De osäkerheter som råder om självkostnadsprincipens tillämpning på området och som nämns i regeringens lagrådsremiss från den 25 maj 2022 talar för ett krav på att utbyggnad utanför kommunen enbart ska få ske i en särskild juridisk person. En bolagsbildning bedöms därmed underlätta eventuella projekt för utbyggnation i närområden utanför kommungränsen. Det finns idag inga pågående projekt utanför kommunens gränser, men ett bildande av bolag bedöms öppna upp för möjligheten att samarbeta med andra kommuner.

En verksamhet i aktiebolagsform skiljs också från övrig kommunal förvaltningsverksamhet, vilket kan bidra till ökad transparens.

Ett beslut enligt förvaltningens rekommendation skulle innebära att Ludvika kommun bedriver verksamheten på samma sätt som flertalet av landets andra kommuner, då aktiebolag är den dominerande formen för att organisera de kommunala bredbandsnäten i Sverige.

Hur ett möjligt bolag kan se ut och var det kan placeras i organisationen.

Bolaget bör placeras i fastighetskoncernen under Ludvika kommunfastigheter AB (LKFAB). På detta sätt kan man uppnå synergier i och med att LKFAB äger merparten av kommunens verksamhetslokaler. Därmed får man i LKFAB-koncernen helhetsansvaret över fiber i lokalen samt bredband fram till lokalen. Man får också kompetens i form av en anställd hos koncernen som kan samordna och hantera ärenden.

Bolaget kommer att behöva en anställd med affärsmässig bakgrund och IT-erfarenhet. Företaget kommer också att behöva ett aktieägartillskott om 10 mkr då företaget förväntas gå med förlust innan verksamheten har hunnit börja generera intäkter. Detta beror på aktiverade anläggningstillgångar som går över i samband med bolagsbildandet samt räntekostnader avseende den revers till kommunen som uppstår vid överlåtelsen. Den affärsmässiga verksamheten mot externa kunder förväntas också kräva tid av den anställda i verksamheten för att komma igång.

Bolaget ska

- 1) Äga/hyra, förvalta, underhålla, investera och sälja/hyra ut fiberkanalisation och svartfiber.
- 2) Ge invånarna tillgång till bredband enligt bredbandsstrategin genom ett aktivt agerande tillsammans med marknadens aktörer.
- 3) Vara delaktig i Region Dalarna bredbands-projekt och säkerställa att statliga medel kommer till Ludvika kommun (PTS, Tillväxtverket, andra bidrag) via Region Dalarna.

Tidplan

Biträdande kommundirektör ansvarar för:

- Bildande av bolag, Q1 2023.
- Skapande av ägardirektiv, bolagsordning Q1 2023.
- Se över reglementen KS, Q1 2023.

VD LKFAB ansvarar för:

- Anställning personal, Q2 2023.
- Ordna affärsplan samt VD-instruktioner, arbetsordning, Q2 2023.
- Överlåtelse av anläggningstillgångarna Q2 2023.

Summering och förslag till beslut

Ludvika kommuns bredbandsstrategi har tagits fram utifrån regeringens samt Region Dalarnas bredbandsstrategi. Den fokuserar på tillgången till bredband och hur den ska förbättras i kommunen. Man påbörjade arbetet med att praktiskt genomföra detta 2015 och arbetet går vidare för att uppfylla målen. För att göra det på bästa sätt bedömer förvaltningen att bilda bolag likt flertalet andra kommuner är fördelaktig. Detta bedöms öka effektiviteten, transparensen, samt möjliggör framtida samarbeten över kommungränsen.

Förvaltningen rekommenderar fullmäktige att gå vidare med förvaltningsmodellen som innebär att utveckling och förvaltning av kommunens bredband hanteras inom ramen för ett kommunalt aktiebolag, utifrån underlaget i denna tjänsteskrivelse.

Förvaltningen föreslår därför att fullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen att implementera förvaltningsmodellen och ta fram nödvändig dokumentation för bildandet av bolaget inom kvartal 1 2023. Själva bildandet av bolaget ska till fullmäktige för beslut.

Bolaget bör placeras i fastighetskoncernen under LKFAB. På detta sätt kan man uppnå synergier i och med att LKFAB äger merparten av kommunens verksamhetslokaler. Därmed får man i LKFAB-koncernen helhetsansvaret över fiber i lokalen samt bredband fram till lokalen. Man får också kompetens i form av en anställd hos koncernen som kan samordna och hantera ärenden.

Ekonomiska konsekvenser

I bolaget bör man allokerat ett aktiekapital om 1 mkr och utöver detta ett ovillkorat aktieägartillskott om 10 mkr. De likvida medlen skjuts till av företagskoncernens moderbolag Ludvika Kommun Stadshus AB till Ludvika Kommunfastigheter AB i form av koncernbidrag. Ludvika Kommunfastigheter AB i gör i sin tur ett ovillkorat aktieägartillskott till det nystartade dotterbolaget som ligger i LKFAB-koncernen.

Avskrivningar av anläggningstillgångarna som förs över från kommunen till det nya bolaget bedöms uppgå till ca 2 mkr om året.

Dessutom tillkommer räntekostnader på den revers till kommunen som uppstår vid överlåtelsen av anläggningstillgångarna.

Utöver detta tillkommer även lönekostnader och diverse övriga kostnader.

Verksamheten bedöms inte kunna bära sina kostnader de första 3-4 åren, vilket är anledningen till det ovillkorade aktieägartillskottet.

Maria Skoglund
Kommundirektör

Åsa Grans
Koncernekonomichef

Bilagor

1. Beslut fullmäktige den 7 december 2020 § 178 Antagande av bredbandsstrategi Ludvika kommun
2. Bredbandstrategi 2021-2025 daterad 14 oktober 2020
3. Region Dalarnas Bredbandsstrategi daterad 15 maj 2019

Beslut skickas till

Kommunstyrelsen för verkställighet

LKFAB för verkställighet

Gemensam servicenämnd för kännedom

Kultur- och samhällsutvecklingsnämnden för kännedom

Styrgruppen i projektet för kännedom

Koncernkontroller för kännedom

Akten

2023-09-26

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 72

Dnr 2023/221

Fastställande av reviderade målvärden för resultatmättet energianvändningen i lokalerna

Förslag till beslut

1. Fullmäktige fastställer reviderade målvärden för resultatmättet energianvändningen i våra verksamhetslokaler, enligt bilaga 1 daterad den 1 september 2023.

Beskrivning av ärendet

Ett av de övergripande verksamhetsmålen är att vi ska vara *en hållbar kommun*. Målet mäts med fyra indikatorer, varav en är *energianvändningen i våra lokaler*. Förvaltningen föreslår att fullmäktige fastställer reviderade målvärden för detta mått (bilaga 1 daterad den 1 september 2023).

Bakgrunden är att energianvändningen för uppvärmning respektive nedkylning förstås i hög grad påverkas av utomhustemperaturen. Därför justerar Ludvika Kommunfastigheter AB sin uppmätta användning i förhållande till om det under den aktuella perioden var ovanligt varmt, ovanligt kallt eller normalvarmt. Denna så kallade normalårskorrigerering baseras på en mätserie som expertmyndigheten SMHI levererar. I fjol ändrade SMHI sättet att beräkna denna mätserie, vilket har medfört att fullmäktiges sedan tidigare beslutade målvärden för den normalårskorrigerade energianvändningen inte längre fungerar.

Nivån på de reviderade målvärden som föreslås har satts utifrån tanken att förändringen ska vara så neutral som möjligt i förhållande till fullmäktiges tidigare beslutade ambitionsnivåer, som baserades på SMHI:s tidigare mätserie.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse daterad 1 september 2023
2. Bilaga 1 - Reviderade målvärden för resultatmättet energianvändningen i våra verksamhetslokaler, daterad den 1 september 2023.
3. Bilaga 2 - Våra fem verksamhetsmål och 17 resultatmått, daterad den 1 september 2023.

Beslut skickas till

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens förvaltning
Mikael Müller, 0240-860 49
mikael.muller@ludvika.se

Fullmäktige

Fastställande av reviderade målvärden för resultatmättet energianvändningen i lokalerna

Förvaltningens förslag till beslut

Fullmäktige fastställer reviderade målvärden för resultatmättet energianvändningen i våra verksamhetslokaler, enligt bilaga 1 daterad den 1 september 2023.

Sammanfattning

Ett av de övergripande verksamhetsmålen är att vi ska vara *en hållbar kommun*. Målet mäts med fyra indikatorer, varav en är *energianvändningen i våra lokaler*. Förvaltningen föreslår att fullmäktige fastställer reviderade målvärden för detta mått (bilaga 1 daterad den 1 september 2023).

Bakgrunden är att energianvändningen för uppvärmning respektive nedkylning förstås i hög grad påverkas av utomhustemperaturen. Därför justerar Ludvika Kommunfastigheter AB sin uppmätta användning i förhållande till om det under den aktuella perioden var ovanligt varmt, ovanligt kallt eller normalvarmt. Denna så kallade normalårskorrigerering baseras på en mätserie som expertmyndigheten SMHI levererar. I fjol ändrade SMHI sättet att beräkna denna mätserie, vilket har medfört att fullmäktiges sedan tidigare beslutade målvärden för den normalårskorrigerade energianvändningen inte längre fungerar.

Nivån på de reviderade målvärden som föreslås har satts utifrån tanken att förändringen ska vara så neutral som möjligt i förhållande till fullmäktiges tidigare beslutade ambitionsnivåer, som baserades på SMHI:s tidigare mätserie.

Beskrivning av ärendet

Förvaltningen föreslår att fullmäktige fastställer reviderade målvärden för resultatmättet *energianvändningen i våra lokaler* (bilaga 1 daterad den 1 september 2023).

Vi finns till för Ludvikabon och vill ge bra service i allt vi gör. Vi har fem övergripande mål för perioden 2021–2025 som visar vad vi prioriterar och satsar särskilt på, för att utveckla verksamheterna och kommunen i stort. Det finns också totalt 17 konkreta indikatorer eller resultatmätt, som visar vad vi särskilt vill utveckla och uppnå för att man ska kunna säga att målen är på väg att nås (bilaga 2, daterad den 1 september 2023). Allt detta beslutades av

fullmäktige 2020 (KF 2020-11-16 § 163). Fullmäktige har också i omgångar fastställt årliga målvärden (ambitionsnivåer) för vart och ett av dessa mått.

Ett av målen är att vi vill vara *en hållbar kommun*. Ett utpekat område är att *minska energianvändningen i våra lokaler*.

Totalt äger vårt fastighetsbolag Ludvika Kommunfastigheter AB (LKFAB) och kommunen en byggnadsyta på cirka 485 000 kvadratmeter, varav ungefär 145 000 kvadratmeter är uthyrda lokaler. Det rör sig om förskolor, skolor, äldreboenden, bibliotek, kontor med mera.

År 2022 var den så kallade normalårskorrigerade energianvändningen i dessa lokaler 146 kilowattimmar per kvadratmeter. Måttet baseras på en egen mätning hos LKFAB och visar mängden inköpt energi per kvadratmeter, i bolagets verksamhetslokaler liksom i de lokaler som fortfarande ägs direkt av kommunen. Energianvändningen för uppvärmning respektive nedkylning påverkas förstås i hög grad av utomhustemperaturen. Därför justeras den uppmätta användningen i förhållande till om det under den aktuella perioden var ovanligt varmt, ovanligt kallt eller normalvarmt. Normalårskorrigeringen ger en mer rättvisande bild av den underliggande användningen över tid, som inte störs av att utomhustemperaturen varierar mellan åren. Att korrigera bort vådrets effekter i energistatistiken är en etablerad metod inom fastighetsbranschen för att få fram mer rättvisande jämförelser samt bättre underlag inför exempelvis beslut om effektiviseringar.

Det är expertmyndigheten SMHI som levererar den mätserie som LKFAB sedan många år använder för att korrigera vår uppmätta energianvändning. På sakliga grunder ändrade SMHI år 2022 sättet att beräkna denna mätserie, vilket inte bara slog igenom från den tidpunkten utan även bakåt i tiden.

Övergången till den nya mätserien har medfört att fullmäktiges sedan tidigare beslutade målvärden för den normalårskorrigerade energianvändningen inte längre fungerar i förhållande till hur vi numera normalårskorrigerar. Det är därför som förvaltningen nu föreslår att fullmäktige ska fastställa reviderade målvärden för resultatmåttet *energianvändningen i våra lokaler*. Nivån på de reviderade målvärden som föreslås har satts utifrån tanken att förändringen ska vara så neutral som möjligt i förhållande till fullmäktiges tidigare beslutade ambitionsnivåer för hur mycket man vill att användningen ska minska.

Ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut medför inte några kostnader.

Maria Skoglund
Kommundirektör

Mikael Müller
Koncernstrateg

Bilagor

1. Bilaga 1 - Reviderade målvärden för resultatmättet energianvändningen i våra verksamhetslokaler, daterad den 1 september 2023.
2. Bilaga 2 - Våra fem verksamhetsmål och 17 resultatmått, daterad den 1 september 2023.

Beslut skickas till

Kommundirektören för kännedom

LKFAB för kännedom

Kommunstyrelsens förvaltnings koncernstrateg för kännedom

Verksamhetsområde ekonomi för kännedom

Revisorerna för kännedom

Akten

Kommunstyrelsens förvaltning
Mikael Müller, 0240-860 49
mikael.muller@ludvika.se

Reviderade målvärden för resultatmålet energianvändningen i våra verksamhetslokaler

Normalårskorrigerad energianvändning, kilowatt-timmar per kvadratmeter.
Enligt fullmäktiges tidigare beslut.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Användning enligt SMHI:s tidigare normalårskorrigerering	152	155	147	151	146	147 ^{a)}	–	–
Nuvarande målvärden	–	–	–	149 ^{b)}	147 ^{c)}	147 ^{d)}	144 ^{e)}	140 ^{b)}

a) Säsongrensats 12-månaderssnitt juni

b) KF 2020-11-16 § 163

c) KF 2021-11-08 § 145

d) KF 2022-11-21 § 5

e) KF 2023-06-26 § 46

Normalårskorrigerad energianvändning, kilowatt-timmar per kvadratmeter.
Enligt förvaltningens förslag.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Användning enligt SMHI:s nya normalårskorrigerering	147	152	146	146	147	148 ^{f)}	–	–
Reviderade målvärden	–	–	–	146	143	143	140	136

f) Säsongrensats 12-månaderssnitt juni

Kommunstyrelsens förvaltning
Mikael Müller, 0240-860 49
mikael.muller@ludvika.se

Våra fem verksamhetsmål och 17 resultatmål

Målområden och övergripande verksamhetsmål

Målområden	Verksamhetsmål
Barn och unga	En av landets bästa skolkommuner En bra kommun att växa upp i
Arbete och näringsliv	En tillväxtkommun
Livsmiljö	En bra kommun att leva i
	En hållbar kommun

Det vi jobbar särskilt för när det gäller verksamhetsmålen resultatmål

En av landets bästa skolkommuner	<ol style="list-style-type: none"> 1. Grundskolelevernas kunskapsresultat ska förbättras 2. Gymnasieelevernas kunskapsresultat ska förbättras 3. Elever ska känna sig trygga i skolan 4. Utbildningen i förskolan ska stärkas
En bra kommun att växa upp i	<ol style="list-style-type: none"> 5. Ungdomar ska känna att de kan påverka oss i kommunen 6. Ungdomar ska kunna sommarjobba hos oss 7. Färre barn ska leva i familjer med ekonomiskt bistånd
En tillväxtkommun	<ol style="list-style-type: none"> 8. Befolkningen ska öka 9. Fler arbetstillfällen ska skapas 10. Företagarna ska vara nöjda med det lokala företagsklimatet
En bra kommun att leva i	<ol style="list-style-type: none"> 11. Invånarna ska vara nöjda med att bo och leva i kommunen 12. Invånarna ska vara nöjda med utbudet av aktiviteter och evenemang 13. Äldre ska vara nöjda med sin äldreomsorg
En hållbar kommun	<ol style="list-style-type: none"> 14. Mat- och restavfallet i återvinningen ska minska 15. Matsvinnet i våra skolrestauranger ska minska 16. Våra fordon ska köras på fossilfria drivmedel 17. Energianvändningen i våra lokaler ska minska

Beslut om betydande miljöpåverkan för vattentjänstplan i Ludvika kommun

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen bedömer att aktuell vattentjänstplan inte innebär någon risk för betydande miljöpåverkan.
2. En strategisk miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. 11, 12 § § miljöbalken bedöms därför inte var aktuell.

Beskrivning av ärendet

När en ny plan tas fram eller en befintlig ändras ska kommunen ta ställning till om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan och i så fall göra en strategisk miljöbedömning. Undersökningen ska göras enligt 6 kap. 6 § miljöbalken.

Det har funnits osäkerhet om vem som ska yttra sig gällande frågan om betydande miljöpåverkan för vattentjänstplanen, varför yttrandet kommer sent.

Var gränsen för betydande miljöpåverkan går är inte närmare preciserat, det är snarare en bedömning som görs för varje enskilt fall. De miljöeffekter som ska beaktas i en miljöbedömning är:

1. befolkning och människors hälsa,
2. djur- eller växtarter som är skyddade enligt 8 kap., och biologisk mångfald i övrigt
3. mark, jord, vatten, luft, klimat, landskap, bebyggelse och kulturmiljö,
4. hushållningen med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt,
5. annan hushållning med material, råvaror och energi, eller
6. andra delar av miljön

Med miljöeffekter menas direkta eller indirekta effekter som är positiva eller negativa, som är tillfälliga eller bestående, som är kumulativa eller inte kumulativa och som uppstår på kort, medellång eller lång sikt.

Bedömningen grundas på bifogad undersökning Enligt undersökningen och de sammanvägda faktorerna görs bedömningen att det inte finns någon anledning att anta att det föreligger risk för betydande miljöpåverkan, vid genomförande

av aktuell vattentjänstplan. Inför framskrivandet har samverkan skett mellan kansliheten och tjänsteperson på myndigheten för miljö och bygg.

Beslutsunderlag

1. Undersökning om betydande miljöpåverkan för vattentjänstplan daterad 8 september 2023.

Beslut skickas till
Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen

Beslut om betydande miljöpåverkan för vattentjänstplan i Ludvika kommun

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen bedömer att aktuell vattentjänstplan inte innebär någon risk för betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. 11, 12 §§ miljöbalken bedöms därför inte var aktuell.

Beskrivning av ärendet

När en ny plan tas fram eller en befintlig ändras ska kommunen ta ställning till om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan och i så fall göra en strategisk miljöbedömning. Undersökningen ska göras enligt 6 kap. 6 § miljöbalken.

Det har funnits osäkerhet om vem som ska yttra sig gällande frågan om betydande miljöpåverkan för vattentjänstplanen, varför yttrandet kommer sent.

Var gränsen för betydande miljöpåverkan går är inte närmare preciserat, det är snarare en bedömning som görs för varje enskilt fall. De miljöeffekter som ska beaktas i en miljöbedömning är:

1. befolkning och människors hälsa,
2. djur- eller växtarter som är skyddade enligt 8 kap., och biologisk mångfald i övrigt
3. mark, jord, vatten, luft, klimat, landskap, bebyggelse och kulturmiljö,
4. hushållningen med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt,
5. annan hushållning med material, råvaror och energi, eller
6. andra delar av miljön

Med miljöeffekter menas direkta eller indirekta effekter som är positiva eller negativa, som är tillfälliga eller bestående, som är kumulativa eller inte kumulativa och som uppstår på kort, medellång eller lång sikt.

Bedömningen grundas på bifogad undersökning Enligt undersökningen och de sammanvägda faktorerna görs bedömningen att det inte finns någon anledning att anta att det föreligger risk för betydande miljöpåverkan, vid genomförande

av aktuell vattentjänstplan. Inför framskrivandet har samverkan skett mellan kansliheten och tjänsteperson på myndigheten för miljö och bygg.

Ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut medför inte några kostnader

Maria Skoglund
Kommundirektör

Bilagor

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Beslut skickas till

Länsstyrelsen
WBAB
Akt

Undersökning av betydande miljöpåverkan för vattentjänstplan

När en ny plan tas fram eller en befintlig ändras ska kommunen ta ställning till om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan och i så fall göra en strategisk miljöbedömning. Var gränsen för betydande miljöpåverkan går är inte närmare preciserat, det är snarare en bedömning som görs för varje enskilt fall. De miljöeffekter som ska beaktas i en miljöbedömning är:

1. befolkning och människors hälsa,
2. djur- eller växtarter som är skyddade enligt 8 kap., och biologisk mångfald i övrigt,
3. mark, jord, vatten, luft, klimat, landskap, bebyggelse och kulturmiljö,
4. hushållningen med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt,
5. annan hushållning med material, råvaror och energi, eller
6. andra delar av miljön

Med miljöeffekter menas direkta eller indirekta effekter som är positiva eller negativa, som är tillfälliga eller bestående, som är kumulativa eller inte kumulativa och som uppstår på kort, medellång eller lång sikt.

Undersökningen är den process som ska komma fram till om genomförandet av ett förslag till en plan kan antas medföra en betydande miljöpåverkan eller inte. Undersökningen ska sedan leda till ett särskilt beslut som tas av Kommunfullmäktige. Om undersökningen kommer fram till att planens genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan innebär det att en strategisk miljöbedömning ska göras och en miljökonsekvensbeskrivning ska tas fram.

Miljöchecklistan nedan utgör en grund i undersökningen om genomförandet av planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Checklistan är ett underlag för en samlad bedömning av den effekt som planens genomförande bedöms medföra på miljön.

2023-09-08

Beskrivning	Planen omfattar hela den geografiska kommunen med dess vattenförekomster.
Planens syfte	Vattentjänstplanen ska ge förutsättningar för en god planering av kommunens skyldighet att ordna allmänna vattentjänster och ge berörda insyn och möjlighet till deltagande i processen.
Planens tänkbara konsekvenser	Den sammanvägda bedömningen är att planen har en påverkan som både är positiv och negativ. Planen anger förutsättningar för utbyggnad av det allmänna VA-nätet vilket bidrar till mindre belastning av näringsämnen och andra föroreningar till kommunens vattenförekomster. Planen bidrar också minskad risk för olägenhet för människors hälsa p.g.a. bristfällig dricksvattenkvalitet från enskild vattentäkt. Vidare bidrar planen till förbättrad skyfallshantering vilket innebär minskad påverkan på egendom och miljö samt minskade risker för driftstörningar.
Slutsats och ställningstagande	Kommunen gör den sammanvägda bedömningen att planen inte medför en sådan betydande miljöpåverkan som avses i MB 6 kap 3 §. Ställningstagandet är baserat på en analys som redovisas i miljöchecklistan. En strategisk miljöbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning behöver därför inte upprättas för vattentjänstplanen för Ludvika kommun
Checklistan ifylld av	Charlotte Olsson, Sektionsledare miljö och hälsoskydd i Ludvika kommun

DEL 1

Krav för betydande miljöpåverkan		
Miljöbedömningsförordning (2017:966) ("MBF")	Ja/Nej	Kommentar
Uppfyller planen kriterierna för BMP enligt 2 § MBF?	JA	Betydande miljöpåverkan ska antas föreligga om en plan avser vattenförvaltning, fysisk planering eller markanvändning
<p>Uppfyller planen kriterierna för 6 § MBF?</p> <ul style="list-style-type: none"> Anläggningar för rening av avloppsvatten som omfattas av 28 kap. 1-2 §§ miljöprövningsförordning. Det vill säga större avloppsreningsverk som: <ul style="list-style-type: none"> tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar minst 2 000 personekvivalenter, eller har en avloppsreningsanläggning med en anslutning av 2 000 personer eller fler. Vattenverksamhet innefattande vattenöverledning av mer än 5% av normal lågvattenmängd i något av de berörda områdena. 	NEJ	<p>Anger vattentjänstplanen förutsättningar för att bedriva verksamhet eller vidta en åtgärd som anges i 6 § MBF?</p> <p>Om JA → betydande miljöpåverkan antas → strategisk miljöbedömning inklusive MKB ska genomföras</p> <p>Om NEJ → gå vidare till bilagan till MBF</p>
<p>Uppfyller planen kriterierna bilagan till MBF?</p> <p>Infrastrukturprojekt såsom:</p> <ul style="list-style-type: none"> anläggning av inre vattenvägar eller anläggningar för reglering av vattenflöden dammar och andra fördämningar eller vattenmagasin för långvarigt bruk <ul style="list-style-type: none"> anläggning av vattenledningar över långa avstånd system för utvinning av grundvatten eller konstgjord grundvattenbildning <ul style="list-style-type: none"> anläggningar för överledning av vatten mellan avrinningsområden 	NEJ	<p>Anger vattentjänstplanen förutsättningar för en verksamhet eller vidtagande av åtgärd som avser någon av nämnda infrastrukturprojekt?</p> <p>Om JA → betydande miljöpåverkan antas → strategisk miljöbedömning inklusive MKB ska genomföras</p> <p>Om NEJ → gå vidare till bedömning enligt 4 § MBF</p>

4 § MBF – undersökning	Ja/Nej	Kommentar
<p>Omfattas planen av bestämmelserna i 4 § MBF?</p> <p>”Planer och program som krävs i lag eller annan författning och som upprättas av en myndighet eller kommun samt ändringar i sådana planer och program ska, om de inte omfattas av 2 §, antas medföra en betydande miljöpåverkan endast om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. planerna, programmen eller ändringarna anger förutsättningar för att bedriva verksamheter och åtgärder med hänsyn till hur de kan påverka miljön, och 2. en undersökning enligt 6 kap. 6 § miljöbalken visar att en sådan miljöpåverkan kan antas.” 	<p>NEJ</p>	<p>Om den specifika vattentjänstplanen inte omfattas av 6 § MBF eller bilagan</p>

2023-09-08

DEL 2 – Undersökning av betydande miljöpåverkan; kommunen ska **identifiera omständigheter** som talar för eller emot betydande miljöpåverkan, och

Identifiera, beskriv och bedöm miljöeffekter. Ange i kommentarerna om de är:

- direkta eller indirekta
- positiva eller negativa
- tillfälliga eller bestående
- kumulativa eller inte kumulativa (bedöm effekten av planer och program som finns inom samma påverkansområde)
- uppstår på kort, medellång eller lång sikt

Miljöeffekter på naturvärden Anger vattentjänstplanen förutsättningar för att bedriva verksamhet eller vidta en åtgärd som innebär påverkan på:		
Kategori	Ingen påverkan – grön Viss påverkan – gul Betydande påverkan - röd	Kommentar
Naturresevat		
Naturvårdsområde		
Djur- och växtskyddsområde		
Biotopskydd		
Skogliga värden		
Ängs- och betesmarker		
Naturminne		
Natura 2000-område		
Område med internationell status		

2023-09-08

Område med särskilda restriktioner (naturvårdsavtal, förbud mot markavvattning)		
Myrskyddsplan		
Vattenskyddsområde	Positivt, direkt, bestående	Enskilda avlopp inom vattenskyddsområde kommer att åtgärdas.
Värdefulla vatten	Positivt, direkt, bestående	Många avlopp som behöver åtgärdas ligger i närheten av värdefulla vatten
Strandskydd	Positivt, direkt, bestående	Många avlopp som behöver åtgärdas ligger inom strandskyddsområde.
Övriga naturvärden		
Bedömning av påverkan		
Utifrån ovannämnda beskrivningar påverkar planen inte utpekade naturvärdesområden på ett betydande sätt.		

Miljöeffekter på kulturvärden

Anger vattentjänstplanen förutsättningar för att bedriva verksamhet eller vidta en åtgärd som innebär påverkan på:

Kategori	Ingen påverkan – grön Viss påverkan – gul Betydande påverkan - röd	Kommentar
Kulturresevat		
Kulturminne		
Arkitektoniska värdefulla kulturmiljöer och byggnader		
Fornlämning		

Byggnadsminne	
Landskapsbild	
Övriga kulturvärden	
Bedömning av påverkan	
Kommunens bedömning är att planen inte medför en betydande påverkan på kulturvärdena.	

Hushållning med resurser och materiella värden		
Kategori	Ingen påverkan – grön Viss påverkan – gul Betydande påverkan - röd	Kommentar
Naturresurser med högre förnyelseförmåga (t.ex. skog, fiske, ytvattentillgångar)		
Naturresurser med ingen/låg förnyelseförmåga (t.ex. åkermark, mineraler och grundvattentillgångar)		
Övriga materiella värden		
Bedömning av påverkan		
Planen förväntas inte antas medföra betydande påverkan på hushållning med resurser och materiella värden. Viss ökning av grundvattenuttag sker men i obetydliga mängder i sammanhanget.		

Risker för människors hälsa eller för miljön		
Kategori	Ingen påverkan – grön Viss påverkan – gul Betydande påverkan - röd	Kommentar
Naturhändelser (t.ex. översvämning, ras och skred, torka)		Planen innebär ingen <i>risk</i> kopplat till naturhändelser. Åtgärder för att förhindra skador från tex översvämning och torka finns i planen.
Olyckor (t.ex. farligt gods, brand, trafikolycka)		
Miljökvalitetsnormer för kvantitativ status för grundvatten		
Miljökvalitetsnormer för kemisk status för grundvatten	Positivt, direkt, bestående	Planen ger förutsättningar för bättre status då de sista enskilda avloppsanläggningarna inom Östansbo vattentäkt byggs bort. Detsamma gäller Västansjö där ca 100 enskilda avlopp ersätts med kommunalt spillvatten
Miljökvalitetsnormer för ekologisk status för ytvatten	Positivt, direkt, bestående	Planen ger förutsättningar för bättre status då ett av utbyggnadsområdena har otillfredsställande fosforstatus i närliggande recipient.
Miljökvalitetsnormer för kemisk status för ytvatten	Positivt, direkt, bestående	De flesta avloppen i utbyggnadsplanen ligger sjönära och i vissa fall förekommer mer eller mindre direktutsläpp. Bättre rening kommer att ske efter kommunal utbyggnad.
Övriga störningar		
Bedömning av påverkan		
Planen förväntas kunna följa rådande miljökvalitetsnormer och antas inte medföra betydande risker för människors hälsa eller för miljön.		

Riksintresse		
Kategori	Ingen påverkan – grön Viss påverkan – gul Betydande påverkan - röd	Kommentar
Naturvård		
Friluftsliv		
Kulturmiljövård		
Kommunikation		
Energi		
Värdefulla ämnen och material		
Bedömning av påverkan		
Planen antas inte medföra betydande påverkan på riksintressen.		

Sammanvägd bedömning	
Särskilda bestämmelser	Ja/Nej
Gäller undantag från att genomföra miljöbedömning?	NEJ
Gäller krav på att genomföra en strategisk miljöbedömning?	NEJ
Betydande miljöpåverkan	
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på naturvärden?	NEJ
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på kulturvärden?	NEJ

Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på sociala värden?	NEJ
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på hushållning med resurser och materiella värden?	NEJ
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> risker för människors hälsa eller för miljön?	NEJ
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> risker för riksintressen?	NEJ
Bedömning: Planen antas inte medföra betydande påverkan på ovannämnda områden.	
Viss miljöpåverkan	
Kan planen antas medföra påverkan på naturvärden?	NEJ
Kan planen antas medföra påverkan på kulturvärden?	NEJ
Kan planen antas medföra påverkan på sociala värden?	NEJ
Kan planen antas medföra påverkan på materiella värden?	NEJ
Kan planen antas medföra risker för människors hälsa eller för miljön?	NEJ
Kan planen antas medföra påverkan på riksintressen?	NEJ
Bedömning: Planen antas inte medföra påverkan på ovannämnda områden	
Motiverat ställningstagande	
Kommunens samlade bedömning är att en miljökonsekvensbedömning inte krävs i detta fall då undersökningen av betydande miljöpåverkan inte påvisar att planen medför någon betydande påverkan på miljön.	

§ §

Dnr 2023/258

Yttrande över vattentjänstplan för Ludvika kommun

Förslag till beslut

1. Arbetsutskottet skickar ärendet vidare till kommunstyrelsen utan något förslag till beslut.

Beskrivning av ärendet

Vattentjänstplanen ska beslutas i fullmäktige innan årsskiftet. Detta betyder att yttrandet på granskningen måste beredas i kommunstyrelsen den 10 oktober.

Granskning av Vattentjänstplanen sker under perioden 13 september till 12 oktober 2023. Planen är för tillfället på remiss hos förvaltningarna som ska inkomma till kommunstyrelsens förvaltning med sina svar den 2 oktober. Svaren ska sedan sammanställas tillsammans med kommunstyrelsens förvaltnings synpunkter varpå tjänsteskrivelse till ärendet inte kommer vara klar till kommunstyrelsens kallelseutskick den 3 oktober.

Förslag till beslut är att arbetsutskottet skickar ärendet till kommunstyrelsen den 10 oktober utan något förslag till beslut och att handlingarna kommer att komma efter kallelseutskicket.

Beslut skickas till

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens förvaltning
Josefina Bylund, 0240-56 54 95
josefina.bylund@ludvika.se

Kommunstyrelsen

Yttrande över vattentjänstplan för Ludvika kommun

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen överlämnar tjänsteskrivelse daterad den 2 oktober 2023 som sitt yttrande till WBAB WessmanBarken Vatten & Återvinning AB.

Sammanfattning

Kommunstyrelsens arbetsutskott gav den 16 augusti 2022 § 65 WBAB WessmanBarken Vatten & Återvinning AB (WBAB) i uppdrag att revidera kommunens nuvarande va-plan och omarbeta den till en vattentjänstplan i enlighet med en ändring i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster. Förslaget till vattentjänstplan har tagits fram av en arbetsgrupp bestående av tjänstemän från WBAB och Ludvika kommun.

WBAB skickade den 13 september 2023 en remiss till Ludvika kommun angående förslaget till vattentjänstplan för Ludvika kommun.

Vattentjänstplanen ställs ut för granskning under perioden 13 september – 12 oktober 2023. Ludvika kommun behöver lämna eventuella synpunkter senast den 12 oktober.

Under det samråd som genomfördes under sommaren så har fastighetsägare som antas ha ett väsentligt intresse samt länsstyrelsen och andra myndigheter fått tycka till om vattentjänstplanen. Inkomna synpunkter har sammanställts i en samrådsredogörelse och justeringar och kompletteringar av planen har gjorts.

Kommunstyrelsen förvaltning har skickat ut vattentjänstplanen på remiss till samtliga nämnder. Nämnderna har dock fått planen skickad till sig direkt från WBAB och vård- och omsorgsnämnden har därför skickat sitt svar direkt till bolaget, nämnden har inga synpunkter. Social- och utbildningsnämnden har meddelat att de väljer att inte yttra sig över vattentjänstplanen. Kultur- och samhällsutvecklingsnämnden har varit delaktig i framtagandet av planen och har inga synpunkter på granskningshandlingarna, synpunkter har lämnats vid ett tidigare tillfälle.

Myndighetsnämnden miljö och bygg samt kommunstyrelsens förvaltning har lämnat synpunkter på den utställda vattentjänstplanen och föreslår några redaktionella ändringar samt att ett antal åtgärder läggs till.

Beskrivning av ärendet

Riksdagen beslutade den 22 juni 2022 om ändringar i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster. Lagändringen innebär att varje kommun ska ha en aktuell vattentjänstplan som beskriver hur kommunens långsiktiga planering av behovet av allmänna vattentjänster (dricksvatten och avloppsförsörjning) ska tillgodoses. Planen ska också innehålla kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna va-anläggningarna ska fungera vid ökad belastning på grund av skyfall.

Kommunstyrelsens arbetsutskott gav den 16 augusti 2022 § 65 WBAB i uppdrag att revidera kommunens nuvarande va-plan och omarbete den till en vattentjänstplan i enlighet med den ovan nämnda lagändringen. Förslaget till vattentjänstplan har tagits fram av en arbetsgrupp bestående av tjänstemän från WBAB och Ludvika kommun.

WBAB skickade den 13 september 2023 en remiss till Ludvika kommun angående förslaget till vattentjänstplan för Ludvika kommun.

Vattentjänstplanen ställs ut för granskning under perioden 13 september – 12 oktober 2023. Ludvika kommun behöver lämna eventuella synpunkter senast den 12 oktober.

Samråd har skett med fastighetsägare som antas ha ett väsentligt intresse av vattentjänstplanen samt med länsstyrelsen och andra myndigheter. Samråd genomfördes från den 16 juni till och med 14 juli 2023. Inkomna synpunkter har sammanställts i en samrådsredogörelse och justeringar och kompletteringar av planen har gjorts. Även Ludvika kommun fick möjlighet att lämna synpunkter i samband med samrådet. På grund av den korta svarstiden har detta inte skett. Vattentjänstplanen har dock tagits fram gemensamt av WBAB och Ludvika kommun vilket betyder att tjänstemän från Ludvika kommun har varit involverade i arbetet.

Samrådsredogörelse

Flera fastighetsägare har kommit med synpunkter angående de områden som i vattentjänstplanen prioriterats för allmän va-anläggning. Några fastighetsägare vill att tidplanen för allmän va-anläggning tidigareläggs. Andra anser att det inte finns ett behov av allmän va-anläggning. I samtliga fall framgår det av granskningshandlingarna att prioriteringsordningen kommer att kvarstå och att beslut om vilka fastigheter som ska ingå kommer att fastställas när det fattas beslut om verksamhetsområde för dricksvatten och spillvatten. En justering görs dock i planen angående området Vallen. Planen ändras och när det gäller Vallen ska en fördjupad utredning angående behovet av allmän va-försörjning genomföras under 2025.

Länsstyrelsen i Dalarna har lämnat in flera synpunkter. En sådan är att vattentjänstplanens åtgärder bör införlivas i kommunens löpande budgetprocess. Länsstyrelsen föreslår att handlingsplanen bör kompletteras med kostnadsuppskattningar och finansieringsförslag för åtgärderna. Förslaget har inte lett till någon ändring i planen med hänvisning till att

kostnadsberäkningar kommer att göras i samband med respektive verksamhets verksamhetsplanering och budget. Åtgärder som va-huvudmannen ansvarar för finansieras via avgifter (va-taxan).

Andra synpunkter från länsstyrelsen har tillgodosetts, bland annat har granskningshandlingarna kompletterats med kartor och länkar till de dokument som det hänvisas till i vattentjänstplanen. Planen har också kompletterats med förtydligande information och tillägg baserade på de synpunkter som länsstyrelsen har lämnat.

Synpunkter från Ludvika kommun

Kommunstyrelsen förvaltning har skickat ut vattentjänstplanen på remiss till samtliga nämnder. Nämnderna har dock fått planen skickad till sig direkt från WBAB och vård- och omsorgsnämnden har därför skickat sitt svar direkt till bolaget, nämnden har inga synpunkter. Social- och utbildningsnämnden har meddelat att de väljer att inte yttra sig över vattentjänstplanen. Kultur- och samhällsutvecklingsnämnden har varit delaktig i framtagandet av planen och har inga synpunkter på granskningshandlingarna, synpunkter har lämnats vid ett tidigare tillfälle.

Tjänstemannayttrande verksamhetsområde miljö och bygg

I sitt yttrande skriver verksamhetsområde miljö och bygg att vattentjänstplanen har en bra struktur och bedöms innefatta relevanta uppgifter. I tjänstemannayttrandet föreslås ett antal ändringar. Bland annat att textformatet ändras i några avsnitt så att all brödtext har samma format. Verksamhetsområde miljö och bygg föreslår även att WBAB tar ställning till om ytterligare en bilaga ska läggas till. Följande kompletteringar föreslås också:

- Lägg till området Norra Saxdalen som om bevakningsområde på sidan 24.
- Lägg till följande åtgärd i punkt 6.5 Åtgärder:
Utforma rutiner och processer tillsammans med WBAB under 2024 gällande anslutningskostnad och annan praktisk information vid föreläggande om att en fastighet ska anslutas till kommunalt avlopp.
- Lägg till följande åtgärd i punkt 7.4 Åtgärder:
Utforma och förbättra ansökningsblanketter, kartunderlag och utförandeintyg för enskilda avlopp under 2024.

Synpunkter från kommunstyrelsens förvaltning

Kommunstyrelsens förvaltning känner till och ställer sig positiv till de åtgärder som förvaltningen står som ansvarig för såsom att ta fram en nödvattenplan och att upprätta en krisberedskapsplan för dricksvattenförsörjningen.

Kommunstyrelsens förvaltning instämmer dock i länsstyrelsens bedömning om att vattentjänstplanens åtgärder bör införlivas i kommunens löpande budgetprocess. Länsstyrelsen föreslår som beskrivits ovan att handlingsplanen bör kompletteras med kostnadsuppskattningar och finansieringsförslag för åtgärderna. Kommunstyrelsens förvaltning anser att länsstyrelsens synpunkter

är relevanta. Det är därför viktigt att det sker ett nära samarbete mellan WBAB och Ludvika kommun under budgetprocessen.

I övrigt är de synpunkter som förvaltningen har främst av redaktionell karaktär. Följande ändringsförslag föreslås:

Försättsbladet

Ta bort kanslienheten under Ludvika kommuns logotyp.

Sidan 5

Ändra gärna den kursiva texten till rak stil. Kursiv stil är svårt att läsa på skärm.

Sidan 7 under rubriken 1.3.1 Agenda 2030 och Sveriges miljömål

Ett -p saknas i ordet ”på” i den första meningen.

Sidan 9

Flytta den allra sista meningen på sidan till nästa sida. Den här ihop med tabellen som beskriver ansvarsområdena.

Sidan 20

Det saknas en punkt efter det tredje stycket på sidan.

Radavståndet behöver justeras under punkt 6.1 för att överensstämma med övrig brödtext.

Sidan 30

Extra radavstånd efter ordet ”torrsomrar” i stycket med rubriken ”Tillgång och kvalitet”. I meningen som följer på radavståndet saknas en preposition.

Sidan 32-34 Sammanställning av åtgärder

Ändra samtliga fall där det står ”MMB” till ” Kommunstyrelsens förvaltning, verksamhetsområde miljö och bygg”.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen överlämnar tjänsteskrivelse daterad den 2 oktober 2023 som sitt yttrande till WBAB WessmanBarken Vatten & Återvinning AB.

Ekonomiska konsekvenser

Synpunkterna i yttrandet medför i sig inte några ekonomiska kostnader. Genomförandet av planen är dock förknippat med kostnader. Eftersom det saknas kostnadsberäkningar är det oklart vad åtgärderna kommer att kosta samt hur de ska finansieras. Avsaknaden av uppskattade kostnader är något som länsstyrelsen haft synpunkter på. Kommunstyrelsens förvaltning instämmer i länsstyrelsens bedömning och poängterar vikten av ett tätt samarbete mellan WBAB och Ludvika kommun under budgetprocessen.

Maria Skoglund
Kommundirektör

Josefina Bylund
Utredare

Bilagor

1. Protokollsutdrag kommunstyrelsens arbetsutskott den 26 september 2023 § 75.
2. Förslag till vattentjänstplan för Ludvika kommun daterad den 13 september 2023.
3. Samrådsredogörelse vattentjänstplan daterad den 8 september 2023.
4. Undersökning av betydande miljöpåverkan för vattentjänstplan daterad 8 september 2023.
5. Dagvattenstrategi 2020 daterad den 3 september 2021.
6. Tjänstemannayttrade verksamhetsområde miljö och bygg daterat den 27 september 2023.

Beslut skickas till

WBAB WessmanBarken Vatten & Återvinning AB (WBAB)
Smedjebackens kommun för kännedom
Samtliga nämnder för kännedom
Akten

Kanslienheten

Vattentjänstplan

Ludvika kommun

Dokumentnamn Vattentjänstplan		Dokumenttyp Plan	Omfattning
Dokumentägare Kanslichef	Dokumentansvarig WBAB	Publicering	
Författningsstöd			

Beslutad	Bör revideras senast	Beslutsinstans	Diarienummer 2023/143
Beslutade revideringar	Vad revideringen avsett		Diarienummer vid revideringen

Styrdokumentstyper i Ludvika kommun

Utöver styrdokumentstyperna nedan finns det i Ludvika kommun lagbundna styrdokument som inte följer denna terminologi. Namn och beslutsinstans för de styrdokument som styrs istället av gällande lagstiftning.

Dokumenttyp	Definition	Beslutas av	Giltighet	Uppföljning
Policy	Anger kommunens förhållningssätt till något. Långsiktig och övergripande.	Kommunfullmäktige	Tillsvidare	Minst en gång per mandatperiod
Strategi	Hjälper att göra vägval och prioriteringar. Kan innehålla mål och uppdrag.	Kommunstyrelsen eller respektive nämnd	Tillsvidare	Minst en gång per mandatperiod
Riktlinjer	Innehåller konkreta beskrivningar av vad som ska göras och hur det ska göras.	Kommunstyrelsen eller respektive nämnd	Tillsvidare eller beslutad period	Minst en gång per mandatperiod eller då riktlinjen upphör att gälla
Regler	Ska vara konkreta och sätta tydliga gränser.	Fullmäktige, kommunstyrelsen eller respektive nämnd	Tillsvidare eller beslutad period.	Minst en gång per mandatperiod eller då reglerna upphör att gälla

Innehållsförteckning

Styrdokumentstyper i Ludvika kommun	2
1 Inledning	5
1.1 Bakgrund.....	5
1.2 Syfte	6
1.3 Lagstiftning och andra styrmedel.....	6
1.3.1 Agenda 2030 och Sveriges miljömål	7
1.3.2 EU:s Vattendirektiv	7
1.4 Ansvar och roller.....	9
2 Samhällsutveckling.....	10
2.1 Åtgärder.....	11
3 VA-policy.....	11
3.1 Övergripande ställningstaganden	11
3.2 Inom verksamhetsområde för allmän VA-anläggning	12
3.3 Utanför verksamhetsområde för allmän VA-anläggning	12
4 VA-ekonomi	13
4.1 VA-taxan	13
4.1.1 Reduceringsregler	14
4.1.2 Särtaxa.....	14
4.2 Åtgärder.....	14
5 VA-försörjning inom verksamhetsområde för allmän VA- anläggning.....	15
5.1 Övergripande planering.....	16
5.1.1 Dricksvatten – vattenverk, vattentäcker, ledningsnät.....	16
5.1.2 Avlopp – reningsverk, spillvatten- och dagvattenledningsnät	16
5.2 Åtgärder.....	17
5.3 Hantering av skyfall	18
5.3.1 Skyfall.....	18
5.3.2 Övergripande påverkan.....	18
5.3.3 Påverkan dricksvattenproduktion	19
5.3.4 Påverkan spillvattenrening	19
5.3.5 Påverkan ledningsnät	19
5.3.6 Åtgärder	20
6 Anslutning till verksamhetsområde för allmän VA-anläggning	20
6.1 Prioriterade områden	20
6.2 Modell behovsbedömning.....	21
6.3 Utbyggnadsplan allmän VA-anläggning	22
6.4 Process utökning av verksamhetsområde för allmän VA-anläggning	26
6.5 Åtgärder.....	27
7 VA-försörjning utanför verksamhetsområde för allmän VA- anläggning.....	27
7.1 VA-planering utanför verksamhetsområde för allmän VA-anläggning.....	28
7.2 I väntan på allmän VA-försörjning.....	29

7.3	Enskild VA-försörjning.....	29
7.3.1	Enskilda vattentäkter	30
7.3.2	Små avloppsanläggningar	30
7.4	Åtgärder.....	31
8	Organisation, uppföljning och revidering.....	31
9	Strategisk miljöbedömning	32
10	Sammanställning åtgärder	32
11	Ordlista och begreppsförklaring.....	35

Bilaga 1, Karta utbyggnadsområden

Bilaga 2, Karta utredningsområden

Bilaga 3, Karta bevakningsområden

1 Inledning

1.1 Bakgrund

För att uppmärksamma de framtida utmaningarna och prioritera de åtgärder som är nödvändiga inom Ludvika kommun vad gäller vatten och avloppsfrågor har en strategisk och långsiktig vattentjänstplan tagits fram.

Riksdagen beslutade den 22 juni 2022 om ändringar i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster genom att komplettera lagens 6 § med:

Vid bedömningen av behovet enligt första stycket ska särskild hänsyn tas till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

6 a § Det ska finnas en aktuell vattentjänstplan i varje kommun. Kommunfullmäktige beslutar om antagande och ändring av en vattentjänstplan. Kommunfullmäktige ska minst vart fjärde år pröva om vattentjänstplanen är aktuell med hänsyn till behovet av allmänna vattentjänster.

6 b § En vattentjänstplan ska innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses. En vattentjänstplan ska också innehålla kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall. Planen är inte bindande.

6 c § Utöver det förfarande som följer av bestämmelserna om strategiska miljöbedömningar av planer och program i 6 kap. miljöbalken ska kommunen innan den antar eller ändrar en vattentjänstplan

1. på lämpligt sätt och i skälig omfattning samråda med de fastighetsägare och myndigheter som kan antas ha ett väsentligt intresse av planen, och

2. ställa ut ett förslag till plan för granskning under minst fyra veckor. Kommunen ska informera om utställningen på sin anslagstavla före utställningstidens början. Informationen ska innehålla uppgift om förslagets huvudsakliga innebörd, var det ställs ut samt inom vilken tid och till vem synpunkter ska lämnas. Skyldigheten enligt första stycket 2 gäller inte förslag till ändring av en vattentjänstplan som endast berör ett fåtal fastighetsägare eller annars är av mindre betydelse.

6 d § Kommunen ska ta hänsyn till de synpunkter som kommer in under samrådet och granskningen.

Även i vattenmyndigheternas åtgärdsprogram för vatten 2022–2027 (beslutat av regeringen den 9 juni 2022), anges i åtgärd 5 att kommunerna ska upprätta eller revidera plan för dricksvatten, spillvatten och dagvatten och genomföra åtgärder i enlighet med planen så att miljökvalitetsnormerna för yt- och grundvatten kan följas.

Till vattentjänstplanen finns en VA-översikt för Ludvika kommun som beskriver nuläget gällande VA-försörjningen både inom och utanför verksamhetsområdet för allmän VA-anläggning. VA-översikten utgör ett underlagsmaterial till vattentjänstplanen.

Vattentjänstplanen har tagits fram på uppdrag av kommunstyrelsens arbetsutskott. Arbetsgruppen som tagit fram planen har bestått av tjänstemän från WBAB WessmanBarken Vatten & Återvinning AB och Kultur- och samhällsutvecklingsförvaltningen.

I Ludvika kommun är Wessman Vatten & Återvinning AB VA-huvudman och WBAB WessmanBarken Vatten & Återvinning AB är det bolag som har driftsansvaret för den allmänna VA-anläggningen.

Vattentjänstplanen skall aktualiseras minst vart 4:e år.

1.2 Syfte

Vattentjänstplanen är en del av kommunens övergripande planering och ska stödja samhällsutvecklingen. Detta medför att de hälso- och miljökrav som ställs på dricksvatten- och avloppshantering kan prioriteras så att största möjliga nytta ges för de ekonomiska insatser som kommer att behövas.

Vattentjänstplanen är ett verktyg för långsiktigt hållbar planering av dricksvatten- och avloppsförsörjningen i hela kommunen. Planen är en strategisk och långsiktig vägledning för den framtida VA-försörjningen.

Genom planen får kommunens förvaltningar och bolag en samordnad planering av VA-försörjningen.

Planen är ett viktigt verktyg för att informera och kommunicera med kommunens invånare gällande försörjningen av dricksvatten och avlopp.

1.3 Lagstiftning och andra styrmedel

Kommunens ansvar för vatten och avlopp styrs av flera lagar. Nedan presenteras kort några av de viktigaste. Till lagarna hör även förordningar och föreskrifter som kompletterar lagarna med detaljerade bestämmelser.

- Lagen om allmänna vattentjänster (LAV) ska garantera att allmän VA-försörjning ordnas ur ett långsiktigt perspektiv. Enligt 6 § LAV är kommunen skyldig att ordna vatten- och avloppsförsörjning om den av hälso- eller miljöskäl behöver lösas i ett större sammanhang. När kommunen bedömer att VA-frågan behöver lösas med en allmän anläggning beslutas om ett verksamhetsområde. Länsstyrelsen har tillsyn över att kommunen fullgör sin skyldighet enligt LAV.
- Plan- och bygglagen (PBL) styr kommunens möjlighet och skyldighet att planera och reglera bebyggelsen. Översiktsplanen är kommunens avsiktsförklaring om hur den fysiska miljön bör användas och fungerar som en riktlinje för bebyggelseutvecklingen. Vid planläggning och i ärenden om bygglov eller förhandsbesked ska bebyggelse lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till bland annat möjligheterna att ordna vattenförsörjning och avlopp samt förebygga vattenföroreningar.
- Miljöbalken (MB) utgör grunden för vilka krav som kan ställas på utsläpp av avloppsvatten. Lagen styr även kommunens skyldighet att utöva tillsyn över utsläppen. Avloppsvatten ska tas om hand utan risk för att olägenheter för

människors hälsa eller miljön uppstår. Miljöbalken reglerar även alla vattentäkter.

- Livsmedelslagen reglerar hanteringen av dricksvatten i vattenverk, distributionen av dricksvatten och hantering av dricksvatten i livsmedelsanläggningar. Det är den som är producerar dricksvatten som ansvarar för att vattenkvaliteten uppfyller de krav som finns. Utöver att reglera kommunens ansvar för vattenkvaliteten som vattenproducent, reglerar lagen även kommunens ansvar för tillsyn.

1.3.1 Agenda 2030 och Sveriges miljömål

Genom Agenda 2030 och EU höjs ambitionstakten på omställning mot en mer hållbar värld där vi behöver tillvarata våra resurser å ett bättre sätt än vad vi gör idag.

De globala hållbarhetsmålen och Sveriges miljömål styr i samma riktning. Hållbarhet har alltid tre dimensioner: den ekonomiska, den sociala och den ekologiska. För en hållbar samhällsomställning tas hänsyn till alla dimensionerna samtidigt. När det gäller miljön handlar de globala målen i Agenda 2030 och Sveriges miljömål om samma utmaningar. Att uppnå miljömålen innebär att vi uppnår den ekologiska dimensionen av Agenda 2030.

1.3.2 EU:s Vattendirektiv

Vattendirektivet (2000/60/EG) infördes för att långsiktigt säkra en hållbar vattenförvaltning inom EU. Det innebär att medlemsländerna ska arbeta med att bevara och förbättra vattenmiljön i grund- och ytvatten. Övergripande ska arbetet vara inriktat på att minska föroreningar, främja hållbar vattenanvändning och förbättra tillståndet för de vattenberoende ekosystemen.

Arbetet med vattendirektivet är indelat i cykler som omfattar sex år. En förvaltningscykel inleds med att vattnet kartläggs och övervakas, underlaget används sedan för att göra en statusklassning, en bedömning av vattnets nuvarande tillstånd. Ytvatten (sjöar, vattendrag, kustvatten) bedöms utifrån begreppen ekologisk och kemisk status. Grundvatten bedöms utifrån kemisk och kvantitativ status, alltså om vattenuttaget är i balans med grundvattenbildningen. Klassningen bygger på insamlad data om vattnen och expertbedömningar.

Statusklassningen ligger i sin tur till grund för miljökvalitetsnormer (MKN), dessa uttrycker den kvalitet en vattenförekomst ska ha vid en viss tidpunkt. Det är Vattenmyndigheten som beslutar vilka miljökvalitetsnormer som ska gälla för respektive vattenförekomst. Målet är att alla vattenförekomster ska uppnå god status till år 2027.

Miljökvalitetsnormerna för yt- och grundvatten är bindande och ska uppnås. Vid planering av hur kommunen ska hantera VA-försörjningen utanför verksamhetsområde för allmän VA-anläggning ska alltid miljökvalitetsnormerna beaktas. Vid bedömning om VA-försörjningen kan lösas med enskilda anläggningar som inte äventyrar miljökvalitetsnormerna och som inte riskerar att påverka dricksvattentäkter eller miljön negativt så ser man till vilka möjliga

tekniker som finns för området, bedömningen utgår inte från de befintliga anläggningarnas skick och funktion. Miljökvalitetsnormerna ska också ligga till grund för utbyggnadsplan och prioritering.

I Sverige har vattenmyndigheterna ett utpekat ansvar för att tillgodose att vattendistriktens sjöar, vattendrag, kustvatten och grundvatten förvaltas på ett hållbart sätt. Vattenmyndigheten tar fram åtgärdsprogram som riktar sig till kommuner och myndigheter. Här beskrivs de åtgärder som bedöms nödvändiga för att de beslutade miljökvalitetsnormerna ska uppnås i tid inom vattendistriktet. Ludvika kommun är berört av tre av landets fem vattendistrikt. Bottenhavets vattendistrikt berör Ludvika kommun till en ytterst liten del. Däremot berörs kommunen av Västerhavets vattendistrikt genom Gullspångsälven och Norra Östersjöns vattendistrikt genom Kolbäcksån och Arbogaån.

För Ludvika kommuns Vattentjänstplan är det främst följande som behöver beaktas:

- Generellt inom hela EU gäller att vattnets beskaffenhet inte ska försämrats.
- I Ludvika kommun finns det tre vattendrag med otillfredsställande ekologisk status eller potential. Den västra delen av Gonäsån är det enda vattendrag som uppvisar otillfredsställande status med avseende på näringsämnen. 38 vattendrag och 21 sjöar uppvisar måttlig ekologisk status. Orsakerna till måttlig status är främst hydromorfologiska faktorer, såsom konnektivitet, hydrologisk regim och morfologiskt tillstånd.
- Samtliga vattendrag och sjöar i Ludvika kommun uppnår ej god kemisk status i den senaste klassningen. Det beror till största delen på att tidigare undantag för kvicksilver och bromerad difenyleter är borttaget. Historiska industriföroreningar förekommer dock i följande ytvatten. I Saxen och de norra delarna av Väsman har det historiskt tillförts metaller från Saxbergets gruva. Området har åtgärdats och metallutsläppen har därför börjat minska. Även Övre Hillen är belastad av tungmetaller från gruvhantering. Dessa härrör främst från Gränsgruvan och Stollbergsområdet i Smedjebackens kommun. Omfattande utsläpp av kvicksilver har historiskt förekommit, framför allt till Marnästjärn, Övre Hillen och Gårlången, men även till Lyviken i Väsman från ABB:s jonventilstillverkning. Utredningar är ej avslutade, vad gäller föroreningarnas omfattning samt vilka åtgärder som ska vidtas. I Övre Hillen är sedimenten dessutom förorenade av PCB, pentaklorfenol, fenoler, ftalater, PAH, kvicksilver och krom. Lyviken i Väsman är även förorenad till följd av kreosotutsläpp fram till slutet av 60-talet.
- I den senaste statusklassningen 2016-2021 bedömdes samtliga undersökta grundvattenförekomster uppvisa god kemisk status och god kvantitativ status. Risk finns dock för potentiell påverkan av miljögifter i Grangårdeåsen, mellan Malingarna och Västansjö samt i Sunnansjö. I vattnet

från Sunnansjö vattentäkt har det tidigare påträffats bekämpningsmedel. Inga kända risker finns för påverkan av näringsämnen eller klorid/sulfat.

- Konsekvenser av förändrat klimat behöver hanteras, såväl dess påverkan för dagvattenhantering som risk för påverkan på dricksvattenförsörjning (t.ex. påverkan vid hög nederbörd). Ökad mängd och intensitet av regn kan påverka avloppsledningsnät och avloppsreningsverk.

I vattenmyndighetens förslag till åtgärder 2022 – 2027 framgår främst följande som har koppling till kommunens vattentjänstplan;

- Kommunens översiktsplan ska redovisa hur vattenanvändningen hanteras i syfte att följa miljö kvalitetsnormer. Samarbete ska ske mellan kommuner om övergripande vattenförvaltning samt att samråd ska ske med länsstyrelse.
- Skydd av allmänna och enskilda vattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³/dygn.

1.4 Ansvar och roller

Kommunen har genom kommunfullmäktige det övergripande ansvaret för VA-försörjningen. Kommunfullmäktige beslutar om långsiktig VA-planering, verksamhetsområde, allmänna bestämmelser VA och taxekonstruktion.

Kommunen har en skyldighet att fördela ansvaret för vatten och avlopp internt så att de krav som finns i lagen om allmänna vattentjänster, miljöbalken samt plan- och bygglagen uppfylls. Ansvaret för det löpande arbetet är fördelat på VA-huvudmannen (Wessman Vatten & Återvinning) samt Kultur- och samhällsutvecklingsförvaltningen.

- VA-huvudman (Wessman Vatten & Återvinning) har ansvar för det som ligger inom ett verksamhetsområde för allmän VA-anläggning. VA-huvudmannen är ägare av den allmänna VA-anläggningen, vatten- och avloppsverk, pumpstationer och ledningar. VA-huvudmannen ansvarar därmed för drift, underhåll och utveckling av den allmänna VA-anläggningen.
- Kommunen ansvarar genom sina nämnder för bebyggelseplanering, tillstånd och är tillsynsmyndighet enligt miljöbalken samt har en central roll vid planering, tillsyn och kontroll av VA-anläggningar, både allmänna och enskilda. Genom sitt tillsynsansvar fångar kommunen upp behov utanför verksamhetsområden. Kommunen har ansvar att aktualisera Vattentjänstplanen minst varje mandatperiod.
- Länsstyrelsen har överlåtit tillsynsansvaret för större allmänna VA-anläggningar till myndighetsnämnden miljö och bygg. Nämnden ska se till att kommunen ordnar och vidmakthåller en allmän VA-anläggning där det behövs. Länsstyrelsen kan förelägga kommunen om utbyggnad av allmän VA-anläggning, om behov finns.

Ansvarsområden inom kommunen för VA-frågor

Ansvarsområde	Ansvarig
Övergripande	Kommunfullmäktige
Fysisk planering	Kultur- och samhällsutvecklingsförvaltningen
Huvudman allmän VA-anläggning	Wessman Vatten & Återvinning AB
Drift och underhåll av allmän VA-anläggning	WBAB WessmanBarken Vatten & Återvinning AB
Tillsyn större allmänna VA-anläggningar	Myndighetsnämnden miljö och bygg
Tillsyn mindre allmänna VA-anläggningar	Myndighetsnämnden miljö och bygg
Tillsyn enskild VA-anläggningar	Myndighetsnämnden miljö och bygg
Drift och underhåll enskild VA-anläggningar	Fastighetsägare

2 Samhällsutveckling

Ludvika kommun är i en expansiv fas med flera stora företag som går bra och har behov av att anställa fler medarbetare i Ludvika, därtill finns möjlig nyetablering av gruvverksamhet. Kommunen räknar med att befolkningen ökar kommande år.

Ludvika kommun har idag en delvis mycket gles bebyggelsestruktur där de flesta tätorter ligger i kommunens östra del. Störst tryck och efterfrågan på nya exploateringar är i och kring Ludvika tätort tillsammans med Grängesberg. Till exempel planerar kommunen för nya bostäder i centrum på Stora Hillänget och Väsmansstrand samt nya industrier på Björnmossens industriområde. Även nya handelsetableringar på Lyviksberget kan vara aktuellt. Störst fokus på och störst utbyggnad bör ske kring Ludvika tätort på mark med bra förutsättningar för att exploateras tillsammans med förtätning där det är möjligt.

Lediga kommunala tomter inom befintliga detaljplaner annonseras på kommunens hemsida [lediga tomter](#)

Kommunen ska arbeta för att förtäta på ett smart och hållbart sätt genom att exploatera mark som idag inte nyttjas. Exploatering ska i första hand ske där nödvändig infrastruktur, kollektivtrafik och annan service redan finns. Däremot bör inte mark som är viktig ur en hållbar mark- och vattenanvändning exploateras. Kommunen har höga naturvärden vilket behöver tas hänsyn till vid exploatering.

På landsbygden bör utvecklingsinsatserna primärt koncentreras till kommunernas mindre tätorter där viss efterfrågan finns. I de mindre tätorterna finns det gott om plats för komplettering av olika upplåtelseformer och förtätning. Flera av de mindre tätorterna tillsammans med flera byar har höga kulturvärden och det bör tas i beaktning vid nybyggnation.

I samband med nya exploateringar ska alltid hänsyn tas till miljö- och klimatpåverkan genom till exempel hantering av dagvatten genom lokalt

omhändertagande, möjligheter för solceller på tak eller andra liknande typer av åtgärder för att minska exploateringens miljö- och klimatpåverkan. I vissa fall kan kompensatoriska åtgärder genomföras.

2.1 Åtgärder

Under perioden 2024 – 2028 är följande åtgärder prioriterade:

Åtgärd	Motiv	Kommentarer
Vid revidering av översiktsplanen ska denna uppdateras med skydd för vattentillgångar i Ludvika kommun samt nya och befintliga vattenskyddsområden	Stöd vid planering, exploatering, bygglov och tillståndsgivning Stödja Vattenmyndighetens åtgärdsprogram 2022-2027 Stödja nationella och regionala miljömål Stödja VA-policyn	Restriktioner för markanvändning och annan verksamhet som kan medföra risk för pågående eller framtida uttag av dricksvatten.
Utveckla kravet på vad en VA-utredning behöver innehålla i samband med planering av nybyggnation	Att VA-försörjning kommer in tidigt i plan- och byggprocessen.	Säkerställa att kapacitet och kvalitet finns för tillkommande bebyggelse.
Ta fram nödvattenplan	Klargöra i vilken omfattning samt hur nödvatten ska distribueras vid en samhällsstörning avseende dricksvatten	Plan ska finnas vid krissituation så att kommunen vet vilka abonnenter som är viktiga samt hur vi ska agera och organisera oss
Ta fram kommunal vattenförsörjningsplan	Säkerställa tillgången till vattenförekomster för dricksvattenförsörjningen i kommunen.	Den kommunala vattenförsörjningsplanen tas fram med stöd av den regionala vattenförsörjningsplanen

3 VA-policy

I VA-policyn anges kommunens ställningstaganden gällande VA-försörjning. VA-policyn ska skapa förutsättningar för att uppnå en långsiktigt hållbar VA-försörjning utifrån de lokala förutsättningarna och med beaktande av miljömässiga, sociala och ekonomiska aspekter.

3.1 Övergripande ställningstaganden

- VA-försörjningen ska stödja en bebyggelseutveckling i linje med kommunens övergripande mål och fysiska planering. Planering och lokalisering ska underlätta en långsiktigt hållbar VA-försörjning.

- Kommunen ska bedriva en långsiktig och förvaltningsövergripande VA-planering inom och utanför verksamhetsområdet för allmän VA-anläggning. VA-planeringen ska finnas med i ett tidigt skede vid kommunens fysiska planering.
- För en långsiktig och säker dricksvattenförsörjning ska viktiga vattenförekomster ha skyddsföreskrifter och skyddsområde. Föreskrifter och skyddsområden ska uppdateras vid behov så att de är aktuella och har erforderlig utbredning.
- Utifrån ett beredskaps- och sårbarhetsperspektiv ska en nödvatten- och reservvattenförsörjning säkerställas.
- Alla fastigheter i kommunen med behov av avloppsförsörjning ska vara anslutna till en anläggning (enskild, gemensam eller allmän) som är godkänd enligt miljöbalken gällande både utformning och drift.
- Genom information, rådgivning och tillsyn ska kommunen tillse att enskilda, gemensamma och allmänna avloppsanläggningar uppfyller gällande krav på rening och utformning.
- Avloppshantering ska inte påverka eller riskerar påverka dricksvattenförsörjning.
- Hållbar dagvattenhantering innebär att ta hand om dagvattnet på ett naturligt sätt som kännetecknas av infiltration, fördröjning, trög avledning samt en höjdsättning av bebyggelse och markanläggningar till skydd mot översvämningar. Föroreningar i dagvatten är viktigt att hantera för att säkerställa att miljö kvalitetsnormerna (MKN) för vattenförekomster följs.
- Kommunens och VA-huvudmannens gemensamma arbete med en långsiktig VA-försörjning ska styras av god planering och kommunikation med medborgarna.

3.2 Inom verksamhetsområde för allmän VA-anläggning

- Driftsäkerhet ska upprätthållas och en förnyelse- och underhållsplanering ska finnas som ger en långsiktigt hållbar allmän VA-anläggning.
- För en god hushållning med naturresurser eftersträvas en ökad återanvändning av avloppsresurser.
- Inom allmänt VA-område ska mängden tillskottsvatten och dräneringsvatten i spillvattenledning minimeras.

3.3 Utanför verksamhetsområde för allmän VA-anläggning

- Tillsyn enligt miljöbalken ska prioriteras till de områden där det föreligger eller riskerar föreligga olägenheter för människors hälsa och miljön. Kommunen ska genom tillsyn ställa krav på åtgärder av bristfälliga avlopp.
- Standarden på enskilda VA-anläggningar ska vara känd av såväl tillsynsmyndigheten som berörda fastighetsägare.

- Enskild VA-försörjning ska uppfylla gällande krav och fastighetsägare och föreningar ska ta ansvar för sina anläggningars påverkan på människors hälsa och omgivande miljö.

4 VA-ekonomi

Behovet av närstående och framtida investeringar kopplade till den allmänna VA-anläggningen är mycket stort. Behov finns gällande:

- Reinvesteringar i befintlig infrastruktur (ledningar, verk och tillhörande anordningar)
- Exploateringar – anslutning av nya fastigheter och eventuella kapacitetsökningar.
- Anslutning av befintliga fastigheter med behov av allmän VA-försörjning.
- Investeringar för att klara nya krav (myndighetskrav)
- Klimatanpassning (höga flöden, skyfall, torka)

Mycket av den nuvarande infrastrukturen för allmänna vattentjänster som är ålderstigen finansierades till stor del av statsbidrag. Framtida investeringar kommer inte finansieras av statsbidrag utan i hög grad lånefinansieras och skrivs av. De kapitalkostnader som belastar budget behöver finansieras av avgifter via kommunens VA-taxa.

4.1 VA-taxan

Generellt för tjänster inom kommunal verksamhet ska självkostnadsprincipen gälla, vilket innebär att man inte ska betala mer än vad som krävs för att täcka kostnaderna för tjänsten.

Lagen om allmänna vattentjänster (LAV) reglerar såväl VA-huvudmannens skyldighet som rättighet att ta ut avgifter. 34 § anger att VA-avgifternas belopp och hur avgifterna ska beräknas ska framgå av en VA-taxa. Det totala avgiftsuttaget får inte överstiga de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva VA-anläggningen (30 § LAV), vilket innebär att självkostnadsprincipen gäller. Avgifterna ska bestämmas så att kostnaderna fördelas på de avgiftsskyldiga enligt vad som är skäligt och rättvist (31 § LAV).

VA-taxans två avgiftstyper

Anläggningsavgift, engångsavgift för täckande av kostnad för att ordna en allmän VA-anläggning. Betalas när förbindelsepunkt är upprättad och meddelad fastighetsägaren.

Brukningsavgift, periodisk avgift för täckande av drift- och underhållskostnader, kapitalkostnader för investeringar eller andra kostnader för en allmän VA-anläggning som inte täcks av en anläggningsavgift.

Anläggningsavgift

Riktvärdet för anläggningsavgiftens nivå är att den ska täcka den genomsnittliga kostnaden för utbyggnad av VA (ledningsnät och upprätta förbindelsepunkt, FP) till en fastighet i kommunen, samt därutöver täcka direkta kostnader i

samband med själva anslutningen (till exempel installation av vattenmätare och upprättande av abonnentregister). Anläggningsavgiften kan också bidra till finansiering av nödvändiga kapacitetsåtgärder i VA-anläggningen, det vill säga i vattenverk, avloppsreningsverk och huvudledningar.

Om anläggningsavgiften i gällande VA-taxa inte täcker kostnaden för anslutning av nya/befintliga fastigheter och särtaxa inte får tillämpas måste kostnaderna täckas av VA-kollektivet via brukningstaxan.

4.1.1 Reduceringsregler

Förutom att anläggningsavgiften ska täcka huvudmannens investeringar enligt ovan ska den också vara rättvis och skälig. Reduceringsregler ska finnas, dvs. avgiften ska fördelas på olika avgiftsändamål (dricksvatten, spillvatten och dagvatten). En fastighet som t.ex. bara har spill- och dagvattenservis, men inte allmänt vatten, ska betala en lägre avgift än den som har samtliga avgiftsändamål. Orsaken är att VA-huvudmannens kostnader och fastighetens VA-nytta är lägre.

4.1.2 Särtaxa

Principen för avgiftsättning i taxan bygger på en tolkning av 31 § LAV om fördelning ”enligt vad som är skäligt och rättvist” mellan fastighetsägarna inom VA-kollektivet. Det finns också bestämmelser om att nyttoprincipen kan - och ska - frångås om kostnaden för viss eller vissa fastigheter på grund av särförhållande i beaktansvärd omfattning avviker från det normala. Detta kallas för särtaxa och tillämpas huvudsakligen för anläggningsavgifter men kan även tillämpas för brukningsavgifter.

En särtaxa ska tillämpas om följande två kriterier är uppfyllda samtidigt:

1. Kostnaderna avviker beaktansvärt i jämförelse med andra områden.
2. Avvikelsen beror på särförhållanden kopplat till området.

Det räcker alltså inte att enbart kostnaderna avviker, utan avvikelsen måste bero på unika fysiska VA-förhållanden kopplade till området som ska byggas ut. Detta är klagjort i rättspraxis. Vad som anses som särskilda omständigheter eller särförhållanden skiljer sig från kommun till kommun och här lämnar inte rättspraxis några entydiga svar. Därför måste de fysiska förutsättningarna och omständigheterna utredas i varje specifikt fall.

Ur rättspraxis framgår vägledning för vad som kan utgöra ett särförhållande. Det är inte heltäckande utan det kan finnas annat som inte prövats.

4.2 Åtgärder

Under perioden 2024 – 2028 är följande åtgärder prioriterade:

Åtgärd	Motiv	Kommentarer
Ta fram riktlinjer för kostnadstäckning via VA-taxans anläggningsavgift vid	Bestämma hur stor andel av anslutningskostnaden som ska täckas av anläggningsavgiften.	Idag ligger täckningsgraden ofta på 30 – 40 %

anslutning till den allmänna VA-anläggningen	Anpassning till 31 § LAV om fördelning "enligt vad som är skäligt och rättvist" mellan fastighetsägarna inom VA-kollektivet.	
Ta fram en långsiktigplan för taxeutveckling gällande både anläggningsavgiften och brukningsavgiften	Skapa en bra fördelning gällande utvecklingen av VA-taxans avgifter. Ge en långsiktig finansiering av drift och investering i den allmänna VA-anläggningen.	Investeringar i den allmänna anläggningen kommer att påverka brukningstaxan. Ökad kontroll över kostnader för vattentjänsterna ger bättre möjlighet att planera för en jämn och förutsägbar taxeutveckling.

5 VA-försörjning inom verksamhetsområde för allmän VA-anläggning

I Ludvika kommun är allmän VA-försörjning främst utbyggd i orterna/samhällena runt sjön Väsman, i Grängesberg och i Fredriksberg. Antal personer som har tillgång till allmän VA-försörjning är cirka 23 300 personer, vid årsskiftet 2022/2023 uppgick hela Ludvika kommuns befolkning till cirka 26 350 personer. Det innebär att 88 % av kommunens befolkning är anslutna till allmän VA-försörjning.

Befintlig VA anläggning

Inom Ludvika kommun finns det i dagsläget fem stycken vattenverk varav ett utgör reservvattentäkt. Antalet avloppsreningsreningsverk är sex stycken. Dessutom finns inom kommunen ett mindre vattenverk i Nittkvarn som försörjer Yxsjöberg och Ljusnarsbergs kommun är VA-huvudman.

Ledningsnätet har under de senaste fem åren ökat till följd av de utbyggnader som skett, se 5.1. För 2022 uppgick huvudledningsnätet totalt till 884 km, varav 390 km vattenledningar, 361 km spillvatten-/avloppsledningar samt 133 km dagvattenledningar. VA-huvudmannens del av servisledningar dvs. från huvudledning till förbindelsepunkten för fastigheten är inte medräknat i längdstatistiken.

Under 2022 skickades det ut från vattenverken cirka 3,9 miljoner kubikmeter vatten till ledningsnätet, debiterad mängd var cirka 2,7 miljoner kubikmeter. Det betyder en vattenförlust på cirka 30 %.

Under 2022 mottog reningsverken totalt 4,3 miljoner kubikmeter avlopp, medan den debiterade mängden var 2,3 miljoner kubikmeter. Vilket betyder ett tillskott på 45 % av ovidkommande vatten (exempelvis inläckage av högt grundvatten, felkopplade ledningar, inkopplat dränvatten) i spillvattenledningarna mellan kund och reningsverk.

Uppföljning av VA-verksamheten utifrån myndighetskrav, tillsyn, kvalitet, uthållighet, energi och miljö sker via miljörapporter samt via statistik och nyckeltal i datasystemet VA web.

5.1 Övergripande planering

Kommunfullmäktige i Ludvika antog i mars 2017 en VA-plan med utbyggnadsområden för Ludvika kommun. VA-huvudman har sedan VA-planens antagande färdigställt utbyggnaden av allmän VA-försörjning till flertalet i VA-planen upptagna områden, påbörjat utbyggnad och påbörjat processen med att besluta om verksamhetsområde för VA.

Områden som har blivit utbyggda är:

- Saxhyttan/Östersaxen, cirka 120 fastigheter
- Dröverka, cirka 100 fastigheter
- Kyrkviken, cirka 40 fastigheter

Verksamhetsområde har beslutats för Södra Saxdalen och där pågår utbyggnad av en allmän VA-anläggning under 2023. Det är cirka 45 fastigheter som kommer att anslutas.

För Västansjö i Grangärde pågår processen med att bilda verksamhetsområde (VO) för vatten och spillvatten. Kommunfullmäktige väntas ta beslut om VO under 2023, med byggstart vintern 2023/2024. Antal fastigheter som kan anslutas är cirka 100 st.

För Halvars i Gonäs pågår utredning om verksamhetsområdets omfattning.

5.1.1 Dricksvatten – vattenverk, vattentäcker, ledningsnät

Under de senaste åren har det påbörjats utredningar och nya kommer att startas upp för att säkerställa den allmänna vattenförsörjningen inom Ludvika kommun. Det kan vara t.ex. omarbetning och modernisering vattenskyddsområden, reservvattenförsörjning, möjligheten till reservkraft etc.

Arbete pågår med att installera fjärravlästa vattenmätare hos kunderna, dessa mätare har möjlighet att lokalisera vattenläckor både inom fastigheter och i VA-huvudmannens ledningsnät.

5.1.2 Avlopp – reningsverk, spillvatten- och dagvattenledningsnät

Avloppsreningsverken i Ludvika kommun står för kommande utmaningar vad gäller utökade reningskrav samt anpassningar till nya regelverk. EU-kommissionen har t.ex. förslagit ett reviderat avloppsdirektiv som, bland annat, Sverige haft för remiss. Skulle denna revidering av avloppsdirektivet fastställas så innebär det en utökning av läkemedelsrening samt rening av vissa miljöföroreningar. Samtidigt kräver avloppsreningsverken anpassningar i takt med att fler områden ansluts till det kommunala VA-nätet och belastningen på anläggningarna ökar.

Det finns ett stort behov av åtgärder på spillvattennätet för att minska tillskottsvatten till reningsverken och förhindra utsläpp av bräddat avloppsvatten. En utbyggnad av dagvattenledningar är också ett led i att minska inkommande flöden till reningsverk.

En nyckelfaktor för ett väl fungerande förnyelse- och saneringsarbete av ledningsnät är att det finns personalresurser avsatta för att kunna få effektivitet och ett bra utfall i arbetet. Under 2022 har det anställts en VA-tekniker för

arbete enbart med förnyelse och sanering av befintligt ledningsnät. Det har även under 2022 köpts in en egen filmbuss (med inspektionsutrustning för ledningsnät) och en auktoriserad rörinspektör har utbildats för att kunna göra egna filmningar av ledningsnätet.

En arbetsmodell kommer att tas fram för att på ett effektivt och bra sätt kunna ta fram och revidera förnyelseplaner de kommande åren. Arbetsmodell skulle kunna omfatta åtgärder som:

1. Flödesmätning.
2. Filmning av ledningar vid rätt tillfälle med egen filmbuss.
3. Anslutningskontroller av fastigheter (rökning, filmning).
4. Plan för utbyggnad av dagvattenledningar
5. Uppföljning att fastighetsägare ansluter till upprättade förbindelsepunkter för dagvatten.

Arbete med dagvattenhantering inom Ludvika kommun har slagits fast i ”Handbok för dagvattenhantering” som togs fram under 2020. Det fortsatta arbetet med dagvatten kommer att följa de rutiner som fastslagits i handboken gällande ansvar och fördelning av kostnader.

5.2 Åtgärder

Under perioden 2024 – 2028 är följande åtgärder prioriterade:

Åtgärd	Motiv	Kommentarer
Upprätta krisberedskapsplan för dricksvattenförsörjningen	Planen ska ge praktiskt stöd i arbetet med att skapa en robust och säker dricksvattenförsörjning.	I enlighet med Livsmedelsverkets handbok i krisberedskap och civilt försvar för dricksvatten
Ta fram förnyelseplaner för befintliga VA-anläggningen (vattenverk, reningsverk ledningsnät)	Säkerställa långsiktigt VA-försörjning Stödja VA-policy Underlag till långsiktig ekonomisk plan	Minska driftstörningar samt minska vattenförluster och tillskottsvatten
Ta fram en plan för att säkerställa att VA-huvudmannen har nödvändiga tillstånd eller avtalsrätt för ledningsnätet	För att säkerställa framtida rättighet/tillträde till ledningsnätet.	Ledningsrätter kräver omfattande lantmåteriförrättningar
Översyn av nuvarande verksamhetsområden och dess indelning i vatten-, spill- och dagvatten	Verksamhetsområdet för respektive vattentjänst ska ha rätt omfattning.	Behovet av de olika vattentjänsterna behöver tydliggöras.
Genomgång och aktualisering av vattenskyddsområden med vattenskyddsföreskrifter	Skydda vattentäkter från föroreningspåverkan. Stödja kommunens VA-policy.	Höjd säkerhet vid leverans av dricksvatten. Begränsningar i mark- och vattenanvändning inom skyddsområdet

Stödja Västerhavets vattendistrikts åtgärdsprogram.

5.3 Hantering av skyfall

5.3.1 Skyfall

Skyfall definieras enligt Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI) som, ett regn med regnvolym om minst 50 mm/tim eller 1 mm/min.

Våra dagvattensystem är till för att avleda vatten genom ledningar och öppna diken. I samband med skyfall är dagvattensystemets kapacitet mycket begränsad i förhållande till regnets intensitet och volym. Det gäller även för markens infiltrationsförmåga som ofta inte räcker till för att ta emot regnmängderna. Följden blir avrinning på markytan som kan leda till översvämning. Beroende på var översvämningen inträffar kan den medföra allvarliga konsekvenser för exempelvis bebyggelse, infrastruktur och samhällsviktig verksamhet.

När ett naturligt markområde bebyggs förändras vattenbalansen, ytavrinningen ökar, infiltrationen minskar och grundvattennivån sänks. Avrinningsförloppen blir snabba eftersom exploaterade områden har en stor andel hårdgjorda ytor. Konsekvenserna av skyfall kommer aldrig att kunna förebyggas fullt ut genom ökad kapacitet i ledningsnäten. Det skulle i de flesta fall vara praktiskt omöjligt och orimligt kostsamt.

Klimatförändringarna beräknas för södra Dalarna medföra ökad nederbörd och tätare intervall mellan intensiva regn. Ett regn som vi idag betraktar som ett 10 års- eller 100 årsregn kommer att inträffa oftare i framtiden. Om regnintensiteten exempelvis ökar med 25 % kommer sannolikheten för det som vi idag kallar ett 100-årsregn att fördubblas.

Kommunens dagvattenstrategi och dagvattenhandbok ger vägledning för hur kommunen mera i detalj arbetar med hantering av dagvatten. Handbokens syfte är att underlätta och effektivisera kommunens handläggning av dagvattenfrågorna.

Enligt strategin ska dagvattnet i första hand omhändertas lokalt genom infiltration och fördröjning. I samhällsplaneringsprocessen ska skyfalls- och dagvattenfrågorna komma in i tidigt skede så att framtida höga flöden och skyfall hanteras på ett hållbart sätt. Det uppnås genom att exempelvis avsätta ytor som tillåts att översvämmas vid skyfall och att höjdsätta mark, bebyggelse och övrig infrastruktur så att dagvatten kan avledas ytligt med självfall till lägre liggande punkter.

5.3.2 Övergripande påverkan

Klimatförändringarna kan påverka dricksvattenproduktion, dagvatten- och avloppssystem. Ökad nederbörd och avrinning samt förändrade grundvattennivåer innebär en högre tillförsel av näringsämnen och humus vilket kan påverka kvalitén i vattentäkterna. En ökad temperatur i vattnet leder

till ökad biologisk tillväxt av alger och mikroorganismer. Det finns en risk att vattenburen smitta ökar. Extrema vädersituationer som skyfall och översvämningar innebär även ökad risk för kemiska föroreningar av vattentäkter. Det innebär också ökad risk för skador på distributionsnätet.

Ökad nederbörd, fler skyfall och större fluktuationer i flöde kan påverka avloppssystemet. Extrema skyfall kan innebära överbelastning och ge risk för bakåtrömande vatten med ökade källaröversvämningar som följd samt bräddning av avloppsvatten.

Det första steget i att skyfallssäkra VA-anläggningen är att utreda hur risken ser ut. Inför framtagandet av denna plan har en sådan analys gjorts. Det tillgängliga underlaget har ibland varit bristfälligt och en del av de åtgärdsförslag som ges syftar till att ta fram bättre underlag.

Under 2023 tog Länsstyrelsen tillsammans med Ludvika kommun fram en skyfallskartering över Ludvika tätort. Syftet var att beräkna översvämningssutbredning och flödesvägar vid skyfall. Karteringen togs fram för att kunna användas som planeringsunderlag vid exploatering och att kunna identifiera problemområden i befintlig bebyggelse. Denna skyfallskartering kan även användas vid framtagande av handlingsplan gällande påverkan på den allmänna VA-anläggningen vid skyfall.

5.3.3 Påverkan dricksvattenproduktion

För att minska konsekvenserna av ett skyfall i närheten av kommunens vattenverk bör man i första hand se till att regnmängder leds bort från brunnsområden och infiltrationsbassänger utan att intilliggande fastigheter drabbas.

Vid skyfall finns risk för påverkan på råvattenkvalitet. Därför bör eventuella ursköljningar från omkringliggande skogsmarker uppmärksammas, framför allt vid nya avverkade skogsområden. Det krävs också beredskap för utökad provtagning.

5.3.4 Påverkan spillvattenrening

Reningsverken ligger naturligt i de lågt placerade områdena och vid sjöar. Samma sak gäller vid avloppsreningsverken som för vattenverken, för att minska konsekvenserna av ett skyfall i närheten av ett avloppsreningsverk bör man i första hand se till att regnmängder leds bort från reningsverken och att det kan ske utan att det drabbar intilliggande fastigheter.

Vid ett skyfall eller höga flöden i recipienten är det viktigt att ha koll på nivåer i recipient och i reningsverkets bassänger för att undvika att vatten tränger in baklänges i verken.

5.3.5 Påverkan ledningsnät

Förutom som tidigare nämnts innebär skyfall i de flesta fall att dagvattenledningar kommer att gå fulla med vatten och att det kan vara svårt att förhindra. Genom att undersöka rinnvägar vid skyfall går det att i förväg

upptäcka möjliga förträngningar och platser där bort- och sönderpolning kan ske.

För avloppspumpstationer ska bräddavlopp kartläggas så att det finns möjlighet att kunna proppa dessa vid högt vatten beroende på skyfall.

På en del ställen är rännstensbrunnar inkopplade på spillvattenledningar där det inte finns dagvattenledningar utbyggt. I centrala Ludvika finns det ett antal kombinationsbrunnar med spillvatten och dagvattenledningar med öppna rännor, där det finns risk att vid ett skyfall dagvatten bräddar över till spillvattenledningar. En utredning som identifierar dessa ställen ska göras samt en utbyggnadsplan för att bygga bort dessa möjligheter till bräddning

5.3.6 Åtgärder

Under perioden 2024 – 2028 är följande åtgärder prioriterade:

Åtgärd	Motiv	Kommentar
Ta fram handlingsplan för skydd av brunnsområden och infiltrationsbassänger	Förhindra inträngning av regnvatten	Hänsyn behöver tas till omkringliggande fastigheter
Undersök om möjligheter till invallning av pumpstation vid intag av råvatten.	Förhindra inträngning av regnvatten	
Ta fram handlingsplan för att bortleda vatten från reningsverksområden vid större regnmängder	Stora regnmängder kan tränga in i reningsverk och orsaka problem	
Utred ställen med kombinationsbrunnar där dagvatten kan rinna över till spillvattenledning samt ta fram åtgärdsplan	Minska andelen tillskottsvatten till reningsverk	
Utred möjligheterna att kunna proppa bräddavlopp vid avloppspumpstationer samt ta fram åtgärdsplan	Förebygga att regnvatten tränger in i pumpstationer via bräddavlopp	

6 Anslutning till verksamhetsområde för allmän VA-anläggning

6.1 Prioriterade områden

I samband med att VA-översikten för Ludvika kommun togs fram identifierades ett antal bebyggelseområden, i enlighet med §6 i Vattentjänstlagen kan dessa definieras vara av den karaktären att de med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön kan behöva lösa vatten- och avloppsförsörjningen i ett större sammanhang.

I rapport 2020:3 Bebyggda områden med eventuellt behov av allmänna vattentjänster har Länsstyrelsen Dalarna tagit fram underlag som kan underlätta kommunernas långsiktiga VA-planering. Inom Ludvika kommun har 48 områden med 20 eller flera hus (åretruntbostäder och/eller fritidshus) identifierats genom digital analys av geografisk information (GIS-analys).

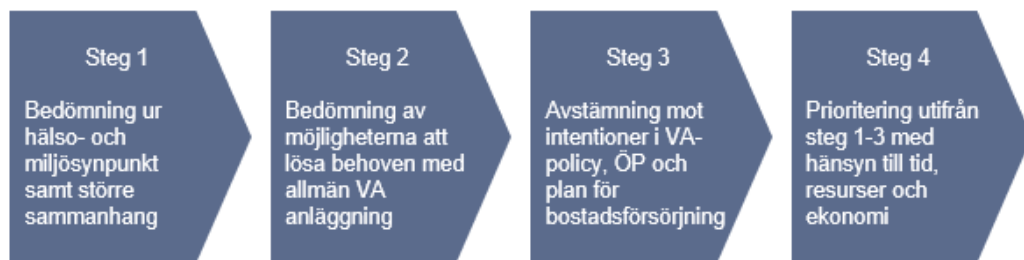
Resultatet i rapporten har använts som ett underlag för kommunens behovsbedömning i arbetet med den långsiktiga planeringen av dricksvattenförsörjning och avloppsrening. Resultaten kan även utgöra underlag för tillsyn över små avlopp. Resultaten är inte ett ställningstagande från Länsstyrelsen angående kommunernas ansvar att förse bebyggelsen med allmänna vattentjänster enligt gällande lagstiftning.

I arbetet med vattentjänstplanen har identifierade områden analyserats och 16 områden har i dagsläget prioriterats där behovet av allmän VA-försörjning har bedömts enligt modellen nedan. Resultatet i utbyggnadsområden, utredningsområden och bevakningsområden redovisas på karta i bilaga 1 - 3.

Permanentboende och fritidsboende hanteras på samma sätt ur VA-perspektiv då fastighetens behov av vattentjänster är avgörande.

6.2 Modell behovsbedömning

Vid prioritering av områden (16 stycken) som kan bedömas ha behov av allmän VA-försörjning enligt lagen om allmänna vattentjänster behöver både behov och möjligheter vägas samman så att en samlad bedömning för områdena kan erhållas.

I **steg 1** bedöms områdenas behov av allmän VA-försörjning utifrån hälso- och miljöspekter samt begreppet större sammanhang.

Behoven styrs av antalet fastigheter, om fastigheterna befinner sig i ett större sammanhang samt bebyggelseutvecklingen inom det specifika området. Vidare tas hänsyn till miljö- och hälsoskydd utifrån markens förutsättningar för enskilt avlopp och påverkan på dricksvattentäkter, närliggande recipienters och naturmiljös känslighet samt utsläppssituationen från enskilda avloppsanläggningar.

Bedömningsparametrar gällande behov

Större sammanhang

- A. Antal fastigheter
- B. Andel fritidshus och dess nyttjandegrad
- C. Bebyggelseutveckling

Hälso- och miljöskäl

- D. Förutsättningar för dricksvattenförsörjning
- E. Känslighet recipient och naturmiljö
- F. Utsläppssituation och förutsättningar för enskilda avlopp

I steg 2 bedöms möjligheterna att lösa behoven med allmän VA-anläggning utifrån mark- och grundvattenförhållanden, anslutningskostnader, intresse för att tillgodose behovet på annat sätt samt eventuella samordningsvinster.

Bedömningsparametrar gällande möjligheter

- G. Möjligheter att tillgodose behovet på annat sätt än allmän VA-anläggning
- H. Fastighetsägarens intresse och kostnad för att tillgodose behovet på annat sätt än allmän VA-försörjning
- I. Kostnad för att bygga ut allmän VA-anläggning
- J. Samordningsvinster vid anslutning till allmän VA-anläggning

Ovanstående bedömningsgrunder i form av behov och möjligheter värderas tillsammans i en bedömningsmodell, vilken ger ett underlag till den slutliga prioriteringen.

I steg 3 bedöms om en eventuell utbyggnad stämmer med intentionerna i kommunens VA-policy, översiktsplan, etc.

I steg 4 sker sammanvägning av bedömningarna i steg 1 - 3 och en prioritering görs av VA-utredningsområdena.

6.3 Utbyggnadsplan allmän VA-anläggning

VA-utbyggnadsplanen är vägledande och fungerar som underlag för beslut vid utökning av verksamhetsområdet för allmän VA-anläggning.

Med utgångspunkt från målsättningar i VA-policyn har en samlad bedömning skett av vilka områden som föreslås erhålla allmän VA-försörjning.

Utbyggnadstakten är bedömd utifrån vad som anses skäligt utifrån nuvarande kunskap om behov, ekonomi samt befintliga och planerade resurser.

Flera områden kan vid kommande revideringar av Vattentjänstplanen successivt med stöd av ovanstående modell prioriteras in i listan för utökning av verksamhetsområdet för allmän VA-anläggning.

Senaste årens utbyggnader enligt gällande VA-plan i Dröverka, Saxhyttan, Kyrkviken (ca 250 fastigheter) samt pågående utbyggnad av södra Saxdalen har inneburit att stora investeringar och resurser har satsats. Även ombyggnaden av Rv 50 har inneburit stora investeringar och förnyelse av VA-ledningar. Utöver nedan prioriterade områden finns det under de kommande åren stora behov av att prioritera underhåll av befintlig VA-anläggning.

Nedan redovisas de olika områdena som identifierats under framtagande av Vattentjänstplanen.

Nr	Område	Antal fast.	Tidplan	VA-situation idag	Kommentar
Utökning av verksamhetsområde för allmän VA-anläggning (bilaga 1)					
1	Västansjö	90	2023-2025		Arbete med verksamhetsområde för

					Vatten och Spillvatten pågår
2	Halvars	34	2024-2025		Arbete med verksamhetsområde för Vatten och Spillvatten pågår
3	Burens riksväg 66	6	2024-2025	Enskilt vatten och enskilt avlopp	Vattenbrist förekommer, svårt ordna enskilda avlopp. Arbete med verksamhetsområde för Vatten och Spillvatten ej påbörjat.
4	Ågårdén	15	2024-2025	18 fast. allmänt vatten övriga enskilt vatten. 18 fast. allmänt avlopp övriga enskilt avlopp eller saknar avlopp	Kvalitetsproblem på dricksvatten. Arbete med verksamhetsområde för Vatten och Spillvatten ej påbörjat.
5	Jägarnäs-Krabo	6	2025-2026	Enskilt vatten och enskilt avlopp	Inom vattenskyddsområde. Nära befintlig allmän VA-anläggning. Arbete med verksamhetsområde för Vatten och Spillvatten ej påbörjat.
	Exploateringar		Löpande när behov uppstår	Utbyggnad vid exploatering inom och utanför VO	Genomföra detaljplaner där verksamhetsområde för VA har förutsatts. Tillgodose kommunens behov av bostadsbyggande, verksamheter och service i tätorterna
Områden där särskild utredning ska ske (bilaga 2)					
	Rämsbyn	ca 100	2024	Gemensamhetsanläggningar och enskilda avlopp	Särskild utredning avseende behov och möjligheter enl. 6 § LAV
	Vallen	100	2025	Gemensamt och enskilt vatten samt enskilt BDT-avlopp och slutna tankar för WC	Särskild utredning avseende behov och möjligheter enl. 6 § LAV
Områden där utvecklingen av bedömningskriterierna bör bevakas och följas upp i samband med revidering av vattentjänstplanen.					
Utifrån nuvarande fakta och kunskap ser kommunen inte att det föreligger behov i enlighet med 6 § LAV i andra områden än de som är prioriterade och tidsatta gällande utökning av verksamhetsområde för allmän VA-anläggning. Om förändrade förutsättningar uppkommer i de områden som benämnts med					

bevakningsområde ska utredning ske om behov föreligger enligt 6 § LAV med beaktande av tillägget att "särskild hänsyn tas till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön". Resultatet av utredningen kommuniceras i aktuellt område innan beslut om verksamhetsområde tas.

Bevakningsområden sorterade i bokstavsordning utan inbördes prioritering (bilaga 3)

Botåker	15	Bevakning	Enskilt vatten och enskilt avlopp	Bevakningsområde
Burens	16	Bevakning	Gemensamt och några enskilt vatten samt enskilt avlopp	Bevakningsområde
Gonåsheden	20	Bevakning	Enskilt vatten och enskilt avlopp	Bevakningsområde
Norra Saxdalen	35	Bevakning	Enskilt vatten och enskilt avlopp	Bevakningsområde
Norra Uvberget	30	Bevakning	Enskilt vatten och enskilt avlopp	Bevakningsområde
Norrvik	25	Bevakning	Enskilt vatten och enskilt avlopp	Bevakningsområde
Sandviken	25	Bevakning	Allmänt vatten och några enskilt vatten samt enskilda avlopp	Bevakningsområde
Stensbo	30	Bevakning	Enskilt vatten och blandade avlopps-lösningar	Bevakningsområde
Storgårdsnäset	35	Bevakning	Några med allmänt annars gemensamt vatten och enskilt avlopp	Bevakningsområde
Sörviklandet	30	Bevakning	Gemensamt och enskilt vatten, ett minireningsverk och någon infiltration. Allmänt VA är framdraget till området genom privat initiativ.	Bevakningsområde
Örtjärn, Fjällberget	24	Bevakning	Enskilt vatten och enskilt avlopp	Bevakningsområde

För de utbyggnadsområden (område 1 – 5 ovan) där behov föreligger i enlighet med 6 § LAV och som tidplanerats i denna plan finns tillräcklig kapacitet

gällande vattenförsörjning och behandling av spillvatten i befintliga vatten- och reningsverk.

Beskrivning av prioriterade områden

Västansjö (nr 1)

Drygt ett 100-tal fastigheter avses ingå i verksamhetsområdet. Det finns flera obebyggda fastigheter i området.

En byggnadsplan för fritidsbebyggelse i delar av Järnsta-området fastställdes 1965. I framtagandet av förslaget till byggnadsplan för de drygt 20 tomterna gjordes det en vatten- och avloppsutredning. Den kom där fram till att dricksvattenförsörjningen skulle ske genom en gemensam vattentäkt. Fritidsbebyggelsen skulle inte få förses med några anordningar som påkallade avloppsledningar.

En inventering av samtliga avloppsanläggningar 2016 visade att det förekom större och mindre brister på ca två tredjedelar av avloppsanläggningarna i området. Dessutom finns det ett flertal anläggningar med enbart stenkista för kvittblivning av bad-, disk- och tvättvatten, vilket inte heller är godtagbart idag.

På ett flertal fastigheter i Järnsta-området finns det inte möjlighet att anlägga enskilda avloppsanläggningar med konventionell teknik, då det är nära till berg. I de lägre belägna områdena i Västansjö är jordarterna tätare och det är även där svårt att anlägga enskilda avlopp på många platser. Under flera årtionden har kommunen fått önskemål från fastighetsägare om kommunalt spillvatten.

Kvalitetsproblem förekommer även beträffande vattenförsörjning i ett antal brunnar. I borrhade brunnar främst beträffande fluorider, men även radon, uran och nitrit har påträffats.

Halvars (nr 2)

Ett kommunalt verksamhetsområde för vatten och avlopp fastställdes för delar av Gonäs och Blötberget redan 1971. Ungefär samtidigt fastställdes en byggnadsplan för området norr om detta. Planområdet utgör till största delen det område som nu föreslås bli kommunalt verksamhetsområde. Inför framtagandet av förslaget till byggnadsplan för de nya tomterna gjordes det en utredning av VIAK om hur vatten- och avloppsfrågorna skulle lösas. De kom då fram till att dricksvattenförsörjningen skulle ske genom en gemensam djupborrad brunn. Bad-, disk- och tvättvatten skulle kunna infiltreras i mark. WC skulle få anslutas först då kommunalt spillvatten hade dragits fram. Krav på modern standard har ändå medfört att de flesta fastigheterna har WC idag. Miljö- och byggenheten gjorde 2015 en inventering av de avloppsanläggningar i området, där det hade inkommit klagomål. Stora olägenheter konstaterades vid tillsynen, främst beträffande en gemensamhetsanläggning för sex fastigheter.

Kvalitetsproblem förekommer även på vattnet från den gemensamma vattentäkten och i enskilda brunnar, främst beträffande radon och fluorider.

Totalt ingår ca 40 fastigheter, varav några obebyggda i förslaget till verksamhetsområde. Allmänt dricksvatten är redan framdraget till ett tiotal fastigheter.

Burens rv. 66 (nr 3)

I området är sex bostadsfastigheter berörda. Även en industrifastighet önskar allmänt VA. Flera avloppsanläggningar i området är mycket dåliga. Fastigheterna sluttar ner mot riksvägen. Det är mycket svårt att anordna enskilda avloppsanläggningar, främst på grund av platsbrist nedanför bostäderna. Vattenbrist förekommer i området. Allmänt VA finns på andra sida riksvägen.

Ågården (nr 4)

En grupp på 10-15 fastighetsägare vände sig 2021 till Länsstyrelsen med önskemål om att kommunen skulle föreläggas enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster att tillhandahålla vatten- och spillvattentjänster på Ågårdsvägen. I det aktuella området utgörs jordarten av siltig, sandig morän, enligt SGU:s kartvisare och äldre kartmaterial. Marken bedöms ha medelhög genomsläpplighet. Grundvattnet ligger högt i området. Detta medför att det blir svårt att anlägga nya avloppsanläggningar med dagens krav. I de sjönära områdena ligger grundvattnet högt och vissa fastigheter ligger på i stort sett samma nivå som sjön Väsman. Där är det t.o.m. svårt att anlägga minireningsverk.

Myndighetsnämnden har bekostat några vattenanalyser i området och erbjudit fritidshusägare hjälp med vattenprovtagning. Problem förekommer med förhöjda järn-, mangan-, och fluoridhalter i bergborrade brunnar. Några brunnar uppvisar mycket höga radon- och uranhalter. I något fall har även en hög blyhalt konstaterats.

Ca 18 fastigheter har redan allmänt VA, delvis genom ett privat initiativ.

Jägarnäs-Krabo (nr 5)

I området är 8-9 fastigheter berörda. Önskemål finns om ytterligare exploatering. 2015 och 2022 inventerades sex befintliga avloppsanläggningar i området. Anläggningarna uppvisar allt från mycket stora brister till i närmast godtagbar standard. Området bör prioriteras för utbyggnad på grund av läget inom Östansbo vattenskyddsområde. Fastigheterna har egna bergborrade vattentäkter.

6.4 Process utökning av verksamhetsområde för allmän VA-anläggning

Myndighetsnämnden miljö och bygg fångar genom sin VA-tillsyn upp behov gällande miljö- och avloppssituationen utanför VA-verksamhetsområdena. Myndighetsnämnden miljö och bygg identifierar de områden som har behov av allmän VA-försörjning enligt lagen om allmänna vattentjänster (6 §).

1. En VA-utredning genomförs av myndighetsnämnden miljö och bygg i samverkan med VA-huvudmannen. Där ”särskild hänsyn tas till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en

enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön”.

2. Utredningens förslag kommuniceras med fastighetsägarna i identifierat område.
3. VA-utredningens förslag till utökning av verksamhetsområde behandlas i samhällsutvecklingsberedningen (förtroendevalda och tjänstemän från Ludvika kommun, VA-huvudmannen och övriga kommunala bolag).
4. VA-huvudmannen planerar för VA-utbyggnaden och förbereder beslut till kommunfullmäktige genom att ge förslag till avgränsningar av verksamhetsområde, utför tidsplan samt kostnads- och finansieringskalkyler. Motiven till att bilda ett nytt verksamhetsområde skrivs av verksamhetsområde miljö och bygg och biläggs till beslutet.
5. Myndighetsnämnden miljö och bygg får ärendet på remiss och svarar tillbaka till huvudmannen.
6. VA-huvudmannen har en övergripande plan för information, rådgivning och kommunikation. Fastighetsägarna informeras om kommande VA-utbyggnad, avgifter, tidsplan och motiven till dessa. Vid behov hålls samrådsmöte med VA-huvudmannen (i samverkan med myndighetsnämnden miljö och bygg). Genomförandeplan och tidsplan justeras efter synpunkterna från samrådet. Rapportering sker till samhällsutvecklingsberedningen.
7. VA-huvudmannen skriver förslag till beslut om nytt VA-verksamhetsområde.
8. Kommunfullmäktige beslutar om VA-verksamhetsområdet
9. Utbyggnad genomförs av VA-huvudmannen.

6.5 Åtgärder

Under perioden 2024 – 2028 är följande åtgärder prioriterade:

Åtgärd	Motiv	Kommentar
Genomföra utbyggnad av verksamhetsområde för allmän VA-anläggning enligt sammanställningen under 6.3 ovan.	Med stöd av behovsbedömningen enligt modellen ovan	
Bevakning av områden som i 6.3 angivits som bevakningsområden.	Bevaka utvecklingen i områden som inte prioriterats under planperioden.	

7 VA-försörjning utanför verksamhetsområde för allmän VA-anläggning

En fastighet som inte ingår i verksamhetsområde för allmänna VA-tjänster har enskild VA-försörjning. Det innebär att den enskilde fastighetsägaren, en VA-

förening eller en samfällighet ansvarar för tillgången till dricksvatten och att tar hand om spillvatten samt i vissa fall även dagvatten. I vardagligt tal och i lagstiftningen används begreppet enskilda avlopp som benämning på anläggningar där spillvatten från främst hushåll renas.

7.1 VA-planering utanför verksamhetsområde för allmän VA-anläggning

I det här avsnittet presenteras hur Ludvika kommun arbetar med VA-försörjningen i de områden som inte är anslutna till allmän vatten- och avloppsförsörjning.

Den enskilda VA-försörjningen kan praktiskt och juridiskt ordnas på olika sätt

Den vanligaste formen av enskild VA-försörjning är att det på en fastighet finns en brunn för dricksvattenförsörjning och ett enskilt avlopp för att rena spillvattnet från hushållet. Fastighetsägaren ansvarar för att försörjningen av dricksvatten håller tillräckligt hög kvalitet för att användas som dricksvatten och att omhändertagandet av spillvatten uppfyller gällande lagkrav.

Ibland har flera fastighetsägare gått ihop och ordnat dricksvattenförsörjning eller avloppsrening genom servitutsavtal. Servitutsavtalet ger en eller flera fastigheter rätt att använda anläggningar belägna på en annan fastighet. Ansvar för anläggningarna ligger antingen på den fastighetsägare där anläggningen är placerad eller enligt vad som anges i servitutsavtalet.

Flera fastigheter kan gå samman och bilda en gemensamhetsanläggning, samfällighetsförening eller VA-förening med lokalt ordnad dricksvattenförsörjning och/eller omhändertagande av spillvatten. Det innebär att alla delägare har samma rättigheter och skyldigheter för dricksvattenförsörjning och/eller omhändertagande av spillvatten i anläggningen.

Gemensamhetsanläggningar, samfällighetsföreningar eller VA-föreningar kan ordna ett ledningsnät som är anslutet till den allmänna VA-anläggningen via avtal. Det kan även förekomma enskilda fastigheter som är anslutna via avtal men det är mindre vanligt. Anslutning via avtal innebär att en fastighet eller ett område försörjs med dricksvatten från kommunens vattenledningsnät eller att spillvattnet leds bort via kommunens spillvattenledningsnät. Fastigheter eller områden med avtalsanslutning ligger inte inom verksamhetsområde för allmän VA-försörjning.

Fastighetsägaren, samfällighetsföreningen eller VA-föreningen ansvarar för funktionen hos sina egna ledningar, pumpstationer och liknande fram till en förbindelsepunkt som VA-huvudmannen anger. Vid förbindelsepunkten övergår ansvaret för anläggningens funktion och försörjningen till VA-huvudmannen.

7.2 I väntan på allmän VA-försörjning

I kapitel 6.3 framgår vilka områden (VA-utredningsområden) i kommunen som bedömts utgöra ett större sammanhang och skulle kunna omfattas av 6 § i LAV. I dessa utredningsområden har kommunen bedömt om det finns behov av allmän VA-försörjning samt gjort en prioriteringsordning för de områden som har behov av allmän VA-försörjning.

För den som bor i ett område med tidsbestämd planerad utbyggnad gäller att kommunen har bedömt att det finns behov av allmän VA-försörjning. Målet är att bygga allmänt VA för områdena i den ordning de har behov utifrån gällande lagstiftning.

För den som bor i ett VA-utredningsområde som utgör ett s.k.

bevakningsområde innebär det att kommunen bedömt att området för närvarande inte kommer att anslutas till verksamhetsområde för allmän VA-anläggning. I kommande bedömningar tas hänsyn till ändrade förutsättningar som exempelvis ökad bebyggelse i området, omvandling till permanentboende, negativ påverkan på människor hälsa eller miljön. Även nya myndighetskrav kan medföra att bedömningen blir att de enskilda lösningarna inte är tillräckliga och att VA-försörjningen behöver lösas i ett större sammanhang.

Även om utbyggnad av verksamhetsområde för allmän VA-anläggning planeras kan en bristfällig enskild anläggning föreläggas med krav i väntan på utbyggnad. Insatsen ska vara skälig och anpassas till riskbild och tidpunkt för anslutning. Tillstånd kan vara tidsbegränsade. Möjlighet att ansluta sig till allmän VA-anläggning ges när förutsättningar finns.

7.3 Enskild VA-försörjning

Det finns en rad krav och lagar som berör enskilda VA-anläggningar och som respektive fastighetsägare, samfällighetsförening eller VA-förening måste hantera. Enskild VA-försörjning berör därför Ludvika kommun på flera sätt. Främst har kommunen en roll som tillsynsmyndighet och beslutande organ med möjlighet att reglera verksamheter. Men kommunen fungerar även som en hjälp vid generella ärenden när fastighetsägare behöver stöd och information om vad som gäller.

Kommunens skyldigheter vid enskild VA-försörjning är:

- Myndighetsnämnden miljö och bygg har tillsynsansvar för vattentäkter som försörjer fler än 50 personer, tar ut mer än 10 m³ vatten per dygn eller som försörjer en kommersiell verksamhet. Tillsynen ska säkerhetsställa att vattentäktena uppfyller de krav som Livsmedelsverket ställer på till exempel vattenkvalitet och egenkontroll.
- Myndighetsnämnden miljö och bygg har tillsynsansvar över olägenhet för människors hälsa och för de grundläggande hälsoskyddskraven på bostäder enligt miljöbalken 26 kap. 3 § 3 stycket.
- Myndighetsnämnden miljö och bygg har ansvar för prövning och tillsyn av både enskilda avloppsanläggningar och de avloppsanläggningar som ägs av

fastighetsägare, samfällighetsförening eller VA-förening och som via ledningar är anslutna till den allmänna VA anläggningen. Tillsynsansvaret omfattar alla enskilda avloppsanläggningar, oavsett storlek. Nämnden kan inom ramen för tillsynsarbetet ställa krav på utformning och funktion hos avloppsanläggningarna.

- Myndighetsnämnden miljö och bygg kan besluta om att inrätta vattenskyddsområden enligt miljöbalken 7 kap. 21 22 § och vattenskydd enligt 40 § i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, FMH.
- Myndighetsnämnden miljö och bygg kan föreskriva om tillståndsplikt för grundvattentäkt enligt miljöbalken 9 kap. 10 §.
- Myndighetsnämnden miljö och bygg har ett ansvar att informera privatpersoner, företag och andra förvaltningar inom kommunen i frågor som rör enskild VA-försörjning. Genom systematisk VA-rådgivning kan kommunen underlätta för enskilda och samfälligheter att förbättra sin VA-försörjning.

7.3.1 Enskilda vattentäkter

I Ludvika kommun får ca 3 000 permanentboende sitt dricksvatten från en egen brunn eller från någon form av gemensam anläggning som kommunen inte äger. Bergborrade brunnar är vanligast hos permanentboende men det finns även grävda brunnar. Enskilda vattentäkter omfattas av olika lagstiftning beroende på hur mycket vatten som tas ut, hur många människor som försörjs från vattentäkten och även vilken typ av verksamhet som nyttjar vattentäkten.

Tillgång och kvalitet

Tillgången på grundvatten med god kvalitet för enskild vattenförsörjning är generellt god i kommunen. Vattenbrist har uppkommit i grävda brunnar under torrsomrar. Kvalitetsproblem förekommer på vattnet i egna brunnar och uppskattningsvis har minst 50 % av brunnarna anmärkningar vattenkvalitet. De problem som kan förekomma är bakterier, höga radonhalter samt höga halter av järn, mangan, fluorid, uran och tungmetaller.

7.3.2 Små avloppsanläggningar

Ungefär 1 800 fastigheter i Ludvika kommun varav 550 fritidshus har enskilda avloppsanläggningar eller små avlopp. Den vanligaste typen av enskilt avlopp i kommunen är trekammarbrunn och infiltration eller markbädd med vattentoalett påkopplat.

Utsläpp av orenat eller otillräckligt renat spillvatten kan förorena närliggande dricksvattenbrunnar och göra de som dricker vattnet sjuka. Näringsämnen från det orenade eller otillräckligt renade spillvattnet bidrar till övergödning i sjöar, vattendrag och hav. Spillvatten från hushåll definieras som avloppsvatten och måste därför renas, enligt miljöbalken 9 kap 7 §:

”Avloppsvatten ska avledas och renas eller tas om hand på något annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. För detta ändamål skall lämpliga avloppsanordningar eller andra inrättningar utföras”.

Fastighetsägarens ansvar

En avloppsanläggning med en ansluten vattentoalett måste ha både slamavskiljning och efterföljande rening. Efterföljande rening kan till exempel vara en infiltration, markbädd eller ett minireningsverk. Bestämmelserna om utsläpp av avloppsvatten gäller för alla fastigheter som har indraget vatten eller avloppsrör ut från huset. Reglerna gäller också för fritidshus. Det är fastighetsägarens ansvar att se till att avloppsanläggningen uppfyller reningskraven och sköts enligt gällande myndighetskrav. I ansvaret ligger också att ha kunskap om hur anläggningen fungerar. En avloppsanläggning måste anläggas på lämpligt sätt och underhållas för att orenat avloppsvatten inte ska släppas ut.

Tillstånd och anmälningsplikt för små avlopp

Den som ska inrätta en ny avloppsanläggning behöver ansöka om tillstånd hos Myndighetsnämnden miljö och bygg i Ludvika kommun. Avloppet får inte anläggas innan ett skriftligt beslut har fattats. Det gäller även befintliga anläggningar som åtgärdas. Om avloppsanläggningen bara ska ta hand om annat vatten från hushåll än toalettvattnen, till exempel vatten från bad, disk och tvätt (BDT-vatten) behöver fastighetsägaren anmäla det till miljö- och byggavdelningen.

7.4 Åtgärder

Under perioden 2024 – 2028 är följande åtgärder prioriterade:

Åtgärd	Motiv	Kommentar
Ta fram principer och rutiner för anslutning via avtal	Säkerställa lika behandling vid anslutningar	Ta fram principer för i vilka fall och på vilka villkor fastighetsägare utanför verksamhetsområde ska kunna ansluta till allmän VA-anläggning.
Översyn av kunder som är anslutna utanför gällande verksamhetsområde och vilka avtal som är skrivna med dessa.	Säkerställa lika behandling vid anslutningar	Kan även finnas behov av att utöka verksamhetsområde om flera är anslutna via avtal.
Digitalisering av enskilda avloppsanläggningar	Myndighetskrav. Skapa digitalt register Underlätta uppföljning	Bättre möjligheter att ta fram olika typer av statistik.

8 Organisation, uppföljning och revidering

Under planperioden ska en VA-grupp finnas som ansvarar för att planera, samordna och följa upp Vattentjänstplanen. VA-gruppen består av ansvarig tjänsteman från kultur- och samhällsutvecklingsförvaltning, kommunstyrelsens förvaltning och WBAB. Sammankallande är verksamhetsområde planering. Gruppen bör genomföra minst fyra möten per år.

VA-gruppen kan adjungera fler personer efter behov. VA-gruppen har att under planperioden bedöma behovet av att inkludera säkerhetsaspekter i planarbetet, till exempel genom dialog med kommunens säkerhetssamordnare.

Styrgrupp ska vara samhällsutvecklingsberedningen. VA-gruppen ska i strategiska ställningstaganden och vägval föra dialog med styrgrupp som är beredande i ärenden som behöver beslutas i kommunstyrelse eller kommunfullmäktige.

Vattentjänstplanen följs upp årligen av VA-gruppen, behov av revidering av tidplaner beslutas av styrgruppen.

Vart fjärde år görs en större översyn och åtgärder planeras om eller läggs till i handlingsplanerna för att vattentjänstplanen ska hållas aktuell. Revidering initieras av kommundirektör, utförs av VA-gruppen och vattentjänstplanen beslutas/aktualiseras av kommunfullmäktige.

9 Strategisk miljöbedömning

Enligt 2 § miljöbedömningsförordning (2017:966) ska betydande miljöpåverkan antas om en plan avser exempelvis vattenförvaltning. Trots bestämmelsen i 2 § MBF krävs också att planen uppfyller kriterierna i 6 § eller i bilagan i samma förordning. Vattentjänstplanen uppfyller inte kriterierna i 6 § MBF och avser inte att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som omnämns i 6 §.

En undersökning har enligt 6 kap. 5 § miljöbalken gjorts för att bedöma om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Undersökningens utfall visar att vattentjänstplanen inte innebär en betydande miljöpåverkan.

Med anledning av undersökningens utfall kommer inte Ludvika kommun genomföra en strategisk miljöbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning i samband med upprättandet av vattentjänstplanen.

10 Sammanställning åtgärder

Följande tabell sammanställer vattentjänstplanens prioriterade åtgärder under perioden 2024 – 2028 med ansvar och tidplan. Tidplan kompletteras till Granskningsrådet.

KSUF Kultur och samhällsutvecklingsförvaltningen

MMB Myndighetsnämnden miljö och bygg

VA-huvudman Wessman Vatten & Återvinning AB

Nr	Åtgärd	Ansvar	Tidplan (år)
1	Vid revidering av översiktsplanen ska denna uppdateras med skydd för vattentillgångar i Ludvika kommun samt nya och befintliga vattenskyddsområden	KSUF	- Arbetet med kommunens

			översiktsplan pausat
2	Utveckla kravet på vad en VA-utredning behöver innehålla i samband planering av nybyggnation	KSUF	2024 - 2025
3	Ta fram nödvattenplan	Kommunstyrelsen	2025
4	Ta fram kommunal vattenförsörjningsplan	Kommunstyrelsen	2025 - 2026
5	Ta fram riktlinjer för kostnadstäckning via VA-taxans anläggningsavgift vid anslutning till den allmänna VA-anläggningen	VA-huvudman	2024
6	Ta fram en långsiktigplan för taxeutveckling gällande både anläggningsavgiften och brukningsavgiften	VA-huvudman	2024 - 2025
7	Upprätta krisberedskapsplan för dricksvattenförsörjningen	Kommunstyrelsen	2026
8	Ta fram förnyelseplaner för befintliga VA-anläggningen (vattenverk, reningsverk ledningsnät)	VA-huvudman	2026
9	Ta fram en plan för att säkerställa att VA-huvudmannen har nödvändiga tillstånd eller avtalsrätt för ledningsnätet	VA-huvudman	2024
10	Översyn av nuvarande verksamhetsområden och dess indelning i vatten-, spill- och dagvatten	VA-huvudman	2025
11	Genomgång och aktualisering av vattenskyddsområden med vattenskyddsföreskrifter	VA-huvudman	Pågår, klart 2025
12	Ta fram handlingsplan för skydd av brunnsområden och infiltrationsbassänger	VA-huvudman	2024
13	Undersök om möjligheter till invallning av pumpstation vid intag av råvatten.	VA-huvudman	2024
14	Ta fram handlingsplan för att bortleda vatten från reningsverksområden vid större regnmängder	VA-huvudman	2024
15	Utred ställen med kombinationsbrunnar där dagvatten kan rinna över till spillvattenledning samt ta fram åtgärdsplan	VA-huvudman	2025
16	Utred möjligheterna att kunna proppa bräddavlopp vid avloppspumpstationer samt ta fram åtgärdsplan	VA-huvudman	2025
17	Genomföra utbyggnad av verksamhetsområde för allmän VA-anläggning enligt sammanställningen under 6.3 ovan.	VA-huvudman	2024 - 2027

18	Bevakning av områden som i 6.3 angivits som bevakningsområden.	MMB	Löpande
19	Ta fram principer och rutiner för anslutning via avtal	VA-huvudman	2025
20	Översyn av kunder som är anslutna utanför gällande verksamhetsområde och vilka avtal som är skrivna med dessa.	VA-huvudman	2025
21	Digitalisering av enskilda avloppsanläggningar	MMB	2025

11 Ordlista och begreppsförklaring

ALLMÄN VATTEN OCH AVLOPPSANLÄGGNING (ALLMÄNT VA)

En VA-anläggning över vilken en kommun eller kommunalt bolag är huvudman (ansvarar) och som har ordnats och används för att uppfylla huvudmannens skyldighet enligt lagen om allmänna vattentjänster. I den allmänna VA-anläggningen ingår ledningsnät, pumpstationer, verk samt andra anordningar, som krävs för att VA-anläggningen ska fungera på avsett sätt. Benämns också som allmänt VA.

AVLOPPSVATTEN Ett gemensamt namn på dagvatten, dränvatten och spillvatten.

BRÄDDNING En bräddning innebär ett tillfälligt utsläpp av orenat avloppsvatten till följd av att ledningsnät eller reningsverk är överbelastat och vattenmängden är större än vad VA-systemet klarar av.

DAGVATTEN I Naturvårdsverkets föreskrift (NFS 2016:6) definieras dagvatten som "Nederbördsvatten, det vill säga regn eller smältvatten, som inte tränger ned i marken, utan avrinner på markytan"

DRÄNVATTEN (dräneringsvatten) Vatten som kommer från dränering av husgrunder och utdiktningsområden.

ENSKILD VATTEN- OCH AVLOPPSANLÄGGNING (Enskilt VA) En VA-anläggning som inte är ansluten till den allmänna VA-anläggningen. För den enskilda anläggningen ansvarar den eller de fastigheter som nyttjar anläggningen

FÖRBINDELSEPUNKT Gräns mellan VA-huvudmannen och fastighetsägarens ansvarsområde, normalt 0,5 meter utanför fastighetsgräns.

GEMENSAMHETSANLÄGGNING Gemensamhetsanläggningar för VA är en form av VA-lösning när två eller flera fastighetsägare går ihop för att driva en gemensam vatten- och/eller avloppsanläggning.

LAV Lag om allmänna vattentjänster SFS 2006:412

RECIPIENT Sjö, vattendrag, kustvatten eller grundvatten som är mottagare för dagvatten eller renat spillvatten.

SPILLVATTEN I regel förorenat vatten från hushåll, industri m.m. Med spillvatten likställs allt avloppsvatten som huvudmannen bedömer ska avledas till spillvattenledning.

TILLSKOTTSVATTEN Vanligtvis dagvatten, dränvatten och/eller grundvatten som genom felkopplingar och inläckage belastar spillvattenledningar, pumpstationer och avloppsreningsverk.

VA Förkortning för vatten och avlopp.

VA-ANLÄGGNING En anläggning som har till ändamål att tillgodose behov av vattentjänster för bostadshus eller annan bebyggelse.

VA-FÖRSÖRJNING Ordning av dricksvatten och spillvatten samt vid behov även dagvatten och dränvatten.

VA-HUVUDMAN Den som äger en allmän VA-anläggning och ansvarar för VA-verksamheten juridiskt och ekonomiskt. Huvudman för den allmänna VA-anläggningen i Ludvika kommun är Wessman Vatten & Återvinning AB.

VA-INSTALLATION Ledningar och därmed förbundna anordningar som inte ingår i en allmän VA-anläggning men som har ordnats för en eller flera fastigheters vattenförsörjning eller avlopp och är kopplade eller avsedda att kopplas till en allmän VA-anläggning,

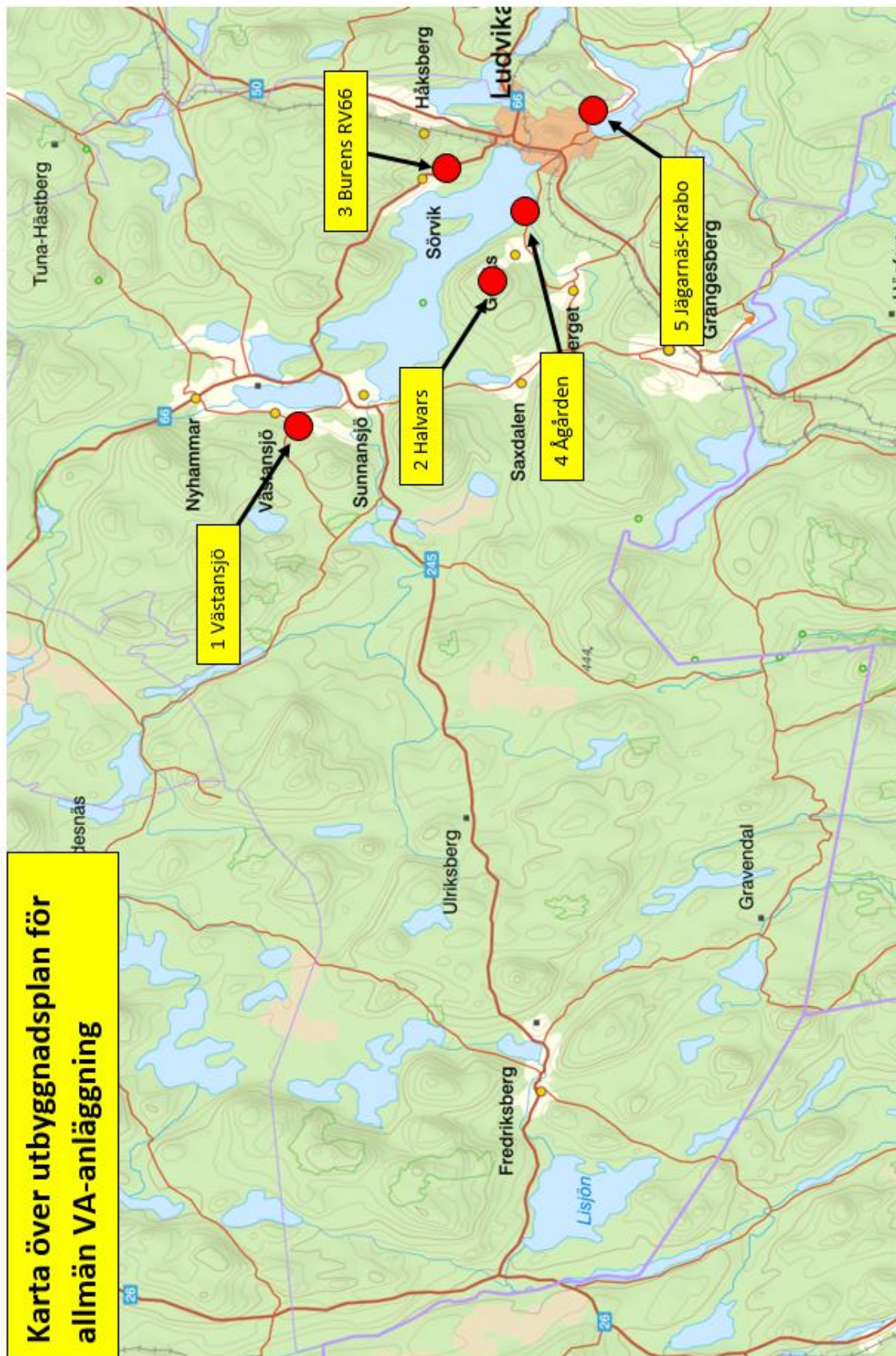
VA-KOLLEKTIV Alla fastigheter som är anslutna till allmänt VA är en del av VA-kollektivet.

VATTENSKYDDSSOMRÅDE Ett geografiskt fastställt område till skydd för en vattenförekomst med betydelse för vattentäkt, antingen för en existerande vattentäkt eller för en möjlig framtida vattentäkt. Till varje vattenskyddsområde finns fastställda föreskrifter som reglerar vad som inte är tillåtet.

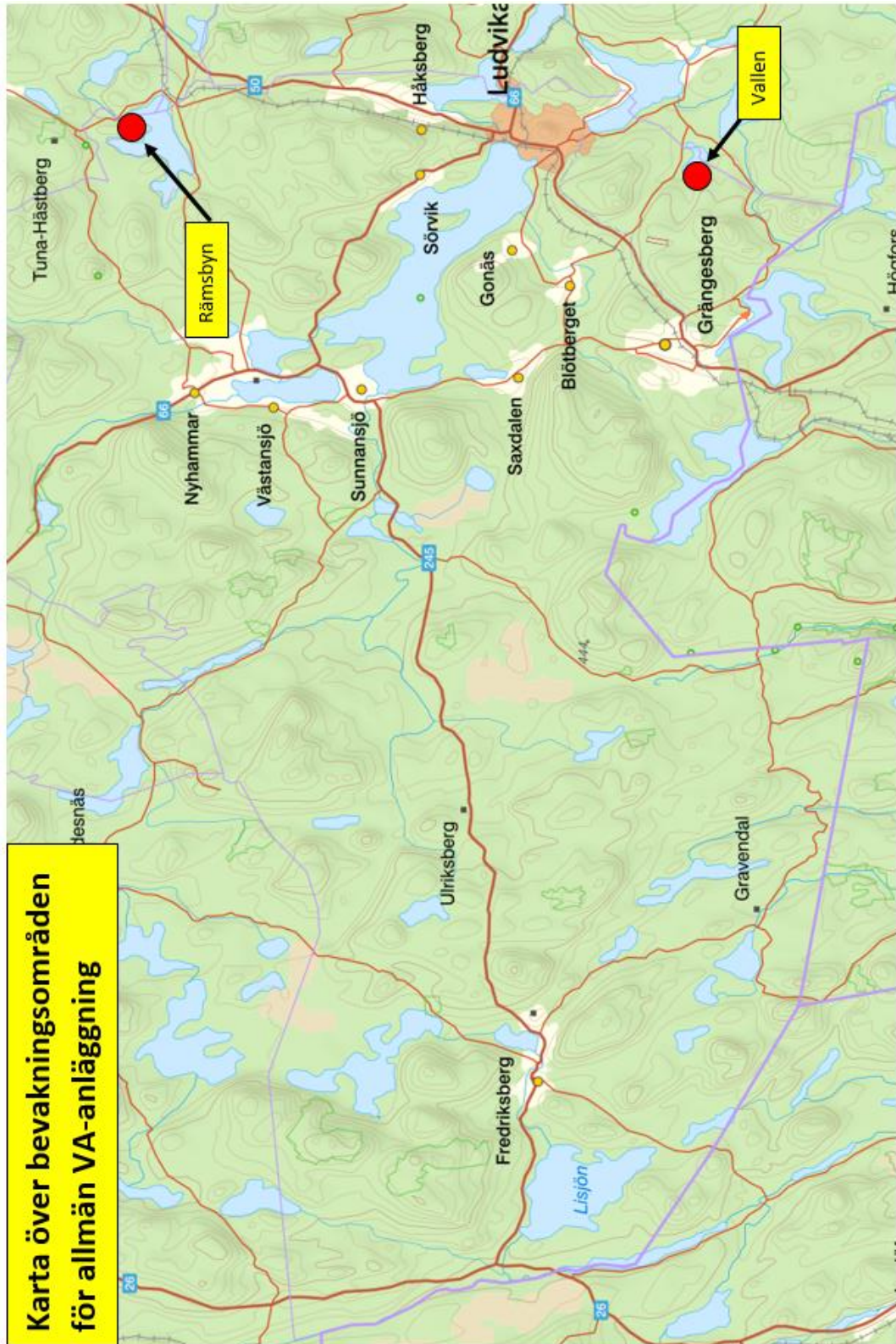
VATTENTJÄNST Inom verksamhetsområde för respektive tjänst tillhandahålla dricksvattenförsörjning (V) samt bortledande och omhändertagande av spillvatten (S) och dagvatten (D)

VERKSAMHETSOMRÅDE (VO) Allmänna vatten- och avloppstjänster bedrivs inom ett av kommunfullmäktige beslutat geografiskt område (verksamhetsområde), inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller skall ordnas genom en allmän VA-anläggning.

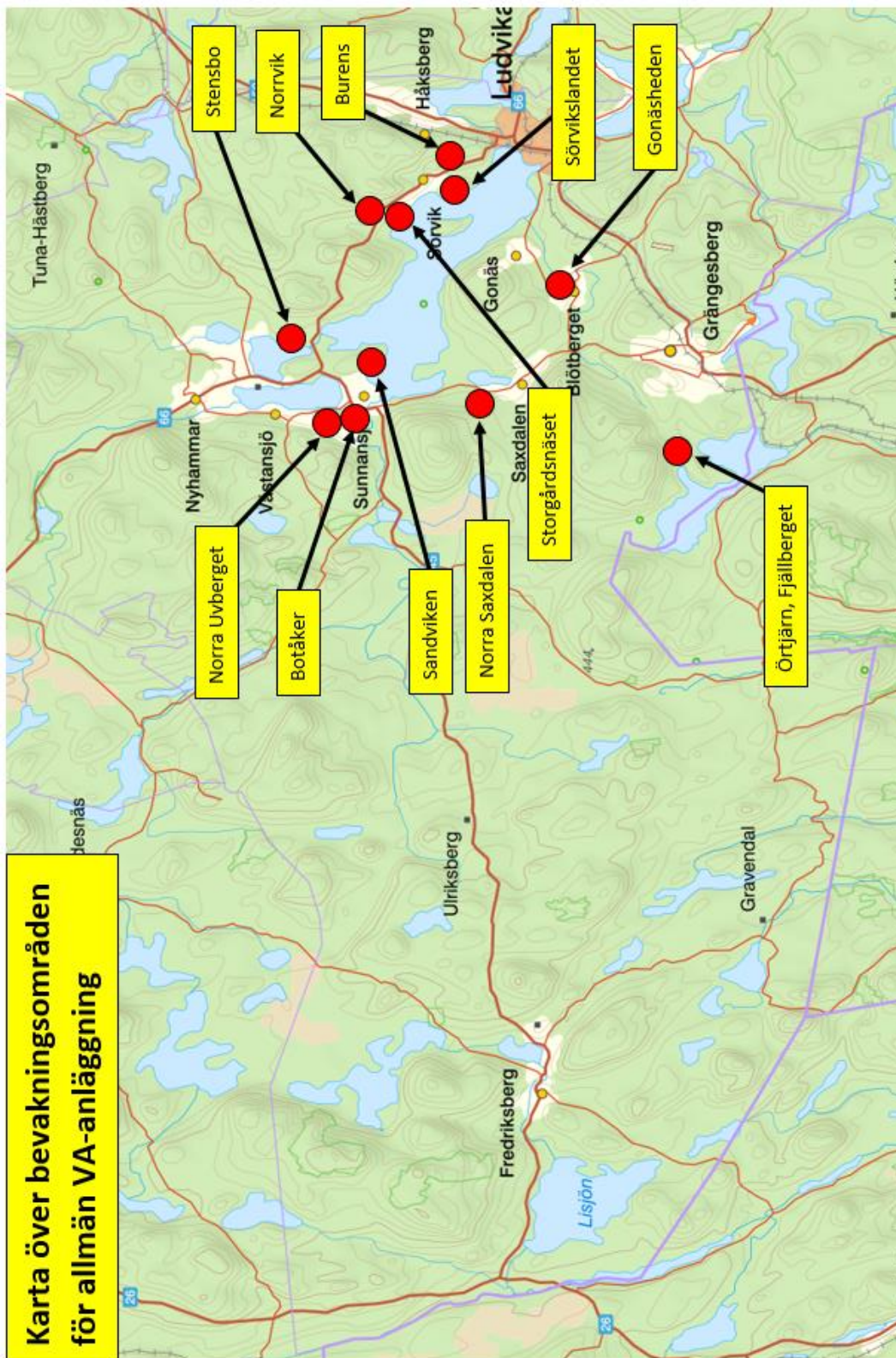
Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Samrådsredogörelse

Vattentjänstplan för Ludvika kommun

Innehåll

1. Samrådets bedrivande.....	2
2. Inkomna yttranden och deras huvudsakliga ställningstagande.....	2
3. Sammanfattning av inkomna synpunkter med kommentarer	3
4. Slutsats	11
5. Tidplan.....	11
6. Medverkande tjänstemän	11

1. Samrådets bedrivande

Den 16 augusti 2022 gav kommunstyrelsens arbetsutskott uppdrag till Wessman Vatten & Återvinning AB att revidera nuvarande VA-plan och omarbota den till en vattentjänstplan utifrån ändringarna i lag om allmänna vattentjänster (2006:412), som träder i kraft 1 januari 2023. Kommunstyrelsens arbetsutskott uppdrag även till Wessman Vatten & Återvinning AB att säkerställa att vattentjänstplanen hinner antas i fullmäktige senast den 31 december 2023.

I uppdraget ingår att genomföra samråd.

Samrådet genomfördes från den 16 juni till och med den 14 juli 2023. Under denna tid gavs allmänheten, fastighetsägare, myndigheter, intresseföreningar, kommunala nämnder med flera, tillfälle att yttra sig över ett förslag till ny vattentjänstplan.

Samrådshandlingar sänds ut till olika remissorgan och hålls dessutom tillgängliga på

- Ludvika stadshus, Dan Anderssons gata 1 i Ludvika.
- WBAB, Frejgatan 5 i Smedjebacken.
- På internet www.wbab.se eller www.ludvika.se

13 yttranden har inkommit, varav 1 efter samråd tidens slut.

2. Inkomna yttranden och deras huvudsakliga ställningstagande

Av inkomna 13 yttranden var 10 med synpunkter och 3 utan erinran.

		Ingen erinran	Yttrande m synpunkter	Inkommet datum
Länsstyrelsen Dalarnas län	S4		X	2023.07.07
Länsstyrelsen Örebro län	S2	X		2023.07.05

Trafikverket	S7	X		2023.07.11
Kommunala nämnder, förvaltningar m fl				
Samhällsbyggnad Bergslagen	S6		X	2023.07.10
Smedjebackens kommun	S8	X		2023.07.13
Fastighetsägare				
Burens 2:1, 2:2	S1		X	2023.06.29
Burens 1:7	S3		X	2023.07.06
Jägarnäs 1:18	S5		X	2023.07.08
Hällsjön 4:83	S9		X	2023.07.13
Hällsjön 4:43	S11		X	2023.07.14
Gonäs 1:2	S12		X	2023.07.19
Jägarnäs 1:12, 1:13	S13		X	2023.07.27
Samfällighetsföreningar				
Norra Hällsjö samfällighetsförening	S10		X	2023.07.14
Övriga				

3. Sammanfattning av inkomna synpunkter med kommentarer

Yttranden utan erinran redovisas endast i tabellen ovan. Yttrande från Trafikverket innehåller allmän information gällande samordning vid anläggningsarbeten och dagvattenhantering.

S1 Fastighetsägare, Burens 2:1, 2:2

Yttrande inkommet den 29 juni 2023

Synpunkter	Kommentarer
<p>Äger även Burensväg 2 "fd Sörviks plåt".</p> <p>Där driver vi ett expanderande företag inom gruvindustrin och är högst intresserade att vilja ha kommunalt vatten och avlopp då vårt nuvarande system har bla dålig tillgång till vatten m.m.</p> <p>Jag kan vara beredd att stå för eventuella extra kostnader med anslutning m.m.</p>	<p>Föreslagen prioritering i vattentjänstplanen kvarstår och frågan kring anslutning av verkstaden beslutas i samband med att verksamhetsområde fastställs.</p>

S3 Fastighetsägare, Burens 1:7

Yttrande inkommet den 6 juli 2023

Synpunkter	Kommentarer
<i>Jag och grannfastigheten Grangärdevägen 18 har en gemensam djupborrad brunn på 60 m och har investerat i en ny pump för något år sedan. Har aldrig varit utan vatten har bott här sen 1986 så vi har inget behov av att bli anslutna till kommunalt vatten.</i>	Föreslagen prioritering i vattentjänstplanen kvarstår och ingående fastigheter fastställs i samband med beslut om verksamhetsområde för dricksvatten och spillvatten.

S4 Länsstyrelsen Dalarnas län

Yttrande inkommet den 7 juli 2023

Synpunkter	Kommentarer
<i>Vattentjänstplanens åtgärder behöver införlivas i kommunens löpande budgetprocess. För att uppnå största kostnadseffektivitet bör handlingsplanen kompletteras med kostnadsuppskattningar och finansieringsförslag för åtgärderna.</i>	Handlingsplanen har tidplanerats i granskningsdokumentet. Kostnadsberäkningar kommer att göras i samband med upprättande av respektive verksamhets verksamhetsplanering och budget. Åtgärder som VA-huvudmannen ansvarar för finansieras via avgifter (VA-taxan).
<i>I vattentjänstplanen nämns en rad dokument som utgör underlagsmaterial, till exempel VA-översikt, VA-policy, VA-utbyggnadsplan och dagvattenstrategi. Länsstyrelsen tolkar det som att det är separata befintliga dokument och ser gärna att dessa dokument ligger med som bilagor eller att det finns tydlig källhänvisning.</i>	VA-översikten läggs som länk vid granskningsförfarandet. Befintlig VA-policy och VA-plan kommer att upphävas i samband med beslut om vattentjänstplan. Ny VA-policy se kap 3. VA-utbyggnadsplanen ingår i vattentjänstplanen se kap 6.3. Dagvattenstrategi och dagvattenhandbok läggs som länkar vid granskningsförfarandet.
<i>Även om vattentjänstplanen ska revideras vart fjärde år så ska den innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses. En planeringshorisont på tolv år anses vara ett rimligt perspektiv.</i>	Utifrån nuvarande fakta och kunskap så ser kommunen idag inte att det föreligger behov i enlighet med 6§ LAV i andra områden än de som är prioriterade och tidsatta. Om förändrade förutsättningar uppkommer i de områden som i listan på sid 23 och 24 benämns med bevakningsområde ska enligt

	<p>vattentjänstplanen utredning ske med beaktande av tillägget i 6 § LAV att ”särskild hänsyn tas till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön”.</p> <p>Dessutom förväntas Ludvika stå inför en expansion med behov av detaljplanering och exploatering.</p> <p>Föreslagen tidplan och prioritering bör ligga fast. En förändring föreslås gällande en tidsatt behovsutredning för områdena Vallen och Råmsbyn</p>
<i>Bifoga gärna bättre karta över utbyggnadsområdena för ökad förståelse. Det är i dagsläget svårt att se exempelvis vilka vattenförekomster som ligger i närheten av områdena.</i>	Nya kartor tas fram inför granskningsförfarandet. Uppdelade på 3 kartor (VA-utbyggnad, utredningsområden och bevakningsområden)
<i>Det är bra om det av tabellerna på sid 22 framgår huruvida beslut om verksamhetsområde finns samt om behovet gäller vatten, avlopp och/eller dagvatten.</i>	Tabellen kompletteras med information om verksamhetsområden (beslut och typ av vattentjänst)
<i>Det vore önskvärt med en bilaga där kommunen listar detaljplaner och vilka byggrätter som är bebyggda och vilka som planeras för att få en överblick av befintliga och kommande exploateringar.</i>	I och med en gynnsam arbetsmarknadsutveckling finns det stora förväntningar i Ludvika gällande en positiv befolkningsutveckling. Beskrivs i kap 2. Tillägg görs om att; Lediga kommunala tomter inom befintliga detaljplaner annonseras på kommunens hemsida lediga tomter
<i>Länsstyrelsen tycker att det är otydligt huruvida kommunen gjort eller planerar att göra en skyfallskartering.</i>	Under 2023 tog Länsstyrelsen tillsammans med Ludvika kommun fram en skyfallskartering över Ludvika tätort. Syftet var att beräkna översvämningsutbredning och flödesvägar vid skyfall. Karteringen togs fram för att kunna användas som planeringsunderlag vid exploatering och att kunna identifiera problemområden i befintlig bebyggelse. Denna skyfallskartering kan även användas vid framtagande av

	handlingsplan gällande påverkan på den allmänna VA-anläggningen vid skyfall. Komplettera texten i kap 5.3.2
<i>Länsstyrelsen saknar underlag gällande kapaciteten hos befintliga reningsverk samt vattenverk, en bedömning av huruvida det finns kapacitet för ytterligare påkopplingar behöver framgå av vattentjänstplanen.</i>	Vi anser att det är känsliga uppgifter som inte bör anges direkt i vattentjänstplanen. Uppgifterna finns redovisade till tillsynsmyndighet via Svensk miljöportal (SMP). I vattentjänstplanen anges: För de utbyggnadsområden där behov föreligger i enlighet med 6 § LAV och som tidplanerats i denna plan finns tillräcklig kapacitet gällande vattenförsörjning och behandling av spillvatten i befintliga vatten- och reningsverk.
<i>I kapitel 1.32 EU:s Vattendirektiv listas vad som särskilt behöver beaktas gällande vattenkvalitet. Det står att samtliga vatten ej uppnår god kemisk status på grund av undantag för kvicksilver och bromerad difenyleter, vilket stämmer. Det är viktigt att även få med andra miljögifter som utgör problem i kommunen och som behöver beaktas</i>	Vi håller med om detta. Översiktlig information om miljögifter har förts in i granskningsversionen av vattentjänstplanen. Utförligare information finns i bilagd VA.-översikt.
<i>I kapitlet anges att kommunen inte har någon utpekad risk för grundvatten kopplat till näringsämnen. Detta behöver utvecklas. Har endast påverkan av näringsämnen beaktats? Det finns en hel del påverkanskällor för miljögifter som även behöver utvärderas i förhållande till grundvattnet.</i>	Vi håller med om detta. Information om riskbedömning för påverkan av miljögifter har förts in i granskningsversionen av vattentjänstplanen.
<i>I bedömningen av betydande miljöpåverkan är det oklart varför man anser att det kan vara "viss påverkan" på MKN för ekologisk status och "ingen påverkan" på MKN för kemisk status</i>	Detta har ändrats och utvecklats i checklistan. I den tidigare versionen menades det att planen inte medför negativ påverkan på MKN.

S5 Fastighetsägare, Jägarnäs 1:18

Yttrande inkommet den 8 juli 2023

Synpunkter	Kommentarer
<i>Jag har svårt att bilda mig en uppfattning hur jag eventuellt kommer att påverkas av planerna som nämns i område 5 Jägarnäs-Karbo. Fastigheten är klassad och nyttjas som fritidsbus och idag saknas</i>	Föreslagen prioritering i vattentjänstplanen kvarstår och ingående fastigheter fastställs i samband med beslut om

<i>både vatten och avlopp. Det hade varit önskvärt att det i handlingarna framgått hur fritidsbus utan enskilt VA påverkas av planerna.</i>	verksamhetsområde för dricksvatten och spillvatten.
---	---

S6 Samhällsbyggnad Bergslagen ((Hällefors, Lindesberg, Ljusnarsberg, Nora)

Yttrande inkommet den 10 juli 2023

Synpunkter	Kommentarer
<i>Yxsjöberg ligger i Ljusnarsbergs kommun, där är Ljusnarsbergs kommun VA-huvudman, inte den gemensamma tekniska nämnden i Lindesbergs kommun, som det står skrivet på sid 15.</i>	Texten på sid 15 justeras.

S9 Fastighetsägare, Hällsjön 4:83 (Röjningsvägen 1)

Yttrande inkommet den 13 juli 2023

Synpunkter	Kommentarer
<p><i>Som medlem av Norra Hällsjöns samfällighet (Vallen) vill jag samverka till Ludvika kommuns vattentjänstplan. Vi har ett vattenverk som försörjer våra fastigheter (ca 100 st) med godkänt dricksvatten. Vattenverket byggdes på 70-talet och tekniken har uppgraderats vid behov och reparationer. Vattnet tas från tre djupborrade brunnar där en av brunnarna ger merparten (ca 80%) av vattnet. Som mest kan vattenverket leverera strax över 20 m³ / dygn.</i></p> <p><i>Vi har enskilda avlopp inom området där flertalet är från 70-talet och kanske inte uppfyller dagens krav. Dock är jag en av dem som har byggt nytt (2020) med Septitank och BDT ut i en infiltration.</i></p> <p><i>Med anledning av det som beskrivits ovan önskar jag att vi får support hur vatten och avloppssituationen bör lösas i vårt område.</i></p>	Se kommentar under S10 nedan.

S10 Norra Hällsjöns Samfällighetsförening

Yttrande inkommet den 14 juli 2023

Synpunkter	Kommentarer
<i>Norra Hällsjöns samfällighet har ett vattenverk som försörjer våra fastigheter (ca 100 st) med godkänt dricksvatten. Vattenverket byggdes på 70-talet och</i>	Enligt detaljplan från 1971 ska, sommarvatten anläggas med vattenpost för vintervatten, BDT

<p><i>tekniken har uppgraderats vid behov och reparationer. Vattnet tas från tre djupborrade brunnar där en av brunnarna ger merparten (ca 80%) av vattnet. Som mest kan vattenverket leverera strax över 20 m³/dygn.</i></p> <p><i>Högst nyttjande av vatten infaller under sommar/semestertid då även grundvattennivåerna riskerar att vara som lägst. Det har förekommit att föreningen tvingats att köpa in extra vatten (via tankbil) när det varit som flest personer som vistats i området.</i></p> <p><i>Vi har enskilda avlopp inom området där flertalet är från 70-talet och kanske inte uppfyller dagens krav.</i></p> <p><i>Mer parten av fastigheterna i området används idag som semesterbostäder, men området är attraktivt och fler boende bosätter sig permanent även från andra kommuner.</i></p> <p><i>Vi vill med anledning av det som beskrivits ovan bli prioriterade för utredning och bedömning av hur vatten och avloppssituationen ska lösas i vårt område.</i></p>	<p>infiltreras på tomt och torrdass. Miljö och hälsoskydd har gått med på att lösa WC-önskemålen med slutna tankar när krav på högre standard har kommit. Vintervatten har byggts ut på senare år. En del enskilda brunnar har borrats, vilket försvårar anläggandet av enskilda avlopp. Brist på vatten uppkommer vid full beläggning. Vattnet uppvisar något förhöjd fluoridhalt. Slutna avloppstankar är inte en hållbar lösning för permanentboende.</p> <p>Vattentjänstplanen justeras och området Vallen flyttas till att fördjupad utredning gällande behov av allmän VA-försörjning genomförs under 2025.</p>
---	---

S11 Fastighetsägare Hällsjö 4:43

Yttrande inkommet den 14 juli 2023

Synpunkter	Kommentarer
<p><i>I området finns cirka 100 fastigheter som har en gemensambetsanläggning för vatten samt enskilda lösningar för avlopp. Det finns också ett antal fastigheter som har egna brunnar.</i></p> <p><i>I planen är Vallen lagt som förslag till bevakning och vi skulle gärna se att det prioriterades upp i den slutliga planen.</i></p> <p><i>Vallens gemensambetsanläggning är bestående av 3 borrade brunnar och ett vattenverk med tillhörande vattenmagasin. Tillgången på vatten är knapp och ibland i sin framförallt under sommarmånaderna. Vattenverket är också i behov av uppdatering av styrsystem osv. Även finns anledning att misstänka vissa läckor i ledningssystemet.</i></p>	<p>Se kommentar under S10 ovan.</p>

<p><i>Vad gäller avlopp så är det enskilda anläggningar med skäiftande kvalitet och områdets placering invid Hällsjön kan orsaka miljöproblem.</i></p> <p><i>Skulle gärna se att området prioriteras så planering för framtida investeringar i nuvarande anläggning inte blir "sunc cost".</i></p>	
--	--

S12 Fastighetsägare, Gonäs 1:2 (Ågårdsvägen 16)

Yttrande inkommet den 19 juli 2023

Synpunkter	Kommentarer
<p><i>Undertecknad fastighetsägare önskar att prioriteringsordningen ändras gällande Ågården. Detta med hänsyn till följande beskrivning.</i></p> <p><i>Vi anser området Ågården vara ett geografiskt litet område med Gonäs reningsverk som granne. Detta borde innebära korta grävavstånd och en snabb insats till en därför relativt låg kostnad som till stora delar anses kunna täckas av anslutningsavgifter.</i></p> <p><i>Lägg därtill de miljövinster som insatsen skulle innebära för framtida generationer.</i></p> <p><i>Detta då flera boende inom området idag har otjänligt vatten, brunnar som sinar och bristfälliga, läckande avloppsanläggningar där åtgärder kompliceras av markförhållanden. Att hämta vatten på dunk samt att duscha och tvätta på arbetsplatser och hos bekanta, vilket vi och andra hushåll gör, anses inte hållbart varpå avflyttning har setts som alternativ.</i></p> <p><i>Vidare önskas, av annan fastighetsägare, nybyggnation i området vilket enligt hörsägen bromsas av ovanstående situation och hindrar utvecklingen i området.</i></p> <p><i>Vi tidigare, på vårt initiativ, kontakt och möte med kommunal tjänsteman och tolv fastighetsägare inom området blev resultatet att samtliga ställde sig positiva till en kommunal lösning, vilket tyvärr varit svårt att förverkliga utan beslut i nu pågående ärende.</i></p> <p><i>Detta sammantaget anser vi borde vara skäl nog för ett beslut att höja prioriteringen och att så snart som</i></p>	<p>Beslut om vattentjänstplanen i kommunfullmäktige planeras till december 2023.</p> <p>Utifrån pågående VA utbyggnader och tillgängliga resurser (ekonomiska och personella) är det inte möjligt att påbörja arbetet tidigare än förslaget planen (2024 – 2025)</p>

<i>möjligt förse oss och övriga fastighetsägare inom området Ågården med en kommunal lösning för tjänligt vatten och fungerande avlopp.</i>	
---	--

S13 Fastighetsägare, Jägarnäs 1:12, 1:13

Yttrande inkommet den 27 juli 2023

Synpunkter	Kommentarer
<p><i>Enligt överenskommelse med Tommy Norgren på WBAB har vi fått förlängd svarstid i ärendet till 28 juli p.g.a. samrådsbrevet kom oss tillbanda 10 dagar efter samrådstid påbörjats.</i></p> <p><i>Vi motsätter oss planen på anslutning till verksamhetsområde för allmän VA-anläggning enligt nedan punkter.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Av de 8-9 fastigheter som planeras ingå i verksamhetsområde är 5 fastigheter fritidsboende med begränsad nyttjandegrad.</i> • <i>Vi är fritidsboende på fastighet Jägarnäs 1:12 och fastighet Jägarnäs 1:13 bebos inte.</i> • <i>Vi använder fastigheten Jägarnäs 1:12 ca 12 veckor per år.</i> • <i>Vi utför regelbundna vattenanalyser på fastighetens dricksvatten, alltid med gott resultat. Dessutom är det god tillgång på dricksvatten.</i> • <i>Vår VA-anläggning uppfyller godtagbar standard.</i> • <i>Inga planer på ytterligare bebyggelse i området är kända, således berör verksamhetsområdet ett litet antal fastigheter.</i> <p><i>Vår fastighet och dess VA-anläggningen är högt belägen vilket innebär minimal risk för översvämning vid kraftig nederbörd. Fastigheterna består även av mycket grönytor och således är upptagning/ magasinering av dagvatten god.</i></p>	<p>I genomförd behovsbedömning har området Jägarnäs-Krabo bedömts ha behov av allmänt VA.</p> <p>Föreslagen prioritering i vattentjänstplanen kvarstår och ingående fastigheter fastställs i samband med beslut om verksamhetsområde för dricksvatten och spillvatten.</p>

4. Slutsats

Samrådsyttranden talar för att förslaget till vattentjänstplan kan efter justeringar och kompletteringar gå vidare till granskningen.

5. Tidplan

Vattentjänstplanen ställs ut för granskning under tiden från 13 september till 12 oktober 2023.

Beslut i kommunfullmäktige planeras till 18 december 2023.

6. Medverkande tjänstemän

Samrådsredogörelsen har skrivits WessmanBarken Vatten & Återvinning AB och berörda enheter inom Ludvika kommun.

Charlotte Olsson
Bo-Göran Fransson
Kommunstyrelsens förvaltning
VO miljö och bygg

Tommy Brolin
Tommy Norgren
WBAB WessmanBarken Vatten &
Återvinning AB

Undersökning av betydande miljöpåverkan för vattentjänstplan

När en ny plan tas fram eller en befintlig ändras ska kommunen ta ställning till om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan och i så fall göra en strategisk miljöbedömning. Var gränsen för betydande miljöpåverkan går är inte närmare preciserat, det är snarare en bedömning som görs för varje enskilt fall. De miljöeffekter som ska beaktas i en miljöbedömning är:

1. befolkning och människors hälsa,
2. djur- eller växtarter som är skyddade enligt 8 kap., och biologisk mångfald i övrigt,
3. mark, jord, vatten, luft, klimat, landskap, bebyggelse och kulturmiljö,
4. hushållningen med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt,
5. annan hushållning med material, råvaror och energi, eller
6. andra delar av miljön

Med miljöeffekter menas direkta eller indirekta effekter som är positiva eller negativa, som är tillfälliga eller bestående, som är kumulativa eller inte kumulativa och som uppstår på kort, medellång eller lång sikt.

Undersökningen är den process som ska komma fram till om genomförandet av ett förslag till en plan kan antas medföra en betydande miljöpåverkan eller inte. Undersökningen ska sedan leda till ett särskilt beslut som tas av Kommunfullmäktige. Om undersökningen kommer fram till att planens genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan innebär det att en strategisk miljöbedömning ska göras och en miljökonsekvensbeskrivning ska tas fram.

Miljöchecklistan nedan utgör en grund i undersökningen om genomförandet av planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Checklistan är ett underlag för en samlad bedömning av den effekt som planens genomförande bedöms medföra på miljön.

2023-09-08

Beskrivning	Planen omfattar hela den geografiska kommunen med dess vattenförekomster.
Planens syfte	Vattentjänstplanen ska ge förutsättningar för en god planering av kommunens skyldighet att ordna allmänna vattentjänster och ge berörda insyn och möjlighet till deltagande i processen.
Planens tänkbara konsekvenser	Den sammanvägda bedömningen är att planen har en påverkan som både är positiv och negativ. Planen anger förutsättningar för utbyggnad av det allmänna VA-nätet vilket bidrar till mindre belastning av näringsämnen och andra föroreningar till kommunens vattenförekomster. Planen bidrar också minskad risk för olägenhet för människors hälsa p.g.a. bristfällig dricksvattenkvalitet från enskild vattentäkt. Vidare bidrar planen till förbättrad skyfallshantering vilket innebär minskad påverkan på egendom och miljö samt minskade risker för driftstörningar.
Slutsats och ställningstagande	Kommunen gör den sammanvägda bedömningen att planen inte medför en sådan betydande miljöpåverkan som avses i MB 6 kap 3 §. Ställningstagandet är baserat på en analys som redovisas i miljöchecklistan. En strategisk miljöbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning behöver därför inte upprättas för vattentjänstplanen för Ludvika kommun
Checklistan ifylld av	Charlotte Olsson, Sektionsledare miljö och hälsoskydd i Ludvika kommun

DEL 1

Krav för betydande miljöpåverkan		
Miljöbedömningsförordning (2017:966) ("MBF")	Ja/Nej	Kommentar
Uppfyller planen kriterierna för BMP enligt 2 § MBF?	JA	Betydande miljöpåverkan ska antas föreligga om en plan avser vattenförvaltning, fysisk planering eller markanvändning
<p>Uppfyller planen kriterierna för 6 § MBF?</p> <ul style="list-style-type: none"> Anläggningar för rening av avloppsvatten som omfattas av 28 kap. 1-2 §§ miljöprövningsförordning. Det vill säga större avloppsreningsverk som: <ul style="list-style-type: none"> tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar minst 2 000 personekvivalenter, eller har en avloppsreningsanläggning med en anslutning av 2 000 personer eller fler. Vattenverksamhet innefattande vattenöverledning av mer än 5% av normal lågvattenmängd i något av de berörda områdena. 	NEJ	<p>Anger vattentjänstplanen förutsättningar för att bedriva verksamhet eller vidta en åtgärd som anges i 6 § MBF?</p> <p>Om JA → betydande miljöpåverkan antas → strategisk miljöbedömning inklusive MKB ska genomföras</p> <p>Om NEJ → gå vidare till bilagan till MBF</p>
<p>Uppfyller planen kriterierna bilagan till MBF?</p> <p>Infrastrukturprojekt såsom:</p> <ul style="list-style-type: none"> anläggning av inre vattenvägar eller anläggningar för reglering av vattenflöden dammar och andra fördämningar eller vattenmagasin för långvarigt bruk <ul style="list-style-type: none"> anläggning av vattenledningar över långa avstånd system för utvinning av grundvatten eller konstgjord grundvattenbildning <ul style="list-style-type: none"> anläggningar för överledning av vatten mellan avrinningsområden 	NEJ	<p>Anger vattentjänstplanen förutsättningar för en verksamhet eller vidtagande av åtgärd som avser någon av nämnda infrastrukturprojekt?</p> <p>Om JA → betydande miljöpåverkan antas → strategisk miljöbedömning inklusive MKB ska genomföras</p> <p>Om NEJ → gå vidare till bedömning enligt 4 § MBF</p>

4 § MBF – undersökning	Ja/Nej	Kommentar
<p>Omfattas planen av bestämmelserna i 4 § MBF?</p> <p>”Planer och program som krävs i lag eller annan författning och som upprättas av en myndighet eller kommun samt ändringar i sådana planer och program ska, om de inte omfattas av 2 §, antas medföra en betydande miljöpåverkan endast om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. planerna, programmen eller ändringarna anger förutsättningar för att bedriva verksamheter och åtgärder med hänsyn till hur de kan påverka miljön, och 2. en undersökning enligt 6 kap. 6 § miljöbalken visar att en sådan miljöpåverkan kan antas.” 	NEJ	Om den specifika vattentjänstplanen inte omfattas av 6 § MBF eller bilagan

2023-09-08

DEL 2 – Undersökning av betydande miljöpåverkan; kommunen ska **identifiera omständigheter** som talar för eller emot betydande miljöpåverkan, och

Identifiera, beskriv och bedöm miljöeffekter. Ange i kommentarerna om de är:

- direkta eller indirekta
- positiva eller negativa
- tillfälliga eller bestående
- kumulativa eller inte kumulativa (bedöm effekten av planer och program som finns inom samma påverkansområde)
- uppstår på kort, medellång eller lång sikt

Miljöeffekter på naturvärden		
Anger vattentjänstplanen förutsättningar för att bedriva verksamhet eller vidta en åtgärd som innebär påverkan på:		
Kategori	Ingen påverkan – grön Viss påverkan – gul Betydande påverkan - röd	Kommentar
Naturresevat		
Naturvårdsområde		
Djur- och växtskyddsområde		
Biotopskydd		
Skogliga värden		
Ängs- och betesmarker		
Naturminne		
Natura 2000-område		
Område med internationell status		

2023-09-08

Område med särskilda restriktioner (naturvårdsavtal, förbud mot markavvattning)		
Myrskyddsplan		
Vattenskyddsområde	Positivt, direkt, bestående	Enskilda avlopp inom vattenskyddsområde kommer att åtgärdas.
Värdefulla vatten	Positivt, direkt, bestående	Många avlopp som behöver åtgärdas ligger i närheten av värdefulla vatten
Strandskydd	Positivt, direkt, bestående	Många avlopp som behöver åtgärdas ligger inom strandskyddsområde.
Övriga naturvärden		
Bedömning av påverkan		
Utifrån ovannämnda beskrivningar påverkar planen inte utpekade naturvärdesområden på ett betydande sätt.		

Miljöeffekter på kulturvärden

Anger vattentjänstplanen förutsättningar för att bedriva verksamhet eller vidta en åtgärd som innebär påverkan på:

Kategori	Ingen påverkan – grön Viss påverkan – gul Betydande påverkan - röd	Kommentar
Kulturresevat		
Kulturminne		
Arkitektoniska värdefulla kulturmiljöer och byggnader		
Fornlämning		

Byggnadsminne	
Landskapsbild	
Övriga kulturvärden	
Bedömning av påverkan	
Kommunens bedömning är att planen inte medför en betydande påverkan på kulturvärdena.	

Hushållning med resurser och materiella värden		
Kategori	Ingen påverkan – grön Viss påverkan – gul Betydande påverkan - röd	Kommentar
Naturresurser med högre förnyelseförmåga (t.ex. skog, fiske, ytvattentillgångar)		
Naturresurser med ingen/låg förnyelseförmåga (t.ex. åkermark, mineraler och grundvattentillgångar)		
Övriga materiella värden		
Bedömning av påverkan		
Planen förväntas inte antas medföra betydande påverkan på hushållning med resurser och materiella värden. Viss ökning av grundvattenuttag sker men i obetydliga mängder i sammanhanget.		

Risker för människors hälsa eller för miljön		
Kategori	Ingen påverkan – grön Viss påverkan – gul Betydande påverkan - röd	Kommentar
Naturhändelser (t.ex. översvämning, ras och skred, torka)		Planen innebär ingen <i>risk</i> kopplat till naturhändelser. Åtgärder för att förhindra skador från tex översvämning och torka finns i planen.
Olyckor (t.ex. farligt gods, brand, trafikolycka)		
Miljö kvalitetsnormer för kvantitativ status för grundvatten		
Miljö kvalitetsnormer för kemisk status för grundvatten	Positivt, direkt, bestående	Planen ger förutsättningar för bättre status då de sista enskilda avloppsanläggningarna inom Östansbo vattentäkt byggs bort. Detsamma gäller Västansjö där ca 100 enskilda avlopp ersätts med kommunalt spillvatten
Miljö kvalitetsnormer för ekologisk status för ytvatten	Positivt, direkt, bestående	Planen ger förutsättningar för bättre status då ett av utbyggnadsområdena har otillfredsställande fosforstatus i närliggande recipient.
Miljö kvalitetsnormer för kemisk status för ytvatten	Positivt, direkt, bestående	De flesta avloppen i utbyggnadsplanen ligger sjönära och i vissa fall förekommer mer eller mindre direktutsläpp. Bättre rening kommer att ske efter kommunal utbyggnad.
Övriga störningar		
Bedömning av påverkan		
Planen förväntas kunna följa rådande miljö kvalitetsnormer och antas inte medföra betydande risker för människors hälsa eller för miljön.		

2023-09-08

Riksintresse		
Kategori	Ingen påverkan – grön Viss påverkan – gul Betydande påverkan - röd	Kommentar
Naturvård		
Friluftsliv		
Kulturmiljövård		
Kommunikation		
Energi		
Värdefulla ämnen och material		
Bedömning av påverkan		
Planen antas inte medföra betydande påverkan på riksintressen.		

Sammanvägd bedömning	
Särskilda bestämmelser	Ja/Nej
Gäller undantag från att genomföra miljöbedömning?	NEJ
Gäller krav på att genomföra en strategisk miljöbedömning?	NEJ
Betydande miljöpåverkan	
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på naturvärden?	NEJ
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på kulturvärden?	NEJ

Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på sociala värden?	NEJ
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på hushållning med resurser och materiella värden?	NEJ
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> risker för människors hälsa eller för miljön?	NEJ
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> risker för riksintressen?	NEJ
Bedömning: Planen antas inte medföra betydande påverkan på ovannämnda områden.	
Viss miljöpåverkan	
Kan planen antas medföra påverkan på naturvärden?	NEJ
Kan planen antas medföra påverkan på kulturvärden?	NEJ
Kan planen antas medföra påverkan på sociala värden?	NEJ
Kan planen antas medföra påverkan på materiella värden?	NEJ
Kan planen antas medföra risker för människors hälsa eller för miljön?	NEJ
Kan planen antas medföra påverkan på riksintressen?	NEJ
Bedömning: Planen antas inte medföra påverkan på ovannämnda områden	
Motiverat ställningstagande	
Kommunens samlade bedömning är att en miljökonsekvensbedömning inte krävs i detta fall då undersökningen av betydande miljöpåverkan inte påvisar att planen medför någon betydande påverkan på miljön.	

Dagvattenstrategi för Ludvika kommun

Dokumentnamn Dagvattenstrategi för Ludvika kommun		Dokumenttyp Strategi	Omfattning Samhällsbyggnads- nämnden
Dokumentägare Förvaltningschefen för samhällsbyggnads- förvaltningen	Dokumentansvarig Planeringschefen	Publicering Kommunala författningssamlingen	
Författningsstöd [Skriv text här]			
Beslutad 2020-09-23	Bör revideras senast 2022 i samband med aktualitetsprövning av översiktsplanen	Beslutsinstans Samhällsbyggnadsnäm- den	Diarienummer SBN 2019/186
Beslutade revideringar	Vad revideringen avsett		Diarienummer vid revideringen
[Skriv datum och §]	[Skriv text här]	[Skriv text här]	

Styrdokumentstyper i Ludvika kommun

Utöver styrdokumentstyperna nedan finns det i Ludvika kommun lagbundna styrdokument som inte följer denna terminologi. Namn och beslutsinstans för de styrdokumenten styrs istället av gällande lagstiftning.

Dokumenttyp	Definition	Beslutas av	Giltighet	Uppföljning
Policy	Anger kommunens förhållningssätt till något. Långsiktig och övergripande.	Kommunfullmäktige	Tillsvidare	Minst en gång per mandatperiod
Strategi	Hjälper att göra vägval och prioriteringar. Kan innehålla mål och uppdrag.	Kommunstyrelsen eller respektive nämnd	Tillsvidare	Minst en gång per mandatperiod
Riktlinjer	Innehåller konkreta beskrivningar av vad som ska göras och hur det ska göras.	Kommunstyrelsen eller respektive nämnd	Tillsvidare eller beslutad period	Minst en gång per mandatperiod eller då riktlinjen upphör att gälla
Regler	Ska vara konkreta och sätta tydliga gränser.	Fullmäktige, kommunstyrelsen eller respektive nämnd	Tillsvidare eller beslutad period.	Minst en gång per mandatperiod eller då reglerna upphör att gälla

1 Inledning

De senaste decennierna har vikten av god dagvattenhantering uppmärksamats allt mer. De pågående klimatförändringarna har gett anledning att i högre grad planera för att bebyggda områden ska klara kraftiga regn och skyfall. Även medvetenheten om att dagvatten behöver renas från föroreningar samt att vattenbalansen i marken behöver värnas har ökat.

1.1 Definition av dagvatten

Dagvatten kallas det regn- och smältvatten som inte rinner ner och infiltrerar jorden, utan så att säga ”rinner i dagen”. I Naturvårdsverkets föreskrift (NFS 2016:6) definieras dagvatten som ”Nederbördsvatten, det vill säga regn eller smältvatten, som inte tränger ned i marken, utan avrinner på markytan”.

1.2 Syfte

Syftat med denna dagvattenstrategi är att skapa en tydlig och gemensam grund för kommunen att använda sig av i de olika frågorna som rör dagvatten.

2 Viljeinriktningar

Ludvika kommuns dagvattenstrategi ska övergripande bidra till en långsiktigt hållbar livsmiljö genom att dagvattenhanteringen sker med beaktande av miljömässiga, sociala och ekonomiska faktorer.

Kommunen har fem övergripande viljeinriktningar för dagvattenhanteringen:

- Utjämna dagvattenflöden och bevara en naturlig vattenbalans
- Minska konsekvenserna vid översvämning
- Förbättra kommunens yt- och grundvattenkvalitet
- Berika bebyggelsemiljön
- Väl fungerande drift och underhåll

Nedan redogörs för hur kommunen ska gå tillväga för att arbeta i linje med viljeinriktningar för dagvattenhantering.

2.1 Utjämna dagvattenflöden och bevara en naturlig vattenbalans

Genom att:

- begränsa andelen hårdgjorda ytor och nyttja gröna och genomsläppliga ytor för lokal infiltration,
- begränsa bortledning av dagvatten och värna såväl grundvattenbildning som omsättning och flöden i sjöar och vattendrag,
- reducera och fördröja dagvattenflöden så att en jämnare belastning på dagvattensystem, reningsanläggningar och recipienter skapas.

2.2 Minska konsekvenserna vid översvämning

Genom att:

- vid samhällsplanering beakta att framtida regn kan vara intensivare och att vattennivåer kan vara högre,
- höjdsätta mark så att byggnader och samhällsviktiga funktioner inte skadas vid kraftiga regn och höga vattennivåer,
- prioritera ytliga avledningsvägar som klarar höga dagvattenflöden,
- undvika att bebygga inom låglänta områden och i områden där dagvatten riskerar att stängas in,
- eftersträva att helt separera dagvatten från spillvatten och därigenom minska risken för skadliga översvämningar till följd av att kapaciteten i spillvattenledningarna överskrids.

2.3 Förbättra kommunens yt- och grundvattenkvalitet

Genom att:

- begränsa föroreningar i dagvatten vid källan så långt som möjligt genom goda materialval,
- särskilt uppmärksamma behovet av dagvattenrening för ytor som kan ha stor negativ inverkan på vattenförekomsten såsom vägar, parkeringsplatser och industrifastigheter,
- säkerställa att kostnaderna för rening läggs på verksamhetsutövare som förorenar,
- eftersträva lokala lösningar för infiltration och rening (LOD) och nyttja lokala förutsättningar som låglänta stråk och grönområden,
- beakta mottagande recipients känslighet och utforma avledning och dagvattensystem så att föroreningar skiljs av under vattnets väg till recipienten.

2.4 Berika bebyggelsemiljön

Genom att:

- eftersträva att öppna dagvattenlösningar görs tillgängliga och erbjuder värden i form av rekreation, pedagogik och lek,
- förorda dagvattenlösningar som bidrar med ekosystemtjänster och ger positiva effekter på biologisk mångfald samt bidrar till förståelsen av vattnets kretslopp,
- utforma öppna dagvattenlösningar med nödvändig säkerhet med avseende på dess placering,

- vid gestaltning och planering av områden utveckla och bevara lokala förutsättningar för öppen dagvattenhantering, såsom låglänta stråk, vattendrag och grönytor,
- eftersträva att skapa områden som har flera funktioner och som kan tillåtas att översvämmas.

2.4 Väl fungerande drift och underhåll

Genom att:

- utforma kostnadseffektiva dagvattenlösningar då nödvändig säkerhet kan garanteras och finansieras som fyller sin avsedda funktion och är effektiva ur ett drift- och underhållsperspektiv,
- upprätta och följa skötselplaner för dagvattenlösningar och i de fall de berör bebyggda fastigheter integreras i arbetet med drift- och skötselplaner,
- förvalta dagvattenanläggningar med extra hänsyn till rekreation och ekologiska värden.

3 Genomförande av strategin

Viljeinriktningarna ska omvandlas till mål och åtgärder i respektive verksamhetsområdes ordinarie verksamhetsplanering (med mål, ansvar, tider och budget). Strategin kompletteras av riktlinjer som innehåller konkreta beskrivningar av vad som ska göras och hur det ska göras.

Myndighetsnämnden miljö och bygg
Monika Stendalen-Heij, Anna Schött

Yttrande avseende vattentjänstplan för Ludvika kommun

Verksamhetsområde miljö och bygg har erhållit en remiss avseende vattentjänstplan för Ludvika kommun. Vattentjänstplanen har en bra struktur och bedöms innefatta relevanta uppgifter.

Verksamhetsområde miljö och bygg lämnar härmed synpunkter, information samt önskemål om tillägg enligt nedan.

Ändringar:

Textformat ändras i 6.1 och 6.4 för att likna annan brödtext.

Tillägg i vattentjänstplanen, tillägg åtgärdsrubrik (6.5)

Önskemål att man beaktar och kompletterar med att lägga till ytterligare en åtgärdsrubrik under (6.5).

Utforma rutiner och processer tillsammans med WBAB, 2024 gällande anslutningskostnad och annan praktisk information vid föreläggande om att en fastighet ska anslutas till kommunalt avlopp.

Tillägg i vattentjänstplanen, Tillägg komplettering med ytterligare en åtgärdsrubrik (7.4)

Önskemål att man beaktar och kompletterar med att:

Utforma och förbättra ansökningsblanketter, kartunderlag och utförandeintyg för enskilda avlopp, 2024.

Tillägg i vattentjänstplanen

Mall, bedömningskriterier för bildande av verksamhetsområde. Finns en riskmatris för vilka områden som ska prioriteras för att inrätta ett verksamhetsområde, utöver miljökvalitetsnormer för vatten, översiktsplaner och utifrån en ökad bebyggelse. Ska den i så fall vara med som bilaga till vattentjänstplanen?

Tillägg eller information till rubriken. Bevakningsområden sorterade i bokstavsordning utan inbördes prioritering.

Norra Saxdalen har inventerats under 2023. Många enskilda avlopp har en och tvåkammарbrunnar med ansluten vattentoalett. Avloppen är dåliga. En utredning har gjorts. Norra Saxdalen hamnar under bevakningsområde?

Monika Stendalen-Heij, Anna Schött
Miljö- och hälsoskyddsinspektörer

Muntlig information från ordföranden

Kommunstyrelsens förvaltning
Terese Renbro, 0240-866 24
terese.renbro@ludvika.se

Kommunstyrelsen

Redovisning av delegationsbeslut till kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen noterar redovisningen.

Sammanfattning

I den skriftliga månadsrapporten finns information om personalfrågor, viktiga verksamhetshändelser samt händelser av betydelse och annan information.

Laila Dufström
Biträdande kommundirektör

Terese Renbro
Kommunsekreterare

Bilagor

1. Delegationsbeslut september daterad 3 oktober 2023.

Beslut skickas till
Akten

Delegeringsbeslut

Utskriftsdatum: 2023-10-03

Utskriven av: Viktoria Sjöström

Diarieenhet:	Kommunstyrelsen
Beslutsfattare:	Alla
Kategori:	Alla
Beslutsinstans:	Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum:	2023-10-10
Sekretess:	Visas ej

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
160689	Arbetsutskottet 2023-09-26 § 70-75	
2023-10-03		Kommunstyrelsens arbetsutskott
KS 2023/82	Redovisning av arbetsutskottet, personalutskottet, arvodesutskottet och förhandlingsutskottet till kommunstyrelsen 2023	
		Kommunstyrelsens arbetsutskott
159885	Lönebidrag	
2023-09-21		Kommundirektör
KS 2023/179	***Sekretess**	
		Josefina Bylund
160688	Finansutskottet 2023-09-26, § 22-24	
2023-10-03		Kommunstyrelsens finansutskott
KS 2023/82	Redovisning av arbetsutskottet, personalutskottet, arvodesutskottet och förhandlingsutskottet till kommunstyrelsen 2023	
		Kommunstyrelsens finansutskott
160690	Personalutskottet 2023-08-15, § 47-54	
2023-10-03		Kommunstyrelsens personalutskott
KS 2023/82	Redovisning av arbetsutskottet, personalutskottet, arvodesutskottet och förhandlingsutskottet till kommunstyrelsen 2023	
		Kommunstyrelsens personalutskott
2023.741	Förordnande av tf HR-chef/verksamhetschef	
2023-09-18		Kommundirektör

KS 2023/32	Delegationsbeslut förordnanden 2023	Kommundirektör
2023.805	Förordnande av tf förvaltningschef på vård- och omsorgsförvaltningen	
2023-09-26		Kommundirektör
KS 2023/32	Delegationsbeslut förordnanden 2023	Kommundirektör

Kommunstyrelsen

Redovisning av meddelanden oktober

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen noterar redovisningen av meddelandena.

Beskrivning av ärendet

Övrigt

- a) KS 2023/69 – 10
Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.
Protokoll fört 12 september 2023.
- b) KS 2023/144 – 10
Hjälpmiddelsnämnden i Dalarna. Protokoll fört 8 september 2023.
- c) KS 2022/57 - 10
Överförmyndare i Samverkan. Protokoll fört 25 september 2023.
- d)
Gemensam nämnd för upphandling. Protokoll fört 18 september 2023.
- e)
Gemensam servicenämnd. Protokoll fört 18 september 2023.
- f)
Kommunala pensionärsrådet. Protokoll fört 13 september 2023.

Beslut skickas till

Akten

Kommunala Pensionärsrådet

Plats och tid	Sessionssalen, Stadshuset kl. 09:00		
Beslutande ledamöter	Ann-Christin Anderberg (KD) Kommunstyrelsen Åsa Bergkvist (S) Vård- och omsorgsnämnden Irene Andersson (M) Kultur- och samhällsutvecklingsnämnden Sören Grandelius (S) LudvikaHem AB Ann-Christin Wärnberg PRO Grängesberg Åke Henriksson PRO Ludvika Leif Nyblom PRO Grangärde Bo Fremén PRO Saxdalen, ersättare för Ann-Marie Lindström PRO Saxdalen Leif Lagerquist PRO Gonäs Jeanette Schander PRO Säfsnäs, ersättare för Mats Ekehov PRO Säfsnäs Monica Magnusson SPF Seniorerna, ersättare för Kerstin Löfgren SPF Seniorerna Pia Andersson SPF Grangärde Helena Bååth SKPF Maino Wohlfeil SKPF, ersättare för Eva Gerlström SKPF		
Ej beslutande ersättare	Alexander Trygg (SD) LudvikaHem AB Lars-Olov Näslund PRO Ludvika Ulla-Britt Mikaelsson PRO Grängesberg Egon Jonsson PRO Grangärde Brittsiv Åsberg SKPF		
Övriga närvarande	Tjänstemän Maria Östgren, kommunsekreterare Johan Leopoldsson, Matilda Tjust, Joel Lidholm, Josefina Bylund, utredare HåGe Persson, kommunalråd Ulrika Nordblad, nämndsekreterare	Övriga	
Underskrifter	Sekreterare Ulrika Nordblad	Ordförande Ann-Christin Anderberg	Justerande Monica Magnusson
		Paragrafer	§ 24-32

Kommunala Pensionärsrådet

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ

Kommunala Pensionärsrådet

Sammanträdesdatum

2023-09-13

Paragrafer

§ 24-32

Datum då anslaget sätts upp

Datum då anslaget tas ned

Förvaringsplats för protokollet

Protokollet förvaras på kanslienheten stadshuset Ludvika

Underskrift

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Ärendelista

§ 24	Val av justerare	4
§ 25	Dagordningen godkänns	5
§ 26	Genomgång av föregående protokoll	6
§ 27	Säkerhetsfrågor i praktiken samt information om medborgarlöftet	7
§ 28	Redovisning av nuläget i bostadsförsörjningsplanen	8
§ 29	Aktuellt i kommunen	9 - 10
§ 30	Medborgarservice	11
§ 31	Beslutade mål för 2019-2022, Livet som äldre. Vilka delmål är uppfyllda?	12
§ 32	Information om arenabygget och fastighetsbolaget	13

2023-09-13

Kommunala Pensionärsrådet

§ 24

Val av justerare

Beslut

Monica Magnusson, SPF Seniorerna utses att justera dagens protokoll.

§ 25

Dagordningen godkänns

Beslut

Dagordningen godkänns utan tillägg under punkten övriga frågor.

2023-09-13

Kommunala Pensionärsrådet

§ 26

Genomgång av föregående protokoll

Beslut

Genomgång av protokoll från 1 juni 2023.

Åsa Bergkvist vill göra en rättelse/justering av föregående KPR protokoll.

Under ärende ”Information från nämnderna” under Vård- och omsorgsnämnden behöver följande text ändras:

- Ett arbete för jämlik och god vård i kommunens demensboenden har påbörjats.

Detta rätta är att:

- Ett arbete för jämlik och god demensomsorg i ordinärt boende har påbörjats.

En skriftlig rättelse biläggs protokollet från 2023-06-01.

2023-09-13

Kommunala Pensionärsrådet

§ 27

Säkerhetsfrågor i praktiken samt information om medborgarlöftet

Beskrivning av ärendet

Johan Leopoldsson, säkerhetssamordnare, presenterade Medborgarlöftet (som finns på ludvika.se) som är en del av polisens och kommunens gemensamma trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete. De fyra centrala delarna i medborgarlöftet:

1. Polisen och kommunen ska samverka i kontinuerliga möten för en samlad lägesbild enligt Länsstyrelsen Dalarnas gemensamma modell för förebyggande arbete i samverkan (FAS).
2. För att på bästa sätt skapa trygghet och förebygga brottslighet ska Polisens synlighet i Ludvika baseras på det underlag som finns tillgängligt via den gemensamma lokala lägesbilden och Polisens övriga underrättelser, relevant statistik och resursläge.
3. Polisen ska under medborgarlöftets löptid ha kontakter med fritidsgårdarna i kommunen.
4. Personal från socialtjänsten och Citygruppen ska nattvandra under riskhelger i Ludvika centrum och dess närhet. De ska jobba uppsökande och brottsförebyggande bland ungdomar.

Matilda Tjust presenterade sin nya tjänst som brottsförebyggande samordnare, en ny funktion i kommunen som tillkommit tack vare en ny lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete. Lagen innebär att kommunerna ska arbeta brottsförebyggande genom ett kunskapsbaserat arbete. Varje kommun ska ta fram en lägesbild inom sitt geografiska område som ska fungera som ett underlag för att besluta om en plan för vilka åtgärder som kommunen avser vidta för att förebygga brott.

2023-09-13

Kommunala Pensionärsrådet

§ 28

Redovisning av nuläget i bostadsförsörjningsplanen

Beskrivning av ärendet

Joel Lidholm informerar om riktlinjer för bostadsförsörjningsplanen.

- Tidplanen skjuts fram p.g.a. behov av ny befolkningsprognos
- Tidig dialog med KPR under våren gav ett bra underlag för fortsatt arbete.

Presenteras en sammanfattning av synpunkter inkomna från KPR.

- Vikten av lokaler för social gemenskap och närhet till grönområde, kommunikationer och dagligvaruhandel
- Moderna och rymliga lägenheter
- Utformningen av lägenheter och hus bör vara anpassade för seniorer – exempelvis hiss, inga trösklar, rymliga badrum osv
- Möjlighet till att bo kvar på den ort man bor på
- Efterfrågan av trygghetsboenden och särskilda boenden
- Boenden med olika typer av upplåtelseform
- Önskan med boenden med tillhörande gäst/övernattningslägenhet

SPF Grangärde frågar om hur det går med planeringen av byggnation i Grangärdeområdet och om pensionärsföreningarna kommer bli involverade. PRO Grangärde svarar på frågan och informerar om att det pågår en diskussion och den 4 oktober kommer ett allmänt möte att hållas om det som är känt kring byggnationen i bygden. Mötet ger möjlighet till att yttra sig om hur man ser på fortsättningen.

Joel informerar vidare om att de detaljplaner som finns i Sunnansjö ska ses över för att lättare möjliggöra ny bostadsetablering. Arbetet startar under hösten 2023.

2023-09-13

Kommunala Pensionärsrådet

§ 29

Aktuellt i kommunen

Kommunstyrelsen

Ann-Christin Anderberg

- Kommunens investeringsbudget för 2024, som fastställs i fullmäktiges sammanträde i november
- Riktade och generella statsbidrag
- Ludvika kommun har en relativt god ekonomi utifrån nuvarande förhållanden
- Kommunstyrelsen har arbetat med ett projekt för att minska sjukfrånvaron. Det är en enhetlig analysmodell med ett förändrat arbetssätt där arbetsgivaren tidigt ska följa upp och sätta in åtgärder på arbetsplatsnivå.
- Åtgärdsplanen för det brottsförebyggande arbetet förlängs och gäller även under 2024. Normalt revideras planen varje år.

Vård- och omsorgsnämnden

Åsa Bergkvist

- Rapport om hur arbetet inom vård- och omsorg fungerat under sommaren kommer 25 september.
- Epa-ungdomar har under sommaren hjälp till i verksamheten med bl.a. inköp, städning men ingen omsorgsomvårdnad.
- Stadsbidrag har sökts för att kunna göra aktiviteter för att motverka ensamhet för de som bor hemma eget boende, men besked/beslut, från Socialstyrelsen, har inte inkommit ännu. Önskemål finns om ett samarbete med pensionärsorganisationerna.
- PRO Grängesberg frågar om bidrag kan sökas för befintlig organisation eller om det måste vara en nyinstiftad. Åsa undersöker frågan och återkommer.
- Rapport om att det förekommer Covid på några av kommunens boenden.
- Sista dag för ansökan om föreningsbidrag för 2024 är den 15 september.
- Inkomna svar/synpunkter på tillgänglighetspolicyn ska behandlas nu och rapporteras på Vård- och omsorgsnämndens sammanträde och vidare till fullmäktige för ett antagande.

- Vård- och omsorgsnämnden beslutade 2023-08-09 § 78 att avsluta insatsen särskilt boende på Milan. Milan övergår till ordinärt boende.

Kultur- och samhällsutvecklingsnämnden

Irene Andersson

- Information om att byte av ljuskällor ute i kommunen har påbörjats. Tyfors och Fredriksberg är först ut att få de nya mereffektiva och energisnåla ljuskällorna. Näst på tur är Sunnansjö, Grangärde och Grängesberg. Totalt 1 875 ljuspunkter kommer att bytas ut i dessa områden. Centrala Ludvika får sina ljuskällor när arbetet är klart i ytterområdena.
- Ludvikaarena som ska vara för idrott och kulturella ändamål.
- Markanvisningsavtal, som gäller 1 år, för kvarteret Orren parkeringsområdet vid Folkets Hus. Tre intressenter med förslag till byggnation av hela kvarteret, varav en har antagits, Koppartallen AB. Det blir ca 310 lägenheter med inflytt under 2026.
- Ny möjlighet att sätta upp farthinder på lokalgator i form av t. ex. blomlådor.
- En bilväg på Laggarudden har fått nytt namn "Nynäskroken" som förbinder Nynäsvägen, och en cykelväg som fått namnet "Ottalias stig".
- Tunneln under Carlavägen har fått namnet "Carlatunneln".
- Vattenruschkanan i sporthallen som varit stängd sedan 2019 ska renoveras så Ludvika får ett fullgott badhus.
- Tillgänglighetsanpassning på Folkets Hus med bl. a. en hiss upp till scenen i stället för som idag endast trappor.

§ 30

Medborgarservice

Beskrivning av ärendet

Josefina Bylund, utredare, deltar och berättar om sitt uppdrag och arbete kring utredningen om medborgarservice

Kommunstyrelsens förvaltning gör en utredning om hur servicen till medborgarna ska öka. En kort diskussion fördes på mötet där det bland annat framkom att kommunens hemsida skulle kunna förbättras.

Synpunkter, idéer och förslag om hur kommunen skulle kunna öka sin service till medborgarna är välkomna att lämnas till Josefina fram till den 31 oktober.

2023-09-13

Kommunala Pensionärsrådet

§ 31

Beslutade mål för 2019-2022, Livet som äldre. Vilka delmål är uppfyllda?

Beskrivning av ärendet

Ann-Christin Anderberg informerar ett sammansatt politiskt program ”Ett ännu bättre Ludvika” där punkten ”Livet som äldre” finns med.

Chefer i organisationen har fått programmets inriktningar och de får ta det i respektive verksamhet och uppmätta mål där.

SPF Grangärde frågar om utevistelsegarantin inom äldreomsorgen är implementerad hos enhetschefer och personal. Åsa Bergkvist från Vård- och omsorgsnämnden bekräftar att så är fallet.

§ 32

Information om arenabygget och fastighetsbolaget

Beskrivning av ärendet

HåGe Persson, kommunalråd och ordförande i fastighetsbolagen, berättade om de tre fastighetsbolagen Ludvika kommunfastigheter, LudvikaHem och Stora Brunnsvik lägesbild och framtida utmaningar.

Uppdraget i fastighetsbolaget – aktiv fastighetsägare, bygga-sälja-köpa-riva-hyra ut, förvalta och underhålla, utveckla och förbättra.

Större projekt 2015-2020

Solviksskolan (en av Sveriges modernaste skolor), seniorboendet i Grängesberg i ombyggt kommunalhus, förskola i Gonäs, förskola Ludvika gård och Biskopsgården, samt LSS-boende och bostäder Tjädern.

Planeringen av arena i Marnäs går framåt enligt plan. Det kommer inte att vara någon inomhusbana för boule. Syftet med arenan är att tillgodose skolidrotten och barn och ungdomsidrott.